

Handläggare

Linda Hillberg, Elisabeth Forsberg Uvemo,
Annika Risel, Susanne Edner,
Catharina Sackemark Larsson,
Åsa Eckhardt, Johnny Berndtsson,
Maria Ståll, Linda Folke,
Jeanette Nyström, Åsa Härkegård,
Peter Fahlander, Ingrid Olsson

Till

Utbildningsnämnden
2021-01-21

Verksamhetsplan 2021 för Utbildningsnämnden

Förvaltningens förslag till beslut

1. Förslaget till verksamhetsplan och budget för 2021 godkänns.
2. Nämnden begär godkännande hos kommunstyrelsen av omslutningsförändringar motsvarande 1 934,1 mnkr, bilaga 1.
3. Utbildningsnämnden beslutar att Enskede Gårds gymnasium upphör som skola per den sista december 2020.
4. Utbildningsnämnden beslutar att Skärholmens gymnasium fortsätter att vara vilande under 2021.
5. Utbildningsnämnden beslutar att under en övergångsfas, fram till och med mars 2021, betalas Storsthlm's tilläggsersättning ut för elever i fristående skolor på nationella program med specialpedagogisk profil, enligt avsnitt 4.
6. Ersättningar till skolor inom egen regi, fristående verksamhet och interkommunal verksamhet godkänns, bilaga 5.
7. Resultatenheter och anslagsenheter för 2021 godkänns enligt avsnitt 4 samt bilaga 1 och 3.
8. Fördelning av kostnader för skolor i egen regi godkänns enligt avsnitt *Fördelning av vissa kostnader i egen regi*.
9. Plan för upphandling godkänns, bilaga 11.
10. System och plan för intern kontroll godkänns, bilaga 12.
11. Verksamhetsplanen överlämnas till kommunstyrelsen.
12. Beslutet justeras omedelbart.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Malin Eriksson
Avdelningschef

Utbildningsnämnden

Hantverkargatan 2F
Box 22049
10422 Stockholm
Växel: 08-508 33 000
registrator.utbildning@edu.stockholm.se
start.stockholm

Innehållsförteckning

Inledning	3
Konsekvenser av covid-19-pandemin	8
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	11
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	11
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	13
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	15
Kommunfullmäktiges och utbildningsnämndens indikatorer och aktiviteter	40
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	43
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	47
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	47
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	49
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	52
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	53
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	54
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	58
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	58
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna	58
Agenda 2030	71
EU- och internationellt arbete	71
Intern kontroll.....	72
4. Redovisning av ekonomi	73
Nämndens ekonomiska förutsättningar	73
Budget per verksamhetsområde 2021 samt jämförelse med 2019 och 2020.....	78
Generella ekonomiska förutsättningar för verksamheten i egen regi – huvudman	87
Investeringar.....	97
5. Övrigt	98

Bilagor

Bilaga 1 Obligatoriska bilagor
Bilaga 2 Schablonggrundande samt interkommunala barn och elever 2021
Bilaga 3 Anslagsenheter
Bilaga 4 Kommunala grund- och gymnasieskolor
Bilaga 5 Ersättningar till skolor i egen regi, fristående verksamhet och interkommunal verksamhet
Bilaga 6 Regler för resultatenheter
Bilaga 7 Modell för prissättning av tjänster från avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa
Bilaga 8 a och 8 b Riktlinjer samt fördelning av investeringsmedel
Bilaga 9 Prislista serviceförvaltningen
Bilaga 10 Prislista it
Bilaga 11 Plan för upphandling
Bilaga 12 System för intern kontroll samt internkontrollplan och väsentlighets- och riskanalys
Bilaga 13 Kompetensförsörjningsbilaga, från underlag för budget 2021 - 2023
Bilaga 14 Målstruktur verksamhetsplan 2021
Bilaga 15 Organisationskiss
Bilaga 16 Lokalprojekt med större hyresförändringar 2020 - 2021

Inledning

Skolan skapar förutsättningar och möjligheter för Stockholms barn och unga

Alla barn i Stockholms förskolor och skolor ska få en bra kunskapsutveckling som skapar förutsättningar för en bra framtid och möjliggör för dem att göra sina egna livsval oavsett var i staden de bor eller vilken bakgrund de har.

Förvaltningen utgår från att arbetet under hela 2021 kommer att präglas av pandemin. Beredskap ska finnas för olika tänkbara scenarios, men alla konsekvenser kan inte förutses eller planeras för nu. Arbetet för att uppmärksamma och kompensera de elever som påverkas negativt har hög prioritet. För att arbetsmiljön ska bli så bra som möjligt är arbetet med riskbedömning och riskminimering i takt med pandemins utveckling fortsatt viktigt.

I Stockholms förskolor och skolor bedrivs ett aktivt och långsiktigt arbete för att motverka skillnader och öka likvärdigheten så att alla barn och elever ska få bästa möjliga förutsättningar för lärande och utveckling. Elevernas måluppfyllelse och skolornas resultat ska förbättras i hela staden. Arbetet utgår från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Genom ett systematiskt kvalitetsarbete leder och utvecklar varje chef sin verksamhet utifrån stadens vision. Medarbetarna är den viktigaste resursen i Stockholms förskolor och skolor. De är både förebilder och ledare för barn och elever. Ledarskapet på alla nivåer ska skapa förutsättningar för goda kunskapsresultat och ett positivt och utvecklande arbetsklimat med demokratiska arbetsformer.

Förvaltningen arbetar strukturerat och förebyggande för att identifiera skolor i behov av stöd genom dialog, datainsamling, analys och löpande insatser under hela året, särskilt i utsatta områden. Genom att regelbundet följa upp indikatorer över utvecklingen och för varje skola, sätts rätt åtgärder in. Varje chefsnivå har ett ansvar att vidta åtgärder och att tidigt signalera vid en negativ utveckling av skolans resultat. Alla yrkesgrupper har ett ansvar för att utveckla och systematiskt förbättra verksamheterna för att göra det möjligt för alla elever att nå sina mål. Resultatdialoger håller samman det systematiska kvalitetsarbetet. Hållbar skolutveckling kräver tid, kompetens, motivation och uthållighet. Det finns inte en modell som passar överallt utan utvecklingsinsatser måste skraddarsys utifrån en noggrann analys av varje verksamhets behov och förutsättningar.

Elevers behov av särskilt stöd ska identifieras i tidig ålder och åtgärder sättas in. Elevhälsan är en viktig faktor i detta arbete. Samverkan med olika aktörer inom och utanför den kommunala organisationen, exempelvis socialtjänsten och regionen, ger kraft i det arbetet.

Alla familjer vill att deras barn och ungdomar ska lyckas och må bra. Förskolan och skolan kan kompensera för bakgrundsfaktorer som forskningen visar annars kan påverka kunskapsutvecklingen. Förvaltningen arbetar för att fördela resurser mellan enheter med olika förutsättningar, men också på individnivå för att möta varje elevs behov med rätt kompetens. Även

elever med hög studietakt ska få stimulans, stöd och utmaningar för att nå så långt som möjligt.

I stadens skolor råder nolltolerans mot kränkningar. Alla skolor ska ha välfungerande rutiner mot kränkande behandling och arbeta aktivt förebyggande mot alla sorters kränkningar genom evidensbaserade metoder.

Växande elevkullar och kommande pensionsavgångar gör att Stockholms stad har skapat tydliga strategier för att stärka medarbetarnas utvecklingsmöjligheter, bidra till att fler vill bli lärare och attrahera nyutexaminerade lärare att söka arbete i Stockholms stad. Arbetet för att åstadkomma en god arbetsmiljö som främjar hälsa och säkerhet i alla förvaltningens verksamheter fortsätter genom implementeringen av föreskrifterna om organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA) och det partsgemensamma stödmaterialet (Skol-OSA).

Utbildningsförvaltningen arbetar för en skola som effektivt stödjer elevernas lärande och medarbetarnas kompetensutveckling. Förvaltningens digitaliseringsarbete ska främja kunskapsuppdraget och bidra till effektiva processer. Digitalisering, utveckling och användning av digitala verktyg och ny teknik skapar förutsättningar för innovation och ökad tillväxt i Stockholm och ger nya möjligheter att effektivisera processer och arbetssätt. Det ger också möjligheter för medarbetare att få chansen att bidra och samarbeta i innovativa processer som skapar nya värden.

FN:s globala hållbarhetsmål Agenda 2030 och lärande för hållbar utveckling ska vara en självklar del av skolornas verksamhet. Att öka likvärdigheten mellan skolor är av avgörande betydelse i arbetet med de globala målen om minskad ojämlikhet och en god utbildning för alla. Ett prioriterat område handlar om barn och ungas psykiska och fysiska hälsa och verksamhetsplanens fokus på utveckling inom elevhälsa, fysisk aktivitet och skolmåltider är av stor betydelse för arbetet med de globala målen för god hälsa och välbefinnande. Arbetet med målen i Agenda 2030 omfattar många olika aspekter av förvaltningens uppdrag och förutsätter även samverkan med andra förvaltningar och myndigheter, det civila samhället och näringslivet. I skolprogrammet, som är en del av stadens strategi för att skapa förutsättningar och möjligheter för Stockholms barn och unga, betonas också likvärdig utbildning och hållbar skolutveckling, allas möjlighet att nå sin optimala kunskapspotential, gemensamma värderingar för trygghet och kunskap samt samarbete för lärande, utveckling och framtidstro.

Lokalkapaciteten ökas genom att nya skolor byggs eller genom utbyggnad, provisoriska skollokaler och genom inhyrning, med inriktning att finna den mest kostnadseffektiva lösningen. En utmaning i lokalplaneringen är att bedöma behovet utifrån stadens ambition att utbyggnaden av gymnasieskolor i Stockholmsregionen ska vara mer jämnt fördelad över länets kommuner.

Stockholm ska ha en mångfald av skolor och pedagogiska inriktningar. Utbudet att välja skola ska vara gott i hela staden. Fristående skolor är en viktig del av Stockholms utbildningssektor

och bidrar, tillsammans med de kommunala skolorna, till att stärka Stockholm som kunskapsstad. De bidrar också till ett varierat och aktivt näringsliv.

Den verksamhet och de mål som beskrivs i detta dokument har tagits fram med beaktande av barnkonventionens vägledande principer och övriga artiklar. Barnkonventionen är inkorporerad i skollagstiftningen och utgångspunkten är att den som följer skollagen också följer artiklarna i barnkonventionen. Skolors kunskap om barnrättslagen och dess tillämpning i den dagliga verksamheten ska öka.

Nämndens ansvar

Nämndens huvudsakliga ansvar omfattar:

- kommunens uppgifter som huvudman inom skolväsendet enligt skollagen för förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, fritidshem och fritidsklubb
- att styra och stödja Stockholms stads skolors arbete mot de nationella målen samt Stockholms stads mål om kunskaps- och resultatutveckling
- elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande insatser i stadens kommunala skolor
- stöd och vägledning vid skolval genom skolslussen
- aktivitetsansvaret enligt skollagen, i samverkan med arbetsmarknadsnämnden, för ungdomar som inte fullföljt gymnasiet
- verksamhetsförlagd utbildning i skola och förskola
- insyn i fristående skolor i enlighet med skollagen samt att bevaka och hålla sig uppdaterad om fristående skolors planering och eventuella förändring i verksamheten
- att i nära samverkan med stadsdelsnämnderna samordna frågor som är gemensamma för stadens förskolor
- att i dialog med stadsdelsnämnderna och fristående aktörer samordna gemensamma frågor för förskoleverksamheten i staden, bland annat att vara systemförvaltare för kösystemet
- att godkänna och utöva tillsyn av fristående förskolor, fristående fritidshem och pedagogisk omsorg enligt skollagen, vilket bland annat inbegriper att följa upp och säkerställa att fristående förskolor följer ramöppettiderna
- tillståndsprövning för och insyn i fristående verksamhetsutövare av barnomsorg på obekväm arbetstid
- att godkänna och administrera ansökningar om barnomsorg på obekväm arbetstid från vårdnadshavare
- att tillhandahålla omsorg på kvällar, nätter och helger för barn fram till vårterminen då de fyller tretton år
- administration av bidrag till utomstående organisationer som bedriver verksamheter inom skolans område
- att i samråd med kommunstyrelsen söka statsbidrag som gäller de pedagogiska verksamheterna, exempelvis grundskola och förskola

- årligen utarbeta en stadsövergripande rapport för verksamhetsområdet förskola inklusive en analys av utvecklingen inom området
- årligen utarbeta en rapport om trygghet och studiero i stadens skolor
- ansvara för kommunkoncernens inköpskategori städ och lokalvård.

Nämndens strategiska prioriteringar 2021

De strategiska och prioriterade områdena för utbildningsnämnden är följande:

- Alla barns och ungdomars lärande, kunskapsutveckling och resultat i en trygg miljö
- Ökad likvärdighet
- Systematiskt kvalitetsarbete
- Kompetensförsörjning
- Skolutbyggnad
- Samverkan och samarbete
- Ekonomi och effektivitet

Förvaltningen prioriterar för *förskolan* tillsyn av fristående förskolor med fokus på demokrati, jämställdhet och ramöppettider, språkutveckling i förskolan, en förskola med hög pedagogisk kvalitet samt att säkerställa goda villkor för fristående aktörer genom rättssäker, effektiv och tydlig kommunikation och myndighetsutövning. Inom *grundskolan* prioriteras systematiskt kvalitetsarbete, elevhälsa, mottagande och undervisning av nyanlända och flerspråkiga elever, kvaliteten i fritidshemmet samt digitalisering som ett verktyg för att utveckla lärandet. För *gymnasieskolan* prioriteras systematiskt kvalitetsarbete med särskilt fokus på introduktionsprogram och gymnasiesärskola, undervisning och resultat i matematik, gymnasieutbyggnad och utbud, elevhälsa, psykisk hälsa samt digitalisering för att främja kunskapsuppdraget.

All verksamhet bedrivs med barnen och ungdomarna i centrum och en god samverkan med deras vårdnadshavare är avgörande för att nå framgång. Förvaltningen intensifierar under året arbetet för att öka likvärdigheten och förstärka det systematiska kvalitetsarbetet i förskolan och skolan, med målsättningen att fler elever uppnår behörighet till gymnasieskolan och att fler elever går ut gymnasieskolan med examensbevis. För att elever tidigt ska få stöd utformat utifrån sina behov understryks vikten av att i tidiga åldrar identifiera läs-, skriv- och räkneförmåga. Förvaltningen arbetar vidare med implementeringen av den nya organisation för särskilda undervisningsgrupper, genom lokalt samarbete i respektive grundskolorområde. Alla kommunala skolor ska också ha ett aktivt och förtroendefullt samarbete med respektive stadsdelsförvaltning samt med socialtjänst och fritidsverksamhet för att möta elevers behov.

Arbetet med att öka tryggheten och säkerheten i skolorna har hög prioritet. Det kräver ett brett arbete som omfattar trygghet och studiero i undervisningen, frihet från kränkningar och våld, ett aktivt arbete med säkerhetsfrågor och samverkan med andra aktörer som socialtjänst, polis och civilsamhälle, inte minst i särskilt utsatta områden. Elever, vårdnadshavare och anställda på skolan ska vara delaktiga i att skapa en trygg miljö och förstå vilka förhållningsregler som gäller på skolan. I samarbete med främst stadsdelsförvaltningar och socialförvaltningen ska

förvaltningen fortsätta att, i enlighet med skolans värdegrund, stödja skolorna i att utveckla arbetet med bland annat våldsprevention, hedersrelaterat förtryck och våld, normkritik och sexuella trakasserier. Förvaltningen fortsätter också att utveckla samarbetet kring elevers skolfrånvaro för att se till att alla elever fullgör sin skolplikt och får sin rätt till utbildning tillgodosedd.

Lärare och skolledare ska ges tid att fokusera på det pedagogiska uppdraget. Förvaltningen ska stimulera ett nära ledarskap som utmanar, stöttar och ger förutsättningar för undervisningsutveckling och möjligheter att främja trygghet och studiero. Allt arbete på förvaltningsnivå ska i förlängningen utgå från att det ska gynna elevens lärande och utveckling och de processer som förvaltningen initierar och driver ska leda till att skillnaderna minskas i stadens skolor och leda till ökad måluppfyllelse för eleverna oavsett bakgrund. Digitalisering ska genomgående användas som ett verktyg för att utveckla lärandet.

Ekonomiska förutsättningar

Driftsbudget, belopp i mnkr	Budget 2020	Budget 2021	Ökning (+)/ minskning (-)
Kostnader	20 188,8	20 824,0	635,2
Intäkter	534,9	527,5	-7,4
Netto KF Budget	19 653,9	20 296,5	642,6
Investeringar	135,0	127,0	-8,0

Kommunfullmäktiges budgetram för utbildningsnämnden uppgår till 20 824,0 mnkr på kostnadssidan och 527,5 mnkr på intäktssidan, netto 20 296,5 mnkr. Budgeten för investeringar uppgår till 127,0 mnkr. I avsnitt 4 redovisas de ekonomiska förutsättningarna.

Budgeten innebär en nettoökning med 642,6 mnkr jämfört med 2020. Ökningen beror främst på ökade prestationsersättningar, det vill säga ökad budget med anledning av att antal elever ökar samt förändrade schablonbelopp, det vill säga ersättningen per elev.

Budgeten fördelas per verksamhetsområde enligt nedanstående tabell.

Utbildningsnämnden per verksamhetsområde. Driftverksamhet, mnkr	Utfall 2019	Budget 2020 (VP)	Prognos november 2020	Budget 2021 (VP)
Förskola	2 713,5	2 731,5	2 663,0	2 783,7
Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola	13 142,6	13 266,2	13 315,5	13 870,8
Gymnasieskola och gymnasiesärskola	3 160,7	3 288,6	3 247,5	3 293,6
Nämnd och övergripande administration	384,2	367,6	353,8	348,4
Summa drift netto	19 401,1	19 653,9	19 519,7	20 296,5
Investeringar		135,0	100,0	127,0

Konsekvenser av covid-19-pandemin

Med anledning av pandemin beslutade regeringen den 13 mars om en ny förordning, förordningen om utbildning i vissa skolformer i skolväsendet vid spridning av viss smitta (SFS 2020:115). Regeringen öppnade för en ökad flexibilitet för skolhuvudmän att anordna distansundervisning med anledning av covid-19, under vissa premisser, då regeringen, Folkhälsomyndigheten eller huvudmannen har fattat beslut.

Förvaltningen har ett samordnande uppdrag i stadens arbete att förbereda för om regeringen beslutar att stänga förskolor och skolor. Under 2021 upprätthålls beredskapen tillsammans med stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningar i det fall förskola och skola stängs.

I tertialrapport 2 för 2020 finns en utförlig beskrivning av hur skolans arbete påverkats, bland annat i relation till elevernas kunskapsresultat. Pandemin har påverkat arbetet på många områden och på många sätt, men i huvudsak kunde utbildningsverksamheten genomföras även under höstterminen.

Under hösten har samtliga gymnasieskolor, i enlighet med utbildningsnämndens beslut, erbjudit en kombination av undervisning i skolans lokaler med undervisning på distans. Gymnasieskolorna har etablerade digitala arbetssätt och goda erfarenheter från vårens distansundervisning. Huvudsaklig målsättning var att de flesta eleverna skulle få sin undervisning i skolans lokaler, med prioritet för de elever som börjat årskurs ett. Från och med den 7 december har undervisningen på de kommunala gymnasieskolorna helt övergått till distansundervisning, med undantag för gymnasiesärskola, introduktionsprogram och elevgrupper i behov av särskilt stöd. Beslutet gäller i nuläget till den 6 januari.

Från och med den 14 december undervisas även elever på högstadiet i Stockholms stads kommunala skolor på distans höstterminen ut. Beslut fattades efter rekommendation från smittskyddsläkaren.

Förvaltningen utgår från att arbetet under hela 2021 kommer att präglas av pandemin. Beredskap ska finnas för att hantera olika typer av nationella, regionala eller lokala beslut och riktlinjer, men alla konsekvenser kan inte förutses eller planeras för nu. Förvaltningen behöver fortsatt följa utvecklingen och ha en beredskap för olika scenarios. Samtliga skolor ska ha uppdaterade pandemiplaner för hur de snabbt ska kunna omorganisera verksamheten för att säkra rätten till utbildning under olika omständigheter och en eventuell fortsatt stängning av hela eller delar av skolans verksamhet.

Skolorna behöver fortsatt vara flexibla för att kunna ställa om sin organisation och utbildningen till följd av sjukdom och risk för smittspridning. Skolorna har hittills lyckats väl i denna omställning men beroende på den fortsatta utvecklingen kommer en del elever att påverkas negativt av frånvaro och en mindre förutsägbar skoltillvaro, vilket skolorna behöver försöka kompensera för.

Förvaltningen behöver stödja skolorna i att skapa beredskap för de ytterligare förändringar som kan komma att ske under året. Förvaltningen kommer att kontinuerligt skicka ut information till skolorna om vad som förväntas samt vilket stöd som finns gällande pandemin. Viktiga delar är stödet från skolöverläkaren och det kommunikativa stödet.

Under 2020 gavs stöd till skolorna för att underlätta undervisningen på distans och användningen av digitala verktyg. Pandemin har varit drivande i utvecklingen och både motivation och kompetens i att använda digitala verktyg har ökat. Många nya, innovativa metoder har utvecklats. Stödet till skolorna i att använda digitala verktyg fortsätter. Förvaltningen har ett nära samarbete med stadsledningskontorets IT-avdelning och olika leverantörer för att kapacitet och prestanda ska hålla kvalitet för att klara ökade volymer av användare när mer undervisning genomförs på distans.

Under 2020 har en stor del av utbildningsförvaltningens kompetensutvecklande insatser som utbildningar och kurser lagts om till digital form. Visst utvecklingsarbete kan komma att påverkas om möjligheterna till fysiskt samarbete ersätts av mer digitala lösningar. Ett fåtal insatser ställs in.

Under året kommer förvaltningen att se över hur stödet kring utveckling av undervisning och utbildning, som tidigare har genomförts på skolor, kan utvecklas och genomföras på andra sätt. Intervjuer i utrednings- och utvärderingsuppdrag hålls om möjligt digitalt eller i mindre grupperingar. Stöd till skolorna sker, liksom myndighetsuppdragen, till största delen på distans. Coaching av lärare sker både via digitala möten och på skolor.

Arbetsmiljön i utbildningsförvaltningens alla verksamheter har påverkats av pandemin. Arbetet med riskbedömning och riskminimering i takt med pandemins utveckling är därför fortsatt viktigt för att arbetsmiljön under rådande omständigheter ska bli så bra som möjligt.

Möjligheten att tillhandahålla platser för feriejobb, Stockholmsjobb, praktikplatser för högskolestuderande och platser för verksamhetsförlagd utbildning riskerar att fortsätta påverkas negativt av pandemins utveckling. Dels på grund av att lärosätena ställer in eller flyttar fram delar av den verksamhetsförlagda utbildningen, dels på grund av att verksamheten har svårare att erbjuda platser för dessa grupper.

Myndighetsutövningen kring förskoleverksamheten kommer att pågå med oförändrad frekvens genom nya arbetssätt, som digitala intervjuer och digitala samverkansforum. Arbetet med att utveckla de digitala forumen kommer att pågå under 2021. Vid en ytterligare eskalerande pandemi kan förvaltningen få ett utökat ansvar för kommunikation till stadsdelsförvaltningarna, för att säkerställa att lika information går ut över staden.

Skolverket har fattat beslut om att ställa in alla nationella prov under perioden från och med den 1 januari 2021 och resten av våren, till och med den 30 juni 2021. Beslutet gäller samtliga skolformer där nationella prov genomförs med undantag för provet i årskurs 3 i grundskolan.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna av pandemin för 2021 är svårbedömda. Förvaltningen föreslår inga särskilda avsättningar av medel för covid-19-relaterade kostnader. För 2020 har statens övertagande av kostnadsansvaret för sjuklönekostnader haft störst påverkan. Den sammanlagda effekten av detta bedöms uppgå till 180 mnkr. Det är samtidigt så att kostnaderna för vikarier i form av timanställda och köp från bemanningsavtal inte har ökat på grund av ökat antal sjukskrivna. Detta innebär sammantaget en positiv ekonomisk effekt för skolorna. De kommer sammanlagt att redovisa överskott som kommer att öka deras resultattfonder. Dessa överskott kan nyttjas i framtiden och bidrar till att stabilisera förutsättningarna för 2021.

Regeringen aviserar en förlängning av compensationen för höga sjuklönekostnader till och med april månad och detta kan möjligen bli ytterligare förlängt. Under förutsättning att vikariekostnadernas utveckling fortsätter att följa 2020 års tendens, kommer detta att innebära en positiv ekonomisk effekt även för 2021.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2020	Årsmål 2021	KF:s årsmål	Period
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	372 st	300 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	90 st	80 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	3 239 platser	3 500 platser	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	79 st	74 st	9 000 st	Tertial

Möjligheten att tillhandahålla platser för feriejobb, Stockholmsjobb, praktikplatser för högskolestuderande och platser för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) riskerar att fortsätta påverkas negativt av pandemins utveckling. Dels på grund av att lärosätena ställer in eller flyttar fram delar av den verksamhetsförlagda utbildningen, dels på grund av att verksamheten har svårare att erbjuda platser för dessa grupper. Möjligheterna för studerande att genomföra VFU prioriteras.

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden ska i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna revidera riktlinjerna för det kommunala aktivitetsansvaret	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Alla stadens ungdomar studerar eller arbetar

Förväntat resultat

Alla elever i gymnasieskolan fullföljer sin utbildning, fortsätter att studera i eftergymnasiala utbildningar eller börjar arbeta. Alla elever från grundskolan som inte sökt till gymnasiet identifieras, kontaktas, erbjuds och tackar ja till en utbildningsplats eller plats i en motivationsskapande verksamhet anpassad till ungdomens förutsättningar, behov och intressen. Efter den motivationsskapande verksamheten går ungdomen vidare till utbildning eller arbete.

Samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen

Förvaltningen kommer att fokusera på frågor om kompetensförsörjning och näringslivs-kontakter i en strukturerad samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen. Förvaltningarna fortsätter och fördjupar sitt samarbete omkring frågor om unga utanför arbetsmarknaden, unga nyanlända, yrkesutbildningar och det kommunala aktivitetsansvaret. Dessutom kommer förvaltningarna att vidareutveckla arbetet med att etablera kontakt med elever i riskzonen

under sista året i grundskolan eller på gymnasiet för att erbjuda stöd att slutföra utbildningen eller i övergången från skola till arbetsliv. I samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna ska förvaltningen arbeta aktivt för att unga utan arbete eller studier återgår till gymnasiestudier eller annan sysselsättning, genom utökad uppsök utanför skolan samt verksamhet anpassad till unga som är i riskzon.

Förvaltningen samverkar med arbetsmarknadsförvaltningen i flera projekt som syftar till att skapa trygga och sömlösa övergångar mellan gymnasieutbildning och vuxenutbildning, från gymnasieutbildning till arbete eller praktik samt för återgång till gymnasiestudier. Projekten beskrivs kort nedan.

Erfarenheterna från det avslutade projektet ”Förstärkta vidaregångar” implementeras i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen inom respektive förvaltnings befintliga organisation. Elever på introduktionsprogram i stadens gymnasieskolor som omfattas av kommunens aktivitetsansvar kommer att få en etablerad kontakt mot arbete eller vidare studier i samverkan med respektive gymnasieskola.

Projektet ”Bron” ingår i projektet ”Rätt stöd för mig” som finansieras av Europeiska socialfonden, ESF, och syftar till att skapa övergångar till arbetsmarknad för elever från gymnasiesärskolan och deltagare inom daglig verksamhet. Bron genomförs i samverkan mellan arbetsmarknads-, utbildnings- och socialförvaltningarna, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Projektet arbetar i samverkan med stadens gymnasiesärskolor.

Projektet ”Studiesluss” fortskrider i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen som äger projektet. Den aktuella målgruppen är ungdomar som har behov av att testa ett studiesammanhang utanför skolan inför återgång till studier. Målgruppen behöver insatser utformade efter individuella behov med en stor möjlighet till flexibla anpassningar. Projektet ska stärka och utveckla ett stöd som inte erbjuds av någon annan aktör genom ett mobilt team bestående av projektledare, specialpedagog och lärare med erfarenhet av specialpedagogiskt arbete.

I samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen har förvaltningen beviljats medel från Länsstyrelsen för att genomföra projektet ”Metodutveckling övergång från gymnasium till vuxenutbildning”. Projektets mål är att genom metodutveckling ta fram en modell för en sömlös övergång mellan gymnasiestudier och vuxenutbildning. En sammanhållen utbildning stärker de globala målen i Agenda 2030 om en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet som främjar ett livslångt lärande för alla. Metoden ska tas fram i etablerade arbetsgrupper och i samarbete mellan berörda förvaltningar.

Många ungdomar som bor på Järva söker och påbörjar en gymnasieutbildning direkt efter årskurs 9 men statistiken visar att de hoppar av i högre utsträckning än ungdomar från andra delar av staden. Förvaltningen kommer därför att genomföra en förstudie tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen för att undersöka varför ungdomar på Järva hoppar av från gymnasieskolan och hur det skulle kunna förebyggas. Förvaltningen kommer också att delta i

ett nytt ESF-projekt som arbetsmarknadsförvaltningen ansvarar för. Projektet startar under 2021 och ska ta fram ett utvecklat stöd för unga med syfte att de snabbare ska komma till studier eller arbete.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Nämndmål:

Skolan är en trygg och säker plats för elever och medarbetare

Förväntat resultat

Förebyggande arbete tillsammans med vårdnadshavare, socialtjänst och polis minskar bakgrundsorsaker till brott och otrygghet. Förebyggande säkerhetsarbete och krishantering organiseras så att frågorna kan hanteras så nära berörda som möjligt och att effekterna av inträffade händelser minimeras. Säkerhetsarbetet ingår som en naturlig del i den ordinarie verksamheten med ständiga förbättringsåtgärder och leder till säkerhet och trygghet för elever och medarbetare.

Skolan ska vara en trygg och säker plats för elever och medarbetare. Skolans förebyggande och främjande arbete är också av stor betydelse i stadens brottsförebyggande och trygghets-
skapande arbete, och ställer stora krav på samverkan. Stadens *trygghetsprogram* och *säkerhetsprogram* är vägledande för arbetet, liksom *Stockholms stads strategi för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet*. För att nå målen krävs ett brett arbete som involverar både ledning och medarbetare och sker i samverkan med andra aktörer som socialtjänst, polis och civilsamhälle. Arbetet ska bedrivas såväl på central som lokal nivå, utifrån evidensbaserade metoder, mot gemensamma mål och löpande följas upp och utvecklas.

Förvaltningens arbete för en trygg och säker skola bygger på flera viktiga delar. I detta avsnitt beskrivs förvaltningens prioriteringar främst utifrån säkerhet i skolmiljön, samverkan med polis och socialtjänst vid misstanke om brott, samt informationssäkerhet och dataskydd. Insatser kring förebyggande, främjande och trygghetsskapande arbete med elever beskrivs närmare under mål 1.3.2 samt 1.4.

Förvaltningen arbetar för att skapa tydliga och enkla kontaktvägar mellan skola och polis för skyndsam informationsöverlämning och hjälp/stöd samt för att skapa forum för delning av information mellan förvaltningen och polisen på en mer övergripande nivå. Detta för att kunna arbeta proaktivt, följa trender och planera gemensamma insatser inom hela staden. Den övergripande samverkansöverenskommelsen mellan staden och Polisregion Stockholm ska vara vägledande i arbetet. Förvaltningen ska verka för att tillsammans med relevanta myndigheter genomföra blåljussatsningar som syftar till att bygga förtroende för blåljusmyndigheter som polis, brandkår och ambulans bland barn och unga.

Förvaltningen bedriver ett omfattande stödarbete i syfte att stärka skolornas kompetens kring säkerhetsfrågor. Under år 2021 kommer fokus att ligga på skolbesök med övningsverksamhet och kunskapsspridning genom krisscenarion som innehåller situationer kring pågående dödligt våld. Ett annat fokusområde är skapa en helt narkotikafri skolmiljö genom nolltolerans och att försvåra rekrytering av unga till kriminell verksamhet. Under året genomförs en utökad samverkan med polis och socialtjänst för en mer precis lägesbild och för att säkerställa att rätt åtgärder vidtas vid rätt tidpunkt. Utöver dessa fokusområden fortlöper arbetet med att skapa en god säkerhetskultur och hög regelefterlevnad. Brandsäkerhetsarbetet fortsätter, liksom arbetet med stöd till skolor och enheter kring händelsehanteringssystemet KIA. Förvaltningen samarbetar med stadsledningskontoret och SISAB för att öka tryggheten och motverka skadegörelse, klotter, nedskräpning och kriminalitet.

Förvaltningen planerar att arbeta vidare med sammanställningar och analyser av de risk- och lägesbilder som tas fram genom den årliga risk- och sårbarhetsanalysen (RSA) och utifrån information i KIA. Syftet är att alltid kunna upprätthålla de mest kritiska verksamheterna samt att kunna hantera eventuella händelser och kriser som kan komma att inträffa. Rapportering av lägesbilden sker inom stadens integrerade ledningssystem.

Förvaltningen avser att under 2021 se över om det är möjligt att, tillsammans med stadsledningskontoret, utveckla KIA till att kunna hantera flera olika typer av händelser. Syftet är att skolorna inte ska behöva rapportera i flera olika system.

För att både öka säkerheten och tillgängligheten kommer förvaltningen att verka för att fler skolor ansöker om stadens medel för trygghetsskapande åtgärder för att finansiera passersystem och övervakningskameror.

Utvecklingen av informationssäkerhets- och dataskyddsarbetet samt tillsyn av efterlevnad av dataskyddsförordningen (GDPR) fortsätter, bland annat med obligatoriska utbildningar inom informationssäkerhet och dataskydd. Samordningsfunktionen (förvaltningsövergripande organisation) för informationssäkerhet och dataskydd startades hösten 2020 och kommer att utvecklas under året för att stödja organisationen inom området.

En redovisning av grundläggande baskrav för informationssäkerhet återfinns i bilaga 1.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Nämndmål:

1.3.0 Alla förskolor i staden ska erbjuda en utbildning och undervisning med god kvalitet som gynnar barnens lärande och utveckling

Förväntat resultat

Den långsiktiga effekten av förvaltningens arbete med samordning, uppföljning, tillsyn och utveckling av stadens förskolor är att barn i Stockholm ges en ökad likvärdighet i förskola och pedagogisk omsorg med god kvalitet i enlighet med nationella och kommunala styrdokument.

En kvalitativ förskola med hög pedagogisk kvalitet är en viktig start i livet och en god start i skolan. Barnkonventionen och arbetet med att stärka barns rättigheter i staden är en viktig utgångspunkt för förvaltningens prioriteringar, barns bästa är i fokus.

I frågor som är gemensamma för stadens förskolor och öppna förskolor ska förvaltningen ha en fortsatt nära samverkan med stadsdelsförvaltningarna och ha dialog med fristående aktörer. Det gäller framförallt samordning av kommunikation, kompetensutvecklings- och kompetensförsörjningsinsatser samt av stadens riktlinjer och policydokument. Det gäller även digitalisering. Under året fortsätter förvaltningens arbete med att förstärka det systematiska kvalitetsarbetet i förskolan bland annat genom tillsyn och stöd till stadens rektorer.

Godkännande av fristående förskolor och rätt till bidrag för pedagogisk omsorg

Processen för godkännande av nya fristående förskolor och rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg har reviderats, dels med anledning av lagändringar, dels i syfte att underlätta för sökande att skicka in en komplett ansökan. Under 2021 kommer förvaltningen att fortsätta med revideringen och börja ta ut en avgift för ansökningar om att bedriva en ny fristående förskola eller fritidshem i enlighet med kommunfullmäktiges beslut i november 2020.

Tillsyn av fristående förskolor, enskild pedagogisk omsorg, fristående friliggande fritidshem och annan fritidsverksamhet

Nämnden har tillsynsansvar över cirka 450 fristående förskolor, 135 enskild pedagogisk omsorg samt 9 friliggande fristående fritidshem och annan fritidsverksamhet. Målet är att under året påbörja cirka 100 nya tillsynsärenden.

Tillsynen fortsätter att fokusera på huvudmännens ansvar för utbildningen, i syfte att på ett effektivare sätt få till stånd positiva förändringar i verksamheterna. Förvaltningen planerar att fortsätta att utveckla arbetssättet för tillsynen så att den i stora delar genomförs genom videosamtal. Förvaltningen kommer också att fortsätta utveckla tillsynsprocessen utifrån

skollagens skrivningar om demokrati och jämställdhet. Tillsynen är en viktig del av förvaltningens Agenda 2030-arbete då den bidrar till likvärdig utbildning för alla barn.

Tilläggsbelopp

Förvaltningen beslutar om och betalar ut tilläggsbelopp till fristående förskolor för barn i behov av särskilt stöd. Förvaltningen ska verka för en ökad likställighet gällande bedömningsgrunderna till barn i behov av särskilt stöd i förskolan och förvaltningens egen hantering ingår i detta arbete.

Förändring av hantering av avgift

Förvaltningen kommer tillsammans med kommunstyrelsen under första halvåret av 2021 att utreda möjligheten till en förändring av hantering av avgift i förskola och fritidshem i fall där föräldrar är separerade.

Omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds

Förvaltningen beslutar om ansökningar från vårdnadshavare som är i behov av omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds, för barn från förskoleåldern till vårterminen då de fyller tretton år. Under 2021 ska nya riktlinjer tas fram, för att justera dessa utifrån den nya organisationen som infördes 2020 och som innebär att allt ansvar för beslut om och utförande av omsorgen ligger på utbildningsförvaltningen och inte på stadsdelsförvaltningarna.

Stärka underlagen till Förskolerapporten

Utbildningsförvaltningen tar årligen fram en stadsövergripande förskolerapport med lägesbeskrivning och analys av utvecklingen, både för egen regi och fristående förskola. Rapporten är en del i det systematiska kvalitetsarbetet på både stadsdelsnämnds- och stadsövergripande nivå samt utgör ett underlag till kommunfullmäktiges prioriteringar. Stadsdelsförvaltningarna bidrar med underlag genom särskilda anvisningar vilket stärker underlagen till förskolerapporten. Förvaltningen kommer att fortsätta utveckla ett nytt arbetssätt för att få in underlag som ska säkerställa analysen i Förskolerapporten. Fler jämförbara underlag oavsett huvudman behöver utvecklas för att kunna bedöma likvärdigheten. Vidare ska stadsdelsnämndernas arbete med att förbättra arbetssituationen för förskollärare och barnskötare, utifrån handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för förskollärare och barnskötare, följas upp i förskolerapporten.

Öka förskolans tillgänglighet i socioekonomiskt utsatta områden

Utbildningsförvaltningen kommer i samverkan med stadsdelsförvaltningarna att undersöka orsakerna till att en del barn inte deltar i förskola. En analys av orsakerna behöver ligga till grund för att utforma adekvata insatser för att öka inskrivningsgraden.

Insatser för att stärka barns språkutveckling i svenska

Utbildningsförvaltningen ska stödja stadsdelsförvaltningarna genom att följa upp hur det språkutvecklande arbetet sker i förskolan och utreda vilka åtgärder som kan öka förutsättningarna för språkutvecklingen. Vidare ska utbildningsförvaltningen i samverkan med stadsdelsförvaltningarna utreda förutsättningarna för att kunna genomföra ett pilotprojekt för screening för läs- och skrivsvårigheter i förskolan.

Insatser för att höja personalens språkliga kompetens

Utbildningsförvaltningen kommer tillsammans stadsdelsförvaltningarna och i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen att fortsätta genomföra insatser för att höja personalens språkliga kompetens, genom vidareutbildning i svenska språket, så att läroplansuppgiften med att ge alla barn goda kunskaper i det svenska språket ska genomföras.

Utvärdering av kommunal förskola

Utvärderingen av kommunal förskola ska vara kvalitetsstödande på stadsdels- och förskoleenhetsnivå och främst stödja rektor i det systematiska kvalitetsarbetet. Utvärderingens uppdrag för 2021 är att synliggöra vilka resultatunderlag som finns på olika nivåer i styrkedjan och att belysa den nationella målstyrningen via läroplan för förskolan. Utvärderingen bygger på datainsamling från dokument och intervjuer med förskollärare, biträdande rektor, rektor och skolchef och en nulägesanalys genomförs av de kartlagda resultatunderlagen på arbetslags-, förskoleenhets- och stadsdelsförvaltningsnivå.

Forskning och utveckling (FOU) för förskola

I enlighet med utbildningsnämndens FoU-plan för 2018 – 2021 genomförs vissa insatser utifrån de fyra strategiska områdena för FoU - kultur, kompetens, kunskap och samverkan. Insatserna ska bidra till vetenskapligt förhållningssätt, gemensam kunskapsbas hos chefer och medarbetare samt utveckling av verksamheten. Syftet är att bidra till likvärdighet, ökad kompetens och verksamhetsutveckling inom centrala utvecklingsområden för stadens förskolor. Former och arbetsgång för FoU-arbetet på stadens förskolor behöver tas fram mellan utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna. Följande insatser pågår eller är planerade från 2021

- Stadsövergripande kompetensutvecklingsinsatser 2021 utifrån förgående års satsning på stöd i implementering av ny Läroplan för förskolan.
- Samverkan och nätverk med lärosäten, myndigheter och organisationer genom nätverk med andra kommuner, med organisationer som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och med universitet som bedriver lärarutbildning och forskning om förskolan.
- Planering av Förskolesummit 2022, som på grund av pandemin flyttats från 2021.

Rörelseprojektet

Rörelseprojektet påbörjades i september 2020 och pågår fram till juni 2021. Resultat förväntas presenteras under 2021. Projektet undersöker om en strategi för fysisk aktivitet har inverkan på hur mycket förskolebarnen rör på sig. Syftet är att bidra till att alla barn ska få tillräcklig fysisk aktivitet och utevistelse. Förskolor från samtliga stadsdelsnämndsområden deltar. Studierna genomförs av forskare på Karolinska Institutet och Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin i samverkan med stadsdelsförvaltningar, personal i förskolorna och barnens vårdnadshavare.

Kompetensförsörjning

Förvaltningen verkar inom ramen för sitt samordningsansvar för förskolan för en god tillgång till barnskötare samt legitimerade förskollärare i stadens fristående och kommunala förskolor. Förvaltningen verkar även för att stärka karriärvägarna för förskollärare.

För barnskötare inom förskolan som saknar grundutbildning erbjuds Skolverkets nationella yrkespaket för arbete med barn i förskola inom ramen för befintlig anställning och förskolorna erbjuds vikarieersättning. Det finns även fördjupningsutbildningar för barnskötare som har en befintlig grundutbildning. Medel för detta söks genom statsbidrag

Barnskötare i fristående och kommunala förskolor med tillsvidareanställning har möjlighet att vidareutbilda sig till förskollärare inom ramen för deras anställning med hjälp av medel för vikarieersättning som utgår till verksamheten.

För att möta rekryteringsbehovet av rektorer och biträdande rektorer genomförs ett ledarskapsprogram för blivande chefer som riktar sig till förskollärare för kommande ledningsuppsdrag.

Förutom vad som nämns ovan avser utbildningsförvaltningen att under 2021 prioritera följande insatser för att utveckla och behålla, attrahera, rekrytera och introducera personal inom Stockholms stads förskoleverksamheter. Se även bilaga 13, Kompetensförsörjningsplan.

- Fortsätta arbetet med att kommunicera positiva bilder av förskolläraryrket, förskolan och staden som arbetsgivare.
- Fortsätta arbetet med att utveckla den verksamhetsförlagda delen av förskolläraryrkesutbildningen (VFU) genom att koncentrera studenterna till kluster eller centrum för professionsutveckling.
- Fortsätta att informera förskollärare om möjligheten att studera magister- och masterutbildning.
- Följa upp utbildningsinsatser som förvaltningen erbjuder.

Samverkan och kommunikation

Förvaltningen samordnar i dialog med stadsdelsnämnderna och fristående aktörer gemensamma frågor för förskolan i staden. Förvaltningens samordningsforum kommer att utvecklas genom att i högre grad erbjuda delaktighet och gemensamt lärande i syfte att få en mer likvärdig bild av kvaliteten i stadens förskolor som underlag i den årliga förskolerapporten. Samordningsforum om kö och placering kommer att utveckla formerna för att säkerställa gemensamma rutiner i syfte att öka likställighet mellan stadsdelsförvaltningarna.

Förvaltningen ansvarar för och uppdaterar informationen om förskola på stadens webbplatser start.stockholm och leverantor.stockholm samt samordnar utskick av nyhetsbrev. Under 2021 kommer förvaltningen att ge förslag på hur räckvidden för nyhetsbrevet kan förbättras, i syfte att förbättra kommunikationen.

Nämndmål:

1.3.1 Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning

Förväntat resultat

Lärare har höga förväntningar på eleverna. Utbildning och undervisning utgår alltid från läroplanernas mål och kunskapskrav respektive examensmålen och ämnesplanernas kunskapskrav samt från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Alla lärare är engagerade och kompetenta, och planerar undervisningen gemensamt. Lärmiljöerna är anpassade för att kunna möta alla elevers olika behov. Återkopplingen till eleverna är en central del i undervisningen. Bedömning i formativt syfte, med avsikten att stärka elevens lärande, används både för att synliggöra och stödja elevernas kunskapsutveckling samt för att kontinuerligt bedöma, utveckla och förbättra undervisningen. Digitala verktyg är en naturlig del av undervisning, kommunikation och uppföljning. Kvalitativa analyser av resultat genomförs på alla nivåer som underlag för att kunna rikta stöd utifrån behov och för att utveckla verksamheten. Stödet ska särskilt fokuseras mot skolor med störst utmaningar.

I stadens 140 kommunala grundskolor går ungefär 78 000 elever, varav cirka 8 800 elever i förskoleklass, och i den kommunala grundsärskolan går cirka 830 elever. I fritidshemmet (förskoleklass till och med årskurs 3) går cirka 33 300 elever och i den öppna fritidsverksamheten för elever i årskurs 4-6 cirka 14 500 elever.

I de 27 kommunala gymnasieskolorna och gymnasiesärskolorna går cirka 17 900 respektive cirka 330 elever.

Ökad likvärdighet

Kunskapsuppdraget ska stå i fokus i stadens skolor. Agenda 2030 och FN:s globala mål för hållbar utveckling är en viktig utgångspunkt för att öka likvärdigheten mellan skolor vilket är en stor utmaning för förvaltningen. En likvärdig skola är en förutsättning för att alla elever ska få möjlighet att lyckas och handlar om att stärka arbetet med att kompensera för elevers olika förutsättningar och skolans förmåga att uppnå goda resultat. På både förvaltningsnivå

och skolnivå ska insatser riktas utifrån behov med utgångspunkt i ett väl utvecklat systematiskt kvalitetsarbete. Det socioekonomiska stödet ska användas på det sätt som tidigare utredningar har visat att det är det mest effektiva. En målsättning är att allt fler elever uppnår behörighet till gymnasieskolan med utvalda strategier för skolor inom särskilt utsatta områden och inom kvartil 4. Fokus gäller även skolor som inte presterar utifrån sina förutsättningar. Fler elever ska också gå ut gymnasieskolan med examensbevis.

För att ytterligare stärka elevers kunskapsutveckling fortsätter förvaltningen att för grundskolans del fokusera på de prioriterade områdena systematiskt kvalitetsarbete, elevhälsa, mottagande och undervisning av nyanlända och flerspråkiga elever, kvaliteten i fritidshemmet samt digitalisering som ett verktyg för att utveckla lärandet. Denna strategi anser förvaltningen kommer att gynna alla elever, i synnerhet elever med mindre gynnsamma förutsättningar, vilket gäller såväl pojkars som flickors måluppfyllelse. När stöd riktas ska förvaltningen utgå från skolans egen analys av sitt nuläge och utforma långsiktiga strategier i nära samverkan med den specifika skolan.

Ett särskilt fokus ska riktas mot att utveckla undervisningskvaliteten i mellanstadiet med anledning av sjunkande resultat i årskurs 6. I detta sammanhang utgör arbetet med betyg och bedömning ett viktigt område som aktualiseras i och med de nya kursplanerna som träder i kraft till hösten.

Förvaltningen behöver arbeta både kort- och långsiktigt och med innovativa lösningar samt med goda exempel både inifrån och utanför staden för att öka likvärdigheten. Att försöka skapa mer heterogena elevsammansättningar mellan och inom skolorna syftar till att minska homogeniseringen. Bland annat kommer nyanlända elever i årskurs 7-9 fortsätta att gå i förberedelseklasser i innerstaden/närförort samt att särskilda överväganden behöver göras kring hur skolororganisationen ska se ut, till exempel hur och var nya skolor ska byggas.

Statsbidraget för att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i förskoleklass och grundskolan kommer fortsatt att användas strategiskt i detta syfte genom insatser som ligger i linje med förvaltningens utvecklingsarbete.

Systematiskt kvalitetsarbete i stadens kommunala skolor

För ökad måluppfyllelse och för att skapa mer likvärdiga skolor är en fortsatt övergripande prioritering att det systematiska kvalitetsarbetet ska utvecklas ytterligare både på skol- och förvaltningsnivå. Det systematiska kvalitetsarbetet med planering, genomförande, uppföljning och analys utgör kärnan i allt förbättringsarbete. En viktig del i detta är att ha ett F-9-perspektiv när det gäller progression i elevernas kunskapsutveckling, att återkoppla mellan stadier och säkra övergångarna mellan stadier och skolor.

Förvaltningens stödfunktioner ska utvecklas med fokus på analys, mer flexibla och riktade åtgärder samt bättre samordning. Förvaltningen ger stöd till skolorna i att utveckla det

systematiska kvalitetsarbetet, bland annat gällande skrivande av dokument, analysstöd och workshops för utvalda skolor. Ett fortsatt viktigt utvecklingsområde är att tillhandahålla goda analysunderlag till skolorna genom visualiserad resultatredovisning via Beslutsstöd. Detta skulle stärka möjligheterna till analys och leda till en förbättrad årsprocess med snabbare återkoppling av resultat.

Kvalitets- och utvecklingsarbetet har elevernas bästa i fokus och utgår från styrdokumentet och de allmänna råden för systematiskt kvalitetsarbete. Ett framgångsrikt kvalitetsarbete på en skola kännetecknas bland annat av att:

- Skolan har ett system för sitt kvalitetsarbete där alla medverkar, även eleverna.
- Skolan har ett system för att kontinuerligt följa upp varje elevs kunskapsutveckling.
- Skolan fokuserar på ett fåtal prioriterade mål, som utgår ifrån utvärderingar med resultatanalyser och gäller, direkt eller indirekt, elevernas uppfyllelse av nationella mål.
- All personal känner till de prioriterade målen och hur skolan arbetar för att nå dem samt vilket uppdrag de själva har i förhållande till dessa mål.
- Skolans kvalitetsarbete präglas av långsiktighet och kontinuitet som att skolan håller fast vid de prioriterade målen under en längre tid.
- Det finns en väl fungerande organisation för skolans ledning och styrning av kvalitetsarbetet med tydliga rutiner som är integrerade i organisationen.
- Skolans ledning och styrning präglas av en organisation och administration som skapar förutsättningar för både verksamhetsutveckling och en ekonomi i balans.
- Rektorn fördelar ansvar och befogenheter på lämpligt sätt till övriga i skolledningen, förstelärare och eventuella lektorer samt exempelvis arbetslag och elevhälsan.
- Skolan följer upp att det som har beslutats genomförs och utvärderar kontinuerligt måluppfyllelsen och kvaliteten i processer och arbetssätt.
- Den information som samlas in för att bedöma elevers kunskapsutveckling används för att utvärdera och utveckla undervisningen samt fördela resurser.

Skolornas systematiska kvalitetsarbete följs upp i de resultatdialoger mellan rektorerna och grundskole- och gymnasiecheferna, som är grunden för förvaltningens styrning av och stöd till skolorna. Det huvudsakliga syftet med resultatdialogerna är att identifiera skolornas framgångsfaktorer och utvecklingsområden. I dialogen identifieras även behovet av stöd från central förvaltning.

För grundsärskolan utgör ett särskilt viktigt område uppföljning och bedömning av elevernas kunskapsutveckling och resultat samt att på förvaltningsnivå aggregera resultat för att identifiera utvecklingsområden.

Inom gymnasieskolan fortsätter arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet att vidareutvecklas. Utvecklingen har skett på flera sätt, bland annat har nya underlag för analyser och resultatdialoger introducerats till stöd för skolornas systematiska kvalitetsarbete. Ett av underlagen synliggör bland annat kvantitativ statistik med hjälp av grafiska bilder vilket

bidrar att på ett tydligt sätt visa erhållna resultat. Detta stärker dialogen mellan olika beslutsnivåer i organisationen. Ytterligare ett nytt inslag är den enkät som gymnasieskolorna använder som självskattning av kvaliteten på skolans systematiska kvalitetsarbete. Syftet är att ringa in den enskilda skolans behov av förbättringar i det systematiska kvalitetsarbetet. Frågorna berör skolans organisation i form av roller och uppdrag i det systematiska kvalitetsarbetet, hur analyser genomförs och hur förbättringsområden processas fram till enhetens enhetsmål. Dessa nya inslag bedöms vara framgångsrika och vikten av uthållighet och fördjupning av arbetet är framgångsfaktorer. Gymnasieskolorna fortsätter arbetet med att utveckla sina analyser och att stärka styrningen genom ökat medarbetarägarande i syfte att uppnå högre måluppfyllelse. Dessutom ska särskilt fokus riktas mot gymnasieskolornas enhetsmål.

Gymnasieskolorna har två olika dialoger per läsår, vårterminens kvalitets- och process-dialoger samt höstterminens resultatdialoger. I dessa dialoger kommer användandet av de nya underlagen att utvecklas med syftet att tydliggöra skolornas behov av utvecklings- och stödinsatser i det systematiska kvalitetsarbetet. För 2021 kommer introduktionsprogram och gymnasiesärskola att vara i fokus i dessa dialoger. Det är utbildningar som är svåra att bedöma och analysera då eleverna har individuella mål, vilket kräver mer av kvalitativa metoder för att ringa in graden av måluppfyllelse. Möjligheterna att kunna utveckla systemstöd för uppföljning av introduktionsprogrammen ska undersökas. För gymnasiesärskolans nationella program undersöks former för uppföljning där kartläggning av elevernas aktiviteter efter avslutad gymnasiesärskola kan bli ett inslag. Då några gymnasieskolor under 2020 för första gången bedriver utbildning inom gymnasiesärskola kan stödinsatser i det systematiska kvalitetsarbetet aktualiseras och resultatdialoger förstärkas.

Under året har gymnasieskolornas resultat i matematik lyfts som ett förbättringsområde. På vissa kurser bedöms andel F-betyg vara för höga och ett systematiskt användande av befintlig statistik ska bidra till kvalitativa diskussioner och identifiering av möjliga förbättringar av undervisningens kvalitet.

Utveckling av undervisning/utbildning

Ny FoU-plan

Utbildningsförvaltningens arbete med forskning och utveckling (FoU) ska vara långsiktigt och bidra till att uppfylla skollagens krav på att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och läroplanernas intentioner. Insatser som görs ska öka medvetenheten om vad forskning kan bidra till och hur den kan tillämpas i den praktiska verksamheten. Arbetet har koncentrerats kring följande områden:

- Undervisning och lärande
- Digitalisering för undervisning och lärande
- Organisation och ledarskap
- Elevhälsa som förutsättning för elevers kunskapsutveckling och lärande

Nuvarande plan för förvaltningens FoU-arbete löper ut under året och en ny plan kommer att tas fram för åren 2022–2025. Processen att ta fram planen ska involvera alla delar i förvaltningen som kan beröras av planen. Planen ska vara framtidsytande och väl förankrad i verksamheternas behov, men även mot de strategiska behov på lite längre sikt som kan komma att identifieras i framtagnandet av planen. Arbetet ska nära ansluta till det systematiska kvalitetsarbetet och den fortsatta samordningen av förvaltningens stödfunktioner. Särskild uppmärksamhet ska ägnas utformande av stöd till skolor med störst utmaningar.

Skolornas arbete med Synligt lärande fortsätter under 2021 med stöd från central förvaltning. Syftet med satsningen är att utveckla förståelsen för hur elever lär och hur de kan ta ansvar för och bli delaktiga i sitt lärande. Förvaltningens stöd innebär bland annat att sätta fokus på vilka kunskapsresultat som behöver höjas och stöd i undervisningsutveckling.

Den nationella försöksverksamheten kring samverkan mellan praktisknära forskning och skolor; Utveckling – Lärande – Forskning (ULF) syftar till att utveckla former för att forskare och lärare gemensamt kan formulera frågeställningar som främjar undervisningsutveckling där utgångspunkten är problem identifierade i det systematiska kvalitetsarbetet. Resultaten blir inte bara professionsfördjupning för lärare, utan den forskningsbaserade kunskap som genereras är mer relevant och användbar för professionen. För stadens del sker ULF-samarbetet med Stockholms universitet inom ramen för STLS – Stockholm Teaching & Learning Studies. Flera projekt har initierats inom ULF. Bland annat en utvärdering av STLS som modell för praktisknära forskning. Ett annat är projektet *Kompensatorisk undervisning för lärande och forskning* i samarbete med KTH, Lidingö stad och Haninge kommun och två medverkande skolor. Målet med projektet är att utveckla, testa och utvärdera en samverkansmodell kopplad till lärarstudenternas examensarbeten och verksamhetsförlagda utbildning på lärarutbildningen inom Civilingenjör- och lärarprogrammet på KTH.

Arbete med spridning av forskningsresultat fortsätter liksom kopplingen mellan STLS och lärarutbildningen. Vetenskapens hus har även knutits till STLS. ULF avslutas under hösten 2021. Under 2020 har deltagande huvudmän arbetat med att ta fram finansieringsmodeller för STLS med ambition att ta fram avtal och överenskommelser kring samverkan.

Forsknings- och utvecklingsprojekt bedrivs även i syfte att utveckla kvalitetsarbete och likvärdighet inom fritidshem.

Förvaltningen ska genomföra ett pilotprojekt med senare start av skoldagen inom gymnasieskolan.

Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt

Skolorna i staden ska i hög grad använda sig av språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt som ett verktyg för att eleverna ska nå kunskapsmålen i olika ämnen. En kommunikativ undervisning som fokuserar på språkets roll i alla ämnen är gynnsam för alla elevers kunskapsutveckling men nödvändig för flerspråkiga elever och deras förutsättningar att nå

kunskapsmålen. Förvaltningen genomför flera satsningar under året för att stödja skolorna i att utveckla en språk- och kunskapsutvecklande undervisning i alla ämnen, exempelvis *Bygga svenska* och *Hitta språket* i förskoleklass.

Skolbiblioteksplan 2021 - 2024

Implementering av Skolbiblioteksplan 2021 - 2024 påbörjas under året. Riktat stöd erbjuds skolor i områden där skolbiblioteksfunktionen generellt är mindre utvecklad. Skolorna erbjuds också stöd i att särskilt stärka skolbibliotekspersonalens delaktighet i undervisningen för att bidra till elevers ökade digitala kompetens. God tillgång till skönlitteratur i undervisningen säkerställs via välutrustade skolbibliotek samt via cirkulationsbiblioteket (ett komplement till skolornas bibliotek där klasser kan låna hela klassuppsättningar av skönlitteratur för gemensam läsning).

Under året kommer en ökad tillgång till e-böcker för gemensam klassläsning att erbjudas inom gymnasieskolan. Även tillgång till anpassad litteratur för elever inom grundsär- och gymnasiesärskola kommer att öka.

Under 2021 stöttar Mångspråksbiblioteket skolorna med medier och informationsmaterial som skapar ingångar till att uppmärksamma nationella minoriteter i undervisningen. Eventuellt utökad tillgång till Mångspråksbiblioteket för gymnasieskolorna utvärderas med hjälp av en pilotstudie med fyra gymnasieskolor.

Elevhälsa och elever i behov av särskilt stöd

Det lokala elevhälsoarbetet ska ha fokus på det förebyggande och hälsofrämjande perspektivet i såväl grundskolor som gymnasieskolor. Ett sådant perspektiv innebär exempelvis att lärmiljön utvecklas för att minska behovet av individuella anpassningar och särskilt stöd. Elevhälsan ska vara en integrerad del av den pedagogiska verksamheten och skolorna behöver skapa organisationer som stödjer detta. Elevhälsan ska, utifrån skollagstiftning, omfatta samtliga professioner och präglas av ett tvärprofessionellt arbetssätt. Det är viktigt att eleverna vet vilka personer som arbetar inom elevhälsan och hur eleverna kommer i kontakt med dem. Förvaltningen ska under år 2021 säkerställa en väg in till stadens elevhälsa, till exempel via stadens kontaktcenter. Förvaltningen ska även särskilt informera om elevhälsan och hur man får kontakt med den och andra instanser.

Elevers psykiska hälsa behöver öka och varje skola ska ha professioner med kompetens för att möta detta. Under året kommer utbildningsförvaltningen att utöka samarbetet med Region Stockholm kring barn med psykisk ohälsa. Fortsatta dialoger kring roller, resurser och ansvarsfördelning inom ramen för samverkan kommer att genomföras. I redan etablerade forum så som BUSSAM och lokala samarbeten mellan skolpsykologer och BUP kommer fokus under året vara att se vilka möjliga komplement till redan befintliga samarbeten som kan komma att behövas framåt och vilka forum som kan nyttjas än mer effektivt.

Genom elevhälsonätverken stärks elevhälsans respektive yrkesprofession och det tvärprofessionella elevhälsoarbetet i stadens grund- och gymnasieskolor. Under läsåret 2020/2021 är fokus för nätverksarbetet för grundskolorna ökad skolnärvaro som ett led i att främja elevernas psykiska hälsa.

Gymnasieskolan kommer att rikta särskilt fokus mot elevhälsans psykologiska insats genom att bland annat dela kunskap och erfarenheter av skolpsykologens elevhälsoarbete samt verka för en utökning av den psykologiska insatsen. Skolpsykologen tillför psykologisk kompetens som ett stöd i det pedagogiska arbetet och i den övergripande planeringen av elevhälsans arbete samt kan ge handledning och konsultation till skolans personal. Arbetet med att främja elevernas psykiska hälsa är en prioriterad fråga.

Samtliga gymnasieskolors elevhälsoplaner kommer att följas upp med respektive skola i de dialoger som gymnasiecheferna har med rektorerna under vår- och hösttermin.

Under våren ska kvalitetsprogrammet för elevhälsoarbetet revideras för att göra programmet mer tillgängligt och användbart för skolledare och elevhälsopersonal. Ett mer tillgängligt kvalitetsprogram för elevhälsoarbetet kan bidra till en högre kvalitet för Stockholms stads elevhälsoarbete.

Förvaltningen ska genomföra en översyn gällande sex- och samlevnadsundervisningen i stadens skolor. Förvaltningen ska även i stadens skolor särskilt informera om sex och samlevnad med fokus på samtycke.

Grundskolorna har inom ramen för gällande skollag möjlighet att erbjuda elever i behov av särskilt stöd undervisning i särskilda undervisningsgrupper. Utbildningsnämnden fattade i juni år 2020 beslut om en ny modell för särskilda undervisningsgrupper baserad på tre nivåer: skolenivå, stadsdelsnämndsområde (RSU) och övergripande högspecialiserade centrala grupper (CSI). Enligt denna ska alla skolor vid behov ha särskilda undervisningsgrupper. Förvaltningen kommer under året arbeta vidare med att starta regionala särskilda undervisningsgrupper, RSU, genom lokalt samarbete i grundskolorområdet och arbeta fram gemensamma former över staden. Antalet regionala särskilda undervisningsgrupper kommer att utökas och samtidigt minskas antalet kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper. Fler RSU avlastar CSI, underlättar återgång till ordinarie verksamhet samt minskar reskostnader och restider. Målet är att modellen ska vara fullt införd inför hösten 2023 med en total ökning från 250 till 350 platser i grupper utanför hemskolan. Gällande de kommunövergripande särskilda undervisningsgrupperna, CSI, kommer förvaltningen att tydliggöra gruppernas särskilda inriktningar samt stötta skolorna i arbetet med elever med omfattande behov av särskilt stöd. Resursfördelningen beskrivs närmare under avsnitt 4, om grundskola i egen regi.

Gymnasieskolan har ett hörsel- och synpedagogiskt nav vars syfte är att ge stöd till gymnasieskolorna så att de elever som har hörsel- eller synnedsättning får goda förutsätt-

ningar för sina studier. Kompetensnavet är en pedagogisk resurs för att utveckla undervisningen och detta arbete fortsätter.

Grundskolan har sex kompetensnav i syfte att stötta skolor att kunna möta elevers olika behov av stöd. Kompetensnav finns för hörselnedsättning, rörelsehinder, språkstörning, särskilt begåvade elever, trygghet och studiero (skolakuten) och grundsärskola. Utvärdering och utveckling av kompetensnaven görs kontinuerligt utifrån grundskolornas behov.

Handlingsplanen för särskilt begåvade barn som utbildningsnämnden antog i slutet av 2019 fortsätter att implementeras. Seminarieverksamheten för lärare, skolledare och personal inom elevhälsa fortsätter. En skola fungerar som nav för kunskapsspridning och erfarenheter och de nätverk av mentorer som bildats kommer att fortsätta utvecklas och erbjudas kunskapshöjande insatser för att sprida erfarenheter, även från stadens riksrekryterande spetsutbildningar. Mentorerna ska inte bara sprida erfarenheter och vägleda, de ska utmana föreställningar kring särskilt begåvade barn i syfte att höja den generella kunskapsnivån så att dessa barn får den undervisning och det bemötande som bäst gynnar deras utveckling.

Förvaltningen fortsätter att ta fram olika erbjudanden som syftar till att öka kompetensen inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och hur skolan kan anpassa lärmiljön, skolsituationen och undervisningen för elevers olika variationer. För att stärka skolors kompetens att utreda elevers eventuella behov av särskilt stöd erbjuder förvaltningen utbildningar, bland annat inom digitala läs- och skrivverktyg samt pedagogiska anpassningar. Ett stödmaterial för utredningsprocessen av särskilt stöd kommer att färdigställas och implementeras under året.

Utökad fysisk aktivitet under skoldagen

Fysisk aktivitet är viktigt för elevernas hälsa och bidrar till goda förutsättningar för lärande, minskad stress, ökad studiero och trygghet. Förvaltningen arbetar med inriktning mot att alla elever i stadens skolor har 60 minuter måttlig till mer ansträngande fysisk aktivitet varje dag samt får verktyg för att nå ökad självkännedom om sin egen fysiska, psykiska och sociala hälsa. Förvaltningen erbjuder fortsatt processtöd till skolorna och arbetet inom de etablerade nätverken fortsätter med ett särskilt fokus mot rastverksamhet, högstadiet och grundsärskola.

Förvaltningen utökar samarbetet med andra förvaltningar för att gemensamt ta fram en handlingsplan som ska kompensera för ojämlika villkor och ge alla elever förutsättningar för psykisk, social och fysisk hälsa genom fysisk aktivitet. Samverkan med Karolinska institutet och Gymnastik- och idrottshögskolan, GIH, fortsätter att genomföras med nya skolor under året för att ta reda på var eleverna befinner sig i förhållande till målet för fysisk aktivitet per skoldag. Under året påbörjas ett samverkansarbete mellan idrottsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och Riksidrottsförbundet och SISU Idrottsutbildarna, RF-SISU Stockholm, som ska genomföras som ett pilotprojekt i en av stadens stadsdelsförvaltningar för att ytterligare öka den fysiska aktiviteten under och i anslutning till skoldagen.

Förvaltningen utvidgar samarbetet med socialförvaltningen för att nå fler prioriterade målgrupper i syfte att i högre grad delta i fritidsaktiviteter. Under 2021 kommer förvaltningen att samordna insatser för att skolorna ska kunna delta i projektet *Luften är fri* som leds av Svenskt Friluftsliv och Naturvårdsverket och syftar till att få fler elever att prova friluftsliv. Pilotprojekt *Läsa äger* startar för att stärka kunskapsuppdraget i samverkan med Botkyrka kommun med syfte att öka läsförmågan i kombination med fysisk aktivitet för stadens elever.

Studie och yrkesvägledning

Studie- och yrkesvägledningen är central för att eleven ska kunna fatta väl underbyggda beslut om fortsatta studier och framtida yrkesvägar. Ett väl underbyggt val motverkar, både för enskild individ och samhället, kostsamma omval och avhopp samt bidrar till en högre motivation. Alla stadens elever i grund- och gymnasieskolor ska ha tillgång till professionell studie- och yrkesvägledning. Skolorna ska under året ha en beredskap för att utifrån pandemin kunna genomföra digitala mässor och öppna hus till elever och vårdnadshavare för att elever ska få samma möjlighet som tidigare att fatta underbyggda val till gymnasiet.

Genom samverkan och bra rutiner kan elever ges en trygg och bra övergång mellan olika skolformer. Förvaltningen bedriver ett utvecklingsarbete om övergångar mellan grundskola och gymnasieskola. Arbetet fortlöper genom att rutiner utvecklas och förtydligas. Fokus är elever i behov av särskilt stöd för att tillgodose behovet av studieplatser inom gymnasie- och gymnasiesärskolan.

Yrkesprofessionella nätverksträffar för stadens studie- och yrkesvägledare på grund-, grundsär-, gymnasie- och gymnasiesärskola fortsätter att samordnas och utvecklas. Gruppen unga utan studieplats bevakas under ordinarie antagningsperiod och får ett förstärkt stöd att hitta en studieplats.

Förskoleklass

Förskoleklassens pedagogiska miljö ska stimulera flera olika innehåll på ett varierat sätt samt integrera lek och lärande på ett sätt som gynnar elevernas allsidiga utveckling och lärande. Skolverkets kartläggningsmaterial är obligatoriska att använda under hösten i förskoleklass, och är en del av den så kallade Läsa, skriva, räkna-garantin. Förvaltningen tillhandahåller kompetensutvecklingsinsatser för att pedagogisk personal i förskoleklass ska ha en god kompetens att använda kartläggningsmaterialet, ge eleverna tidiga stödinsatser och god kompetens om läroplanens uppdrag. Elever i förskoleklass i behov av stöd, ska få stöd utformat utifrån sina behov, som i grundskolan.

Skolan ska utveckla sin samverkan mellan förskoleklass och förskolan och mellan förskoleklass och grundskola för att stödja elevernas utveckling och lärande. Skolan ska fortsätta att utveckla rutiner för övergångar och återkopplingar mellan förskolan och förskoleklass i samverkan med stadsdelsförvaltningarna.

Fritidshem/Fritidsklubb

Fritidshemmet har en viktig roll i elevers lärande och sociala utveckling, både när det gäller möjligheten till stöd i skolarbetet och för att få tillgång till meningsfulla aktiviteter efter skoldagens slut.

Fritidshemmet behöver ledas av skolledare och lärare med kompetens för fritidshemmets uppdrag. Skolan ska verka för att alla medarbetare som arbetar inom verksamheten ska ha god kännedom om vad uppdraget innebär. Det ska finnas en tydlig ansvarsfördelning och organisation för planering och utveckling av fritidshemsverksamheten. Skolorna behöver aktivt arbeta med att stärka samsynen om hur medarbetare inom fritidshemmet och lärarnas samverkan ska fungera, så att olika kompletterande kompetenser tas till vara i arbetet med elevernas lärande under hela skoldagen. Skolledningen behöver aktivt verka för en ökad behörighet bland medarbetare inom fritidshemmen. Fritidshem och fritidsklubbar ska även utveckla möjligheter för eleverna att få stöd i sina studier med fokus på särskilt utsatta områden.

Förvaltningen erbjuder stöd i form av organisering av lokala nätverk med fokus på att stötta skolornas arbete med att skapa större likvärdighet i stadens fritidshemsverksamheter. I bilaga 13, kompetensförsörjningsplan, framgår prioriterade åtgärder för att utveckla och behålla, attrahera, rekrytera och introducera personal inom fritidshem/fritidsklubb.

Ett aktionsforskningsprojekt pågår till sommaren 2021 med syfte att utforska och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på fritidshemmet genom att utgå från fritidshemmets uppdrag; att erbjuda en meningsfull fritid baserat på den aktuella elevgruppens behov och intressen. Under våren 2021 kommer ett vägledningsmaterial att tas fram, som består av ett antal workshops som skolorna kan använda i det systematiska kvalitetsarbetet på fritidshemmet.

Vidare pågår ett FoU-program i Ifous regi. Ifous är en oberoende stiftelse som bland annat genomför program med forskare och huvudmän som tillsammans utforskar ett område. Syftet med programmet är att med stöd av forskning utveckla kvalitet och likvärdighet för fritidshemmets pedagogiska uppdrag. Samt att genom samarbete mellan lärare och forskare låta de verksammas kunskaper och erfarenheter utgöra grund för gemensam kunskapsutveckling och ny forskning inom området fritidshemspedagogik. Ifous-projektet fortsätter för sju av stadens grundskolor fram till och med vårterminen år 2022.

Grundsärskola

Arbetet för att öka fokus på kunskapsuppdraget i grundsärskolan fortsätter.

Kunskapsuppdraget prioriteras i stadens nätverk för grundsärskolan där ett arbete med grundsärskolans nya kursplaner och Skolverkets bedömningsstöd kommer att lyftas fram. Elever i grundsärskolan ska ges möjlighet, när det är lämpligt för eleven, att delta i undervisningen tillsammans med grundskolans elever.

Det systematiska kvalitetsarbetet stärks genom att utveckla strukturen inför de årliga resultatdialogerna gällande grundskolornas verksamheter.

Mira-modellen ska användas inom grundskolan för att följa upp elevernas kunskapsutveckling och kunskapsnavet för grundskola erbjuder stöd i att implementera denna. Ett utvecklingsarbete pågår också i syfte att göra modellen mer användbar för bedömning när det gäller elever som inte får betyg och läser enligt grundskolornas ämnesområden.

Områdesindelningen för grundskolornas samverkan och mötesstrukturer ändras från och med 2021 för att ha samma områdesindelning som grundskolorna i syfte att förbättra samverkansmöjligheterna.

Förvaltningen fortsätter samarbetet med idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen och stadsdelsförvaltningar om en meningsfull *Fritid för alla* via olika sammankomster på olika nivåer. Samverkan med Region Stockholm utvecklas för att tydliggöra respektive parts uppdrag och roller när det gäller blivande elever i grundskola. Inom förvaltningen kommer ett arbete att genomföras för att elever som är mottagna i grundskolan i större utsträckning ska kunna erbjudas verksamheter i närheten av sitt boende.

Lovskola

Alla skolor ska erbjuda lovskola för årskurserna 4 till 9 till de elever i årskurserna som inte beräknas att nå kunskapsmålen i ett eller flera ämnen eller som inte uppnår gymnasiebehörighet i årskurs 9, som ett led i att öka elevers måluppfyllelse. Detta kan genomföras av skolan eller i samarbete med andra skolor.

Lovsimskola genomförs i samarbete med idrottsförvaltningen riktat mot elever som inte når simkunskapsmålen i ämnet idrott och hälsa.

Mot bakgrund av pandemin har statsbidragsreglerna för lovskola blivit mer generösa, vissa tillfälliga bestämmelser gäller mellan den 25 juni 2020 och den 31 augusti 2021. Det innebär bland annat att det är möjligt att erbjuda sommarskola för elever som har gått sista året i gymnasieskolan utan att ha tagit gymnasieexamen. Förvaltningen kan konstatera att fjärr- och distansundervisningen har inneburit att fler elever har behov av lovskola för att komma ikapp i sina studier. Utbildningsförvaltningen och skolorna kommer därför att erbjuda lovskola under läsåret och även sommarskola efter vårterminens slut.

Nyanlända och flerspråkiga elever

Alla grundskolor i staden ska även fortsättningsvis ha beredskap för att ta emot nyanlända elever. Flera gymnasieskolor erbjuder introduktionsprogrammet språkinträdning med beredskap att löpande ta emot nyanlända elever i gymnasieåldern. Förvaltningen fortsätter att utifrån den framtagna utvecklingsplanen stärka organisationen av verksamheten på både förvaltnings- och skolenivå med avsikt att utveckla undervisningens kvalitet. I syfte att

säkerställa en likvärdig mottagning, uppföljning och undervisning av nyanlända elever i grund- och i gymnasieskolan finns ett processtöd som ska utgöra en del av skolans systematiska kvalitetsarbete.

Likvärdigheten i bedömning av vilka elever som ska läsa svenska som andraspråk behöver stärkas. Ett steg på väg mot ökad likvärdighet är spridning och implementering av stöd-materialet i ämnet svenska som andraspråk. Förvaltningen erbjuder stöd i detta samt kompetensutveckling i bedömning av andraspråksutveckling utifrån Skolverkets bedömnings-material *Bygga svenska*. I enlighet med stadens plan för introduktionsprogrammen (IM-planen) ska språkutvecklingen hos nyanlända elever på språkintröduktion i gymnasieskolan bedömas utifrån bedömningsmaterialet *Bygga svenska*. Det bidrar till en likvärdig bedömning i staden.

En god samverkan mellan studiehandledare på modersmålet och lärare/mentorerna på skolorna är av stor vikt för att ge det stöd eleven behöver för att nå sin fulla potential och arbetet med att främja detta fortsätter.

För att stärka nyanlända elevers möjligheter att uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program ska skolan upprätta en individuell studieplan för de nyanlända elever som tas emot i högstadiet i grundskolan. Förvaltningen stödjer skolorna i detta arbete.

För att skolorna ska utveckla sina undervisningsstrategier för såväl kunskapsutveckling som ämnesspråket för flerspråkiga och nyanlända elever erbjuds kompetensutveckling till lärare och medarbetare inom fritidshemmet. För lärare som arbetar med nyanlända och flerspråkiga elever erbjuds fortsatt kollegial samverkan och erfarenhetsutbyte i olika nätverk både i grundskolan och inom gymnasieskolan.

Forskning visar att goda kunskaper i modersmålet underlättar kunskapsutvecklingen i flera ämnen i skolan. Det är därför viktigt att staden utvecklar modersmålsundervisningen och underlättar för elever som har rätt till denna undervisning att ta del av den. Modersmålsundervisningen bör även sträva efter att vara så effektivt organiserad som möjligt. Ett utvecklingsarbete startar under året i syfte att undersöka eventuella organisatoriska förändringar. Förvaltningen ska under året se över möjligheten för att utbilda sig till modersmålslärare på betald arbetstid i de språk där det är brist på modersmålslärare.

Skolutveckling på Järvaområdet

Arbetet med att förbättra kunskapsresultaten på Järva är fortsatt prioriterat och utgår från skolornas systematiska kvalitetsarbete och identifierade behov av insatser, exempelvis inom matematik och simning. Insatserna riktas till skolor med störst behov.

Grundläggande för skolorna i området är behovet av att stärka det språk- och kunskapsutvecklande arbetet i alla ämnen och i samtliga årskurser. Andra identifierade områden är att

utveckla det pedagogiska ledarskapet på alla nivåer samt att stärka skolornas systematik när det gäller att följa upp elevresultaten i samtliga årskurser; F-9. Framförallt behöver analysen fördjupas när det gäller orsaker till sjunkande resultat i årskurs 6 och deras behörighet till gymnasiet. Utifrån analysen av olika resultat behöver skolorna utveckla förmågan att fördela och omfördela resurser för att tidigt möta elevernas behov av stöd och stimulans. I detta arbete har elevhälsans professioner ett viktigt uppdrag och insatser för att stärka skolornas elevhälsoarbete är därför fortsatt prioriterat.

Fyra skolor i Järvaområdet genomför insatser inom ramen för Skolverkets uppdrag *Samverkan för bästa skola*. Satsningen vänder sig till skolor med låga kunskapsresultat och som har särskilt svåra förutsättningar att förbättra elevernas resultat. Utifrån varje skolas nulägesanalys av sina utvecklingsbehov erbjuder Skolverket riktade insatser under tre år för att förbättra kunskapsresultaten och öka måluppfyllelsen. De insatser skolorna har särskilt fokus på under 2021 är språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, pedagogiskt ledarskap och systematiskt kvalitetsarbete. Genom insatserna förväntas lärare och skolledare få en ökad förmåga att genomföra och följa upp undervisningen så att den i högre grad kan anpassas till varje elevs behov.

Utifrån de erfarenheter som satsningen *Samverkan för bästa skola* har medfört, utvecklar förvaltningen ett lokalt upplägg där de delar som visat sig vara framgångsrika tas tillvara. Upplägget genomförs på ytterligare en av skolorna i området under våren.

För att eleverna i högre grad ska kunna tillgodogöra sig undervisningen i grundskolan behöver samverkan med stadsdelsförvaltningarna och förskolor i området kring barns språkutveckling stärkas. Även samverkan med polis och socialtjänst behöver utvecklas under det kommande året med fokus på att minska frånvaron/stärka skolnärvaron och öka tryggheten, bland annat genom våldsförebyggande arbete.

Skolplacering i grundskola

Förvaltningens centrala skolplaceringsfunktion hanterar all ansökan och antagning till de kommunala grundskolorna i staden under ordinarie ansöknings- och antagningsperiod. Genom den ökade centraliseringen och automatiseringen som kommer att implementeras i samband med höstterminsstarten 2021 minskar förvaltningen kraftigt skolornas administration, och bidrar till att ytterligare öka transparensen och rättssäkerheten både under ordinarie ansökningsperiod samt under pågående läsår.

Antagningssystemet bygger på skollagens krav om rätten till en skola nära hemmet samt utbildningsnämndens urvalskriterier. E-tjänsten Söka skola Stockholm kommer från och med höstterminsstarten 2021 att hantera ansökan och antagning under pågående läsår.

Förvaltningen har i uppdrag att arbeta för att alla vårdnadshavare gör ett aktivt skolval. Arbetet med att fler fristående grundskolor ska ansluta sig till stadens samordnade

ansöknings- och antagningsprocess fortsätter under 2021. Målet är att alla vårdnadshavare gör ett aktivt skolval genom e-tjänsten eller via blankett samt att ansökan görs via den centrala skolplaceringsfunktionen under pågående läsår.

Gymnasieutbyggnad och utbud

Under året kommer nya samverkansinitiativ att tas inom ramen för Storsthlm's uppdrag med gemensam gymnasieregion för att kunna möta behovet av studieplatser för kommande årskullar. Antalet ungdomar 16-18 år i Stockholms stad väntas öka från cirka 27 700 år 2020 till 33 600 år 2028. I ett länsperspektiv ökar antalet med cirka 11 000 ungdomar motsvarande period. Denna elevökning förutsätter en strukturerad samplanering av antalet utbildningsplatser från både kommunala och fristående huvudmän. Förvaltningen fortsätter att stärka omvärldsanalyserna med goda prognosunderlag för att kunna erhålla ett så effektivt platsutnyttjande som möjligt. Förvaltningen följer även utvecklingen av obehöriga elever och elever från grundsärskola för att kunna uppfylla hemkommunens ansvar att erbjuda utbildning. Dessa elevgrupper omfattas inte av regionens samverkansavtal och kräver ett eget analytiskt perspektiv.

Processen för att ta fram beslut på utbildningsplatser för kommande läsår har utvecklats under 2020, med ökad delaktighet från verksamheten samt från skilda professioner inom central förvaltning. Detta arbete kommer att utvecklas vidare under kommande år.

Antagningsårets resultat ligger till grund för kommande utbud. Under 2021 utvecklas och anpassas det länsgemensamma systemet Indra 2.0 för antagning till gymnasie- och gymnasiesärskolan, i samverkan med antagningskansliet på Gymnasieantagningen Storsthlm. Målsättningen är att utveckla den mer digitaliserade processen för kortare handläggningstider samt att säkerställa en rättssäker antagning.

Digitalisering

Digitalisering, utveckling och användning av digitala verktyg och ny teknik skapar förutsättningar för innovation och ökad tillväxt i Stockholm och ger nya möjligheter att effektivisera processer och arbetssätt. Det ger också möjligheter för medarbetare att genom ökad innovationskraft få chansen att bidra och samarbeta i innovativa processer som skapar nya värden. Förvaltningens digitaliseringsarbete ska främja kunskapsuppdraget och bidra till effektiva processer. Med anledning av detta ska förvaltningen utveckla arbetssätt för hur idéer tas till vara som stödjer processen och utvecklingen av nya innovativa lösningar.

Kompetensutveckling inom digitalisering ska fortsätta att utvecklas, bland annat genom det EU-finansierade BLIVA-projektet (Behovsdrivet lärande med innovativa verktyg och arbetssätt) som syftar till att utifrån skolornas behov öka medarbetarnas digitala kompetens genom kollegialt lärande. Projektet genomförs på 30 skolor.

Inom ramen för BLIVA prövas artificiell intelligens (AI) i undervisningen på några skolor. Några lärargrupper provar responsverktyg (Learning analytics) som möjliggör återkoppling till läraren i realtid, under lektionen och efteråt genom att data från flera datakällor kan kombineras för att ge underlag för analys av undervisningens utfall. Arbetet sker i nära samarbete med de forskare från Stockholms universitet som utvecklat verktygen.

Skolorna ska utifrån egna utvecklingsplaner för arbetet och med stöd från processtödjare utforska den undervisningsutvecklande potentialen. Ett antal moduler och annat material tas fram till stöd för arbetet. Modulerna är tillgängliga för alla skolor. Kunskapsspridning och erfarenhetsutbyte är viktiga delar av projektet. Olika former för att främja en kultur att dela med sig av kunskaper och kompetenser ska prövas under året inom ramen för den digitala infrastruktur som skolorna ingår i.

Stödet och kompetensutvecklingen inom digitalisering ska fortsätta att utvecklas och bli mer digitalt så att beroendet av fysisk kompetensutveckling minskar. I syfte att förbättra stödet i digitaliseringsfrågor utifrån skolornas behov har en förvaltningsövergripande grupp bildats för att kunna ta ett helhetsgrepp kring utbildningar i system och digitala processer. Förvaltningen kommer att stödja skolorna i att förverkliga den nationella digitaliseringsstrategins mål. I samverkan med skolorna kommer även tydligare förväntningar för skolornas användning och uppföljning av digitala verktyg och arbetssätt att tas fram med fokus på undervisningsutveckling.

Förvaltningen avser även att ta fram en skolformsövergripande strategi för arbetet med digitalisering, utifrån de nationella målen. Strategin avser även att ge inriktning för en långsiktig och hållbar strategi för Skolplattformen och däribland ge vägledning i kommande upphandlingar.

Under året förbereds en förnyelse av gränssnittet för förvaltningens medieplattform som säkrar ett kvalitativt filmutbud och lagenlig filmvisning i skolorna. Parallellt avslutas möjligheten för skolorna att låna in DVD-film till undervisningen.

Verktyg för att genomföra prov digitalt

Under 2021 kommer förvaltningen fortsätta att tillhandahålla verktyg och introduktion för att kunna genomföra prov digitalt. Verktyget kan användas vid förhör, prov och uppgifter som skapats lokalt på skolorna men även för de nationella prov som tillåter användande av digital enhet. Under året kommer en förnyad inventering av krav och behov från verksamheten att genomföras och matchas mot marknadens tjänsteutbud.

Skolverkets försöksverksamhet med digitala nationella prov

Stockholms stad deltar i Skolverkets försöksverksamhet med digitala nationella prov genom Johannes skola, Globala gymnasiet och Åsö vuxenutbildning. Syftet med försöksverksamheten är att få kunskap om hur genomförandet av proven fungerar i skolorna. Skolverket gör tester av den tekniska lösningen och skolans arbetsrutiner kring digitala nationella prov.

Skolverket kommer även genomföra tester för att ta fram adekvata krav på en digital infrastruktur på landets skolor. Utbildningsförvaltningens uppdrag är att säkerställa att Stockholms stad uppfyller de av Skolverket fastställda kraven på infrastruktur samt eventuellt övriga tekniska krav inför lanseringen av Skolverkets provtjänst.

Kultur i skolan

Förvaltningen ska aktivt ta del av den statliga satsningen Skapande skola. Skolorna använder sig av det statliga bidraget i syfte att kontinuerligt förstärka estetiska lärprocesser i den ordinarie undervisningen i alla ämnen. Samverkan med professionella kulturaktörer ger elever möjlighet till ökad kunskapsutveckling och ska vara en del i den obligatoriska undervisningen. Kreativt skapande ger eleverna förutsättningar för nya arbetssätt och fler verktyg för att i högre grad nå kunskapsmålen i olika ämnen, vilket i synnerhet gynnar elever i behov av särskilt stöd.

Den årliga aktiviteten *Barn och böcker* är en del av stadens läs- och språksatsning för årskurs F-6. Syftet är att tidigt främja läsandet, elevers läslust och läsförståelse samt ge alla elever möjlighet att ta del av barnbokslitteratur från olika delar av världen och är en viktig del av utvecklingen för modersmålsundervisningen.

Förvaltningen tar fasta på de utvecklingsområden som identifierats i stadens nya Kulturstrategiska program. Det handlar till exempel om att fortsätta samverkan kring samlokalisering av skol- och kulturverksamhet liksom samverkan om befintliga och nya digitala bildnings- och lärmiljöer kopplat till exempelvis biblioteks- och museiverksamhet.

Stockholmskällan, www.stockholmskallan.se, är ett samarbete mellan utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen och Stadsarkivet och är en viktig aktör i stadens arbete för att tillgängliggöra museernas, arkivens och bibliotekens historiska innehåll. På Stockholmskällan publiceras information kring aktuella samhällsfrågor, information om pågående arbeten inom arkiv, museum och bibliotek samt teman som efterfrågas av lärare. Under 2021 kommer Stockholmskällans webbplats att utvecklas och fokus kommer att ligga på att informera lärare och elever om Stockholmskällan för att inspirera till användning av historiska primärkällor i undervisningen. Förvaltningen deltar i stadens förberedelser inför Stadshusets hundraårsjubileum 2023 med fokus på pedagogiskt stöd och skolbesök för årskurs 9 under 2022 – 2023.

Webbplatsen Kulan (www.kulan.se) är ett kultursamarbete inom staden som finns för att möjliggöra för barn- och unga i stadens förskolor och skolor att få uppleva och skapa konst och kultur i möte med professionella kulturutövare. KULAN syftar till att underlätta och inspirera till samarbete och nya former av möten mellan förskola/skola och Stockholms kulturliv. Under 2021 kommer fokus att vara informationsinsatser kring den nya webbsidan som lanserades under 2020. Innehållet ska fortsätta att utvecklas med bland annat ett tematiskt innehåll kring nationella minoriteter.

De nationella minoriteternas rättigheter

En reviderad handlingsplan är framtagen för nationella minoriteter 2021-2022. Planen utgår från stadens program för nationella minoriteter och romsk inkludering och nämndens särskilda uppdrag inom området.

Nätverket för ambassadörer för mänskliga rättigheter, MR-ambassadörer, har aktualiserats. Målet med ambassadörsnätverket är att respektive skola får ett kompetenslyft och ett helhetsgrepp kring värdegrunds- och MR-frågor. Antalet ambassadörer har utökats med en ambition om att ytterligare fler skolor ska ha ambassadörer.

Samverkan mellan utbildningsförvaltningen och kulturförvaltningen gällande nationella minoriteter har påbörjats med bland annat Stadsmuseet och Stadsbiblioteket. Kompetensutvecklingsinsatser och material om nationella minoriteter kommer att erbjudas från central förvaltning under året.

Vidare samordnar förvaltningen kommunikation och generella kompetensutvecklingsinsatser om de nationella minoriteternas rättigheter för stadsdelsförvaltningarna i samverkan med stadsledningskontoret och kulturförvaltningen. Arbetet med nationella minoriteter är en del av stadens Agenda 2030-arbete.

Förvaltningen informerar om rätten till förskola på minoritetsspråk på stadens webbplats. Arbete med att bygga upp ytterligare informationskanaler gällande frågan om nationella minoriteter som stöd för stadens förskolor och skolor fortgår under 2021. Förvaltningen sammanställer underlag kring efterfrågan och tillgång på platser i förskola som bedrivs helt eller till väsentlig del på samiska, meänkieli och finska.

Den utbildning på 7,5 högskolepoäng för förskollärare och barnskötare om flerspråkighet och interkulturalitet i förskolan (inklusive nationella minoriteter) som påbörjades hösten 2020 kommer att fortgå under våren 2021. Utbildningen är en av Skolverkets kommunförlagda kurser och genomförs i samverkan med Södertörns högskola.

Insatser för att utveckla och behålla, attrahera, rekrytera och introducera personal inom utbildningsförvaltningens pedagogiska verksamheter

Utifrån insatser i Kompetensförsörjningsplanen 2021–2023 avser utbildningsförvaltningen att, förutom sådant som beskrivs på annan plats i denna verksamhetsplan, prioritera följande insatser för att utveckla och behålla, attrahera, rekrytera och introducera personal inom Stockholms stads pedagogiska verksamheter under 2021.

Grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola

- Fortsatt anordna utbildningar för att stärka kompletterande kompetenser såsom elevassistenter, barnskötare och fritidsledare för att öka kunskapsnivån och skapa samsyn i uppdraget.

- Informera kring möjliga vägar till lärarlegitimation för olegitimerade lärare i staden inom ramen för den nationella satsningen ”Fler vägar in” samt att fortsätta erbjuda riktat stöd inom ramen för lärarlyftet för ökad ämnesbehörighet hos stadens lärare.
- Analys och stöd till rektorer i arbetet med tjänstefördelning kopplat till ämnesbehörighet, kartläggning av ämnesbehörighet och framtida kompetensförsörjning.

Elevhälsans professioner

- Fortsätta att erbjuda den påbörjade specialistutbildningen för skolläkare.
- Fortsätta arbetet med att skapa förutsättningar för studenter inom elevhälsoteamens professioner att genomföra sin VFU/praktik på utbildningsförvaltningens skolor som till exempel att handleda och därmed anställa PTP-psykolog.
- Stärka kopplingen inom elevhälsans område till forskning och utveckling

Skolledare

- Fortsätta arbetet med rekrytering utifrån rekryteringsprocessen för effektivitet och träffsäkerhet vid rekrytering av chefer.
- Utveckla och bibehålla coachning/handledning av chefer.
- Tydliggöra erbjudandet till seniora chefer för att utveckla och behålla seniora chefer.
- Stödja rektorer i arbetet kring att organisera skolan och utveckla den inre organisationen.
- Stärka kopplingen till forskning och utveckling inom organisation och ledarskap.
- Utbildning för administrativa chefer ute på skolorna.

Särskilda insatser till skolor som utifrån socioekonomiskt index befinner sig i kvartil 4

- Se över frågan om arbetserfarenhet från skolor i ytterstadsområden ska anses som meriterande vid tjänst som till exempel förstelärartjänster.
- Se över möjlighet för tjänstledighet för att höja incitament för arbete i ytterstadsskolor.

Nämndmål:

1.3.2 Alla elever har en trygg och god lärmiljö

Förväntat resultat

Alla elever känner sig trygga i skolan. Skolan erbjuder en god lärmiljö där bemötande och stöd ger eleverna förutsättningar att fokusera på utbildning och arbetsuppgifter. Det finns tydliga och kända rutiner på skolan för hur man ska hantera olika situationer, exempelvis frånvaro och olika former av kränkningar. Medvetenheten om den fysiska miljöns betydelse för en trygg och kunskapsstödande arbetsmiljö är hög. Skolan har god samverkan med vårdnadshavare samt socialtjänst, polis och andra relevanta aktörer.

Trygghet och studiero i en god lärmiljö är en förutsättning för utveckling och lärande. Förvaltningen ska fortsätta att stödja skolorna i att skapa förutsättningar för att höja elevernas upplevda trygghet och studiero. För att insatser ska göra skillnad krävs att varje skola tar reda på vad som är orsaken till elevernas upplevelser av trygghet och studiero, vidtar åtgärder och utvärderar insatserna.

Elever, vårdnadshavare och anställda på skolan ska vara delaktiga i att skapa en trygg miljö och förstå vilka förhållningsregler som gäller på skolan. Förvaltningens förväntansdokument bör fortsatt användas av skolorna och elever involveras i utformandet av skolans ordningsregler och trygghetsarbete.

Alla skolor ska ha välfungerande rutiner mot kränkande behandling och arbeta förebyggande mot alla sorters kränkningar genom evidensbaserade metoder. Nolltolerans mot våld och kränkande behandling ska gälla. Skolorna kartlägger även fortsättningsvis art av kränkande behandling och plats som ett led i skolornas systematiska kvalitetsarbete. Förvaltningens rutin att ge återkoppling på de enskilda skolornas *Plan mot kränkande behandling* ligger fast för att säkerställa att planerna motsvarar skollagens krav.

Rektors styrning och ledning av det systematiska kvalitetsarbetet är, tillsammans med stabilitet i personalgruppen, avgörande faktorer för att utveckla skolans undervisningskvalitet och gynna studiero. Lärarens förmåga att leda undervisningen, lektionens struktur med variation av arbetssätt och arbetsformer påverkar också i hög grad elevernas engagemang, trivsel och studiero för den aktuella undervisningen. Elever som är trygga i undervisningssituationen, på skolgården och andra platser på skolan har större möjligheter att kunna koncentrera sig, hålla fokus på undervisningen och därmed uppleva en god studiero.

Förvaltningens riktlinjer för trygghet och studiero konkretiserar de befogenheter och åtgärder som skolans styrdokument föreskriver samt det stöd som förvaltningen kan erbjuda. Den från och med nu årliga rapporten om trygghet och studiero ska användas som ett verktyg i utvecklingsarbetet. Av rapporten framkommer bland annat att det finns några övergripande frågor som förvaltningen bör arbeta med i det fortsatta arbetet med att stärka trygghet och studiero i stadens skolor. Ett första steg är att fördjupa begreppsförståelsen av trygghet respektive studiero både på förvaltningen och på skolorna. Det är även viktigt att föra en diskussion på skolnivå kring normer och att verka för en gemensam referensram. Rapporten visar också att det finns ett behov av att i högre utsträckning och mer systematiskt analysera hur och arbeta för att undervisningen främjar studieron. Rapporten understryker vikten av att förvaltningen fortsätter att arbeta med att utveckla samverkan med socialtjänsten och regionens verksamheter samt vid behov ger skolor stöd vad gäller enskilda elevärenden.

Under 2020 har elever i gymnasieskolan haft omfattande fjärr- och distansundervisning. Även under 2021 förväntas många elever få fjärr- och distansundervisning i stället för närundervisning. Det innebär att kränkningar och andra regelöverträdelser kan ha flyttats till andra arenor. Förvaltningen kommer därför att utreda detta och hur skolorna kan ges stöd, dels när det gäller nätkränkningar, dels stöd för framtagande av ordningsregler för den digitala undervisningen.

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck

Staden kommer i början av 2021 att besluta om ett nytt program gällande arbetet mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation för perioden 2021-2025. Utbildningsnämndens handlingsplan mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck kommer under våren att revideras utifrån stadens nya program. Skolorna behöver ha kompetens gällande våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck och en kartläggning av kunskapsnivån bland elevhälsopersonal och rektorer ska göras i stadens skolor under våren. Kartläggningen ska ligga grund för fortsatt planering, styrning och utveckling av skolornas arbete mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Den reviderade handlingsplanen kommer även att innehålla andra delar gällande undervisning i sex, samtycke och relationer.

Förvaltningen fortsätter samarbetet med Origo och socialförvaltningen gällande kampanjer och information riktade till elever och personal om elever som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap, tvångsäktenskap, utsättas för könsstympning eller skickas på uppfostringsresor.

Våldsbejakande extremism

Skolorna ska ha kunskap om hur frågor gällande våldsbejakande extremism ska hanteras och bemötas. Den lokala handlingsplanen mot våldsbejakande extremism kommer att revideras inför 2021 med utgångspunkt i den årliga kartläggningen över skolornas arbete inom detta område. Skolorna har ett viktigt demokratiuppdrag och den reviderade handlingsplanen kommer att innehålla de aktiviteter som förvaltningen erbjuder skolorna, bland annat att möta svåra frågor i klassrummet, motverka radikaliserings och rasism, exempelvis antisemitism.

Våldsprevention

Förvaltningen kommer i samarbete med socialförvaltningen och stadsdelsnämnderna att fortsätta utveckla arbetet med *Mentorer i våldsprevention* (MVP) och *Agera tillsammans* (AT) i stadens skolor. Utgångspunkten kommer att vara stadens egen lägesbild och kartläggning av arbetet på skolorna samt den nationella utvärderingen av MVP som Sveriges Kommuner och Regioner kommer att presentera i början av 2021. Under 2021 beräknas ett trettio-tal av stadens skolor arbeta med våldsprevention med syfte att öka elevers och personals kunskaper kring normer, jämställdhet, våld samt att mobilisera åskådaransatsen.

HBTQ och normkritik

Arbetet med de globala målen i Agenda 2030 omfattar minskad ojämlikhet, jämställdhet samt hälsa och välbefinnande. Som ett led i detta ska förvaltningen fortsätta att ge stöd till skolor bland annat genom att stimulera skolor att genomföra certifieringar för att utveckla ett normkritiskt arbetssätt och för att öka kunskaperna kring HBTQ-frågor och arbetet med jämlikhet och jämställdhet.

Synpunkter och klagomål

Systemet för hantering av synpunkter och klagomål bygger på fullmäktiges program för kvalitetsutveckling, skollagen och Skolverkets allmänna råd. Rapporteringen till skolor görs genom ett webbformulär. Samtliga enheter rapporterar inkomna synpunkter och klagomål i ILS-webben och återrapportering sker till utbildningsnämnden två gånger om året.

Vårdnadshavare vänder sig i stor utsträckning direkt till den det berör på skolan eller genom e-post och telefonsamtal. Skolorna anger att de bemöter synpunkterna genom samtal, med trygghets- och elevhälsoteamens medverkan och i de flesta förekommande fallen löser skolan, vårdnadshavaren och eleven synpunkterna/klagomålen. Vid de tillfällen vårdnadshavare anser att skolans insatser inte är tillräckliga har de anmält till Skolinspektionen.

Allmänheten kan också framföra klagomål via stadens Kontaktcenter. Alla klagomål framförs sedan till den ansvarige för verksamheten.

Nämndmål:

1.3.3 Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar

Förväntat resultat

Eleverna får i förväg veta vilka mål de arbetar mot. Eleverna är med ökande ålder delaktiga i planeringen av hur undervisningen ska genomföras och vilka former för redovisning och bedömning som kommer att användas. Eleverna får genom detta en god kännedom om sin prestationsförmåga i förhållande till målen, vilket leder till att eleverna utvecklar en positiv attityd till lärande och ser sin egen ansträngning som betydelsefull. Arbetet för att eleverna ska förstå progressionen i lärandet synliggörs i lärandemiljön genom exempelvis kontinuerlig feedback från lärarna och andra bedömningsunderlag.

Skolorna ska verka för att eleverna har goda möjligheter att vara delaktiga i skolans utveckling och lärandemiljö. Eleverna ska i allt större utsträckning fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i planering och olika uppföljningar och med utgångspunkt i dessa vara delaktiga i att utforma åtgärder för att vidareutveckla utbildningen såväl som att synliggöra skolans framgångsfaktorer.

Förvaltningen betonar vikten av att utveckla den formativa bedömningen och undervisningen som fokuserar specifikt på hur undervisningen analyseras och utvecklas utifrån elevens behov. Forskning visar att det är viktigt att eleverna känner att de har kontroll över sitt eget lärande, då det i sin tur leder till att eleverna känner intresse och motivation för skolarbetet; en inre motivation för lärandet. För att stödja skolor i detta arbete har förvaltningen tagit fram ett material som ska etableras under våren 2021. I detta material beaktas elevers uppfattningar utifrån perspektiven inflytande över, förståelse och ansvar för undervisning och lärande. Syftet är att synliggöra lärandeprocesser och stärka undervisningens kvalitet.

Förvaltningen ska under året fortsatt stödja skolorna i den praktiska tillämpningen av barnrättslagen. Med hänsyn till artikel 12 barnrättslagen om barns rätt att komma till tals ska skolor involvera eleverna i trygghetsarbetet samt särskilt höra eleverna vid beslut om särskilt stöd samt beslut om disciplinära åtgärder.

Under året ska förvaltningen även inrätta ett råd för representanter för elevorganisationer.

Kommunfullmäktiges och utbildningsnämndens indikatorer och aktiviteter
kopplade till mål 1.3 I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Kommunfullmäktiges indikator	Utfall 2020	Årsmål 2021	KF:s årsmål	Period
 Andel elever i årskurs 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	76 %	84 %	78 %	År
 Andel elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	80 %	82 %	81 %	År
 Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i matematik i årskurs 3	*	95 %	94 %	År
 Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i årskurs 3	*	94 %	94 %	År
 Andel elever som är behöriga till nationella program, exklusive nyinvandrade och elever med okänd bakgrund	91,4 %	94 %	94 %	År
 Andel gymnasieelever som slutfört utbildningen inom tre år med examen	**	79 %	79 %	År

* Nationella prov har inte genomförts under 2020. Ska under 2021 genomföras i åk 3, som ett av flera underlag för särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling. Resultat samlas inte in på nationell nivå.

** Utfall saknas ännu för 2020.

Kommunfullmäktiges aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
 Utbildningsnämnden ska arbeta för att öka lärarnas tid för det pedagogiska uppdraget och ledarskapet, så som förberedelse och efterbearbetning kopplad till undervisning	2020-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska fokusera på kunskapsresultaten i särskilt utsatta områden	2020-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska förbereda arbetet med Stadshusets hundraårsjubileum 2023 där utbildningsnämnden 2022 - 2023 särskilt ska fokusera på valet och kommunal demokrati, inklusive att elever i årskurs 9 ska besöka stadshuset	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska genomföra en översyn av sex- och samlevnadsundervisningen i stadens skolor i syfte att säkerställa kvalitet och likvärdighet	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska genomföra ett pilotprojekt med senare start av skoldagen inom gymnasiet	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram en rutin för rapportering och hantering av rasistiska och antisemitiska händelser	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna stärka uppföljningen av underlagen till förskolerapporten för att säkerställa och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för att kunna genomföra ett pilotprojekt för screening för läs- och skrivsvårigheter i förskolan	2021-01-01	2021-12-31

Kommunfullmäktiges aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda hur språkutvecklingen sker i förskolan, och vilka åtgärder som kan öka förutsättningarna för språkutvecklingen	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna verka för en ökad likställighet gällande bedömningsgrunderna till barn i behov av särskilt stöd i förskolan samt till avsteg från vistelsetiden för barn till föräldralediga	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska implementera den nya modellen för särskilt stöd och särskilda undervisningsgrupper	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska inrätta ett råd för representanter för elevorganisationer	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska säkerställa en väg in till stadens elevhälsa, t.ex. via stadens kontaktcenter, oavsett vilken kommunal skola eleven går på	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska säkerställa implementering av strategi för elever med särbegåvning och följa upp behovet av kunskapshöjning för skolans personal	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska särskilt informera om elevhälsan och hur man får kontakt med den och andra instanser	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska särskilt informera om sex- och samlevnad med fokus på samtycke i stadens skolor	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen vidareutveckla stadens gymnasieprognos	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samverkan med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna öka andelen inskrivna barn i förskolor i områden där inskrivningsgraden är låg, med fokus på områden som är mindre socioekonomiskt gynnsamma	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska under året genomföra en utbildning i ledarskap och konflikthantering för lärare	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska utreda ett system för att centralt samordna modersmålsundervisning för att säkerställa kvalitativ undervisning och frigöra tid för rektorerna	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska utreda förutsättningarna för samt konsekvenserna av att höja åldern för syskonförtur	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska utreda införandet av ett utvecklingsprogram för skolor som har låg måluppfyllelse	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska utreda möjligheten att utöka undervisningstiden, inom ramen för gällande läsår och läraravtal	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska utreda möjligheten för lärare att utbilda sig till modersmålslärare på betald arbetstid i de språk där det råder brist på modersmålslärare	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska utveckla samverkan med Region Stockholm i syfte att säkerställa snabba insatser för barn med psykisk ohälsa	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsnämnden ska öka stödet till skolledare för att frigöra tid för det pedagogiska ledarskapet	2020-01-01	2021-12-31

Nämndmål: 1.3.1 Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning

Utbildningsnämndens indikatorer	Utfall 2020	Årsmål 2021	KF:s årsmål	Period
Andel elever som dagligen deltar i en styrd rörelseaktivitet	--	80 %		År
♀ Andel elever som vid höstterminsslut i åk 1 har uppnått grundläggande taluppfattning inom matematik	--	90 %		År

Utbildningsnämndens indikatorer	Utfall 2020	Årsmål 2021	KF:s årsmål	Period
♀ Andel elever som vid höstterminsslut i åk 1 kan läsa bekanta meningar i korta, elevnära texter genom att använda ljudningsstrategi och helordsläsning på ett delvis fungerande sätt	--	90 %		År
♀ Andel elever i åk 5 nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	65 %	76 %		År
♀ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 6	*	*		År
♀ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i åk 6	*	*		År
♀ Andel elever i åk 8 nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	46 %	55 %		År
♀ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 9	*	*		År
♀ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i åk 9	*	*		År
♀ Andel elever, av samtliga elever i åk 9, som är behöriga till nationella program	88 %	89 %		År
♀ Meritvärde i årskurs 9	249 poäng	251 poäng		År
Andel legitimerade lärare i grundskolan	76,1 %	80 %		År
♀ Andel gymnasieelever med examensbevis, oavsett studielängd	87 %	90 %		År
♀ Andel gymnasieelever med minst betyg E i samtliga kurser i examensbevisen	80 %	80 %		År
♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	46 %	55 %		År
Andel legitimerade lärare i gymnasieskolan	87,7 %	92 %		År

* Nationella prov har inte genomförts under 2020 och kommer inte heller att genomföras 2021.

Utbildningsnämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta arbetet med att identifiera brister i tillgängligheten i skolplattformen och digitala läromedel i undervisningen för elever, skolpersonal och vårdnadshavare med nedsatt funktionsförmåga avseende rörelse och orientering (syn, hörsel, kognition), bland annat vid upphandlingar.	2020-01-01	2021-12-31
Säkerställa att läromedel är anpassade för elever med särskilda behov och att lämplig teknik finns tillgänglig för elever som är i behov av detta	2020-01-01	2021-12-31

Nämndmål: 1.3.2 Alla elever har en trygg och god lärmiljö

Utbildningsnämndens indikatorer	Utfall 2020	Årsmål 2021	KF:s årsmål	Period
♀ Andel vårdnadshavare F-klass nöjda med - Mitt barn känner sig tryggt i skolan	84 %	90 %		År
♀ Andel elever åk 2 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna.	70 %	75 %		År
♀ Andel elever åk 2 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	84 %	90 %		År
♀ Andel elever åk 5 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna	53 %	85 %		År
♀ Andel elever åk 5 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	76 %	90 %		År
♀ Andel elever åk 8 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna	46 %	56 %		År
♀ Andel elever åk 8 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	78 %	87 %		År
♀ Andel elever i grundsärskolan årskurs 7-9 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	81 %	82 %		År

Utbildningsnämndens indikatorer	Utfall 2020	Årsmål 2021	KF:s årsmål	Period
♀ Total frånvaro i grundskolan	7,1 %	5 %		År
♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Det är arbetsro på mina lektioner	53 %	62 %		År
♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	89 %	90 %		År
♀ Andel elever i gymnasiesärskolan nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	*	84 %		År
♀ Total frånvaro i gymnasieskolan	11 %	13 %		År

* Utfall saknas ännu, genomförandet av elevundersökningen för gymnasiesärskolan är försenat.

Nämndmål 1.3.3 Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar

Utbildningsnämndens indikatorer	Utfall 2020	Årsmål 2021	KF:s årsmål	Period
♀ Andel elever åk 2 nöjda med - Jag får vara med och bestämma om de aktiviteter vi har på mitt fritidshem	60 %	80 %		År
♀ Andel elever åk 5 nöjda med - Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen/kunskapskraven	68 %	85 %		År
♀ Andel elever åk 8 nöjda med - Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen/kunskapskraven	47 %	70 %		År
♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Hur deras lärare informerar om vad som krävs för att uppnå de olika betygen	51 %	65 %		År
♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Hur deras lärare under kursens gång informerar om hur man ligger till	46 %	60 %		År
♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Jag får vara med och påverka hur vi arbetar under lektionerna	34 %	50 %		År
♀ Andel vårdnadshavare F-klass nöjda med - Jag och mitt barn vet vad mitt barn behöver för att lära och utvecklas	76 %	80 %		År
♀ Andel vårdnadshavare åk 2 nöjda med - Jag vet vad mitt barn behöver kunna för att nå målen	71 %	83 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Kommunfullmäktiges aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
♣ Socialnämnden och utbildningsnämnden ska tillsammans tydliggöra ansvaret och uppföljningsansvaret för samarbetet mellan skola socialtjänst, utveckla kunskap om varandras roller och ansvar, samt säkerställa att riktlinjerna implementeras	2021-01-01	2021-12-31
♣ Stadsdelsnämnderna ska i samarbetet med socialnämnden och utbildningsnämnden fullt ut implementera SAMS-modellen för att verka för en obruten skolgång för placerade barn	2021-01-01	2021-12-31
♣ Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2021-01-01	2021-12-31
♣ Utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och socialnämnden ska utveckla samverkan kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap eller könsstympning	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Elever i behov får ett samlat stöd genom samverkan mellan samhällsaktörer

Förväntat resultat

Förvaltningen verkar för att stadens skolor samverkar med vårdnadshavare, socialtjänst, hälso- och sjukvård, polis och andra aktörer för att tidigt identifiera och ge barn och elever i behov av stöd rätt insatser. Åtgärder prioriteras för att uppnå ökad trygghet, studiero och skolnärvaro. Samverkan sker utifrån det hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande arbetet i syfte att fler elever når målen för utbildningen. I egenskap av hemkommun säkerställer förvaltningen att samverkan sker för elever med upprepade och längre frånvaro i skolor med annan huvudman.

Samverkan skola och socialtjänst

Utbildningsförvaltningen ska stärka samverkan mellan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamheter och polis med fokus på tidiga insatser och det förebyggande och uppsökande sociala arbetet att nå fler barn och familjer i riskzon och att tidigt identifiera och ge barn och elever i behov av stöd rätt insatser. Utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen ska tillsammans tydliggöra ansvaret och uppföljningsansvaret för samarbetet mellan skola och socialtjänst, utveckla kunskap om varandras roller och ansvar. Riktlinjerna och det reviderade stödmaterialet för samverkan mellan skola, förskola och socialtjänst ska spridas till skolor och socialtjänst under året liksom insatskatalogen om insatser för att stabilisera skolgången för barn och unga som är aktuella inom socialtjänsten.

Samhandling sker mellan de berörda aktörerna på samtliga nivåer. Utgångspunkten är det ramverk som riktlinjer och stödmaterial samt samverkansöverenskommelser sätter. Fokus är på områdena skolnärvaro och obruten skolgång, elevhälsa samt trygghetsfrågor. Utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen ska prioritera åtgärder för att främja trygghet, studiero och skolnärvaro i särskilt utsatta områden i samverkan med stadsdelsförvaltningarna och polisen. De huvudsakliga samverkansområdena redovisas nedan. Se även under mål 1.2 och 1.3.2.

Ett arbete för att öka användningen av samordnad individuell plan, SIP, och att utveckla hållbara strukturer i detta arbete ska genomföras i samverkan med stadsdelsförvaltningarna, Region Stockholm och socialförvaltningen.

Det ska finnas lokala operativa samverkansfora för ett gemensamt arbete kring barn och unga som är i behov av samlade insatser inom ramen för de olika samverkansöverenskommelserna. En tydligare lokal samverkansorganisation mellan lokalpolis, stadsdelsförvaltning och utbildningsförvaltningen håller på att etableras. Förvaltningen ska även bistå stadsdelsförvaltningarna i arbetet med att ta fram lokala lägesbilder och orsaksanalyser i syfte att skapa gemensamma trygghetsskapande och brottsförebyggande insatser. Utifrån orsaksanalysen ska parterna enas om inriktning, fokusområden, mål och uppföljning i den lokala samverkansöverenskommelsen och till denna kopplas en åtgärdsplan där det operativa arbetet beskrivs. Åtgärdsplanen ska omfatta främjande, förebyggande och åtgärdande insatser. Det framtagna

stödmaterialet för samverkan mellan skola och socialtjänst ska fortsatt vara en viktig utgångspunkt i det gemensamma arbetet.

Förvaltningen ska med stöd av socialförvaltningen fortsätta att arbeta utifrån den framtagna strategin för att minska att barn, ungdomar och unga vuxna dras in i kriminalitet. Skolorna ska samverka med respektive stadsdelsförvaltning utifrån deras lokala handlingsplan. Se även under mål 1.2.

Förvaltningen ska tillsammans med stadsdelsförvaltningarna och socialförvaltningen även se till att alla placerade barn och unga i skyddat boende har en väl fungerande skolgång oavsett skolförhållanden. I detta arbete ingår även att utveckla stödet till placerade barn både under och efter placering och se över omfattningen av undervisningstid för de barn som inte kan skolplaceras.

Förvaltningen ska tillsammans med socialförvaltningen implementera SAMS-modellen för samverkan för obruten skolgång för placerade barn i samtliga stadsdelsnämndsområden under 2021. SAMS-modellens övergripande syfte är att säkerställa en obruten skolgång för placerade barn och unga, när placeringen medför skolbyte. Stadsdelsförvaltningarna anmäler ärenden avseende placering i familjehem, jourhem, hem för vård eller boende (HVB) eller stödboende och som innebär ett skolbyte, till en funktionsbrevlåda på utbildningsförvaltningen. Via funktionsbrevlådan förmedlas informationen till ansvarig enhet inom utbildningsförvaltningen. Samordningsfunktionen ska säkerställa att barn/ungdomar som saknar skolplacering får kontakt med skolpliktsbevakande grundskola och att äldre elever får vägledning och stöd för en placering.

Förvaltningen ska fortsatt stärka samarbetet med socialförvaltningen och samtliga stadsdelsförvaltningar kring elevers skolfrånvaro för att se till att alla elever fullgör sin skolplikt och får sin rätt till utbildning tillgodosedd oavsett huvudman. Samarbetet inom ramen för de skol-sociala teamen, SST, ska fortsätta och utökas till att omfatta samtliga stadsdelsförvaltningar.

Tillsammans med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna ska förvaltningen också fortsätta att utveckla dialogen med Region Stockholm angående likvärdig och välfungerande BUS-samverkan över hela staden. Se även under mål 1.3.1.

Skolfam är en arbetsmodell som riktar sig till barn placerade i familjehem. Målet är att barnen ska få stöd till goda skolresultat och avsluta grundskolan med behörighet till gymnasieskolan. Under året ska socialförvaltningen göra en uppföljning av barnens skolresultat utifrån läroplanens kunskapsmål. Socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen ska fortsätta arbetet med Skolfam och i samverkan med socialförvaltningen har en överenskommelse nåtts kring hälso- och sjukvårdsansvaret (HSL) för psykologerna inom Skolfam.

Upprepad eller längre skolfrånvaro samt skolpliktsbevakning

Förvaltningen ska verka för att stadens skolor samverkar med vårdnadshavare, socialtjänst, hälso- och sjukvård, polis och andra aktörer för att tidigt identifiera och ge barn och elever i

behov av stöd rätt insatser. Förvaltningen ska säkerställa att alla skolor har välfungerande rutiner för orosanmälan till socialtjänsten.

Förvaltningen har till följd av skärpt lagstiftning påbörjat ett system för de kommunala grundskolorna med anmälan till huvudman vid upprepad eller längre frånvaro, där även utredningarna begärs in för att följa upp och vid behov kunna stötta skolorna. För att stödja de kommunala skolorna i detta arbete har ett kartläggningssmaterial tagits fram i samverkan med stadsdelsförvaltningar. I samband med lansering av detta kommer ett antal seminarier och workshops att erbjudas.

Om en elev går i skolan hos en annan huvudman ska rektorn anmäla till elevens hemkommun om det har inletts en utredning av elevens upprepade eller längre frånvaro. Det innebär att förvaltningen även följer upp ärenden som rör elever med frånvaro hos andra huvudmän, för att säkerställa att dessa elever får sin rätt till utbildning tillgodosedd. Respektive skola, såväl fristående som kommunala, ska vid behov göra orosanmälan till socialtjänsten.

Implementering av det nya digitala ärendehanteringssystemet gällande upprepad och längre frånvaro har påbörjats under hösten 2020 för alla fristående skolor efter genomförd pilotstudie under våren 2020 med fyra deltagande fristående skolor. För de kommunala grundskolorna planeras för motsvarande implementering under våren 2021.

En central skolpliktsbevakning genomförs regelbundet över verksamhetsåret för att redogöra för hur många elever som är folkbokförda i Stockholms kommun och står utan en registrerad skolplacering. Materialet används som stöd i det systematiska kvalitetsarbetet och för att följa upp att alla elever får sin rätt till utbildning tillgodosedd och fullgör skolplikten oavsett huvudman.

Utbildningsnämndens råd för funktionshinderfrågor

Utbildningsnämndens råd för funktionshinderfrågor sammanträder månatligen, inom ramen för ordinarie nämndprocess, tillsammans med representanter från förvaltningen och inbjudna föredragande. Rådet arbetar utifrån stadens Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning genom att bland annat yttra sig över beslutsunderlag samt förslag till policy- och styrdokument. Därtill har rådet en rådgivande funktion i frågor som har funktionshinderaspekter och ges möjlighet att initiera frågor inom utbildningsnämndens verksamhetsområde.

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Utbildningsnämnden ska samverka med kommunstyrelsen i arbetet med att inrätta en etableringslots för att stödja och möjliggöra för fler externa aktörer och erbjuda en väg in för de som vill bygga eller utföra verksamhet inom pedagogiska området.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Nämndens verksamhet ger förutsättningar för ett gott företags- och näringslivsklimat

Förväntat resultat

Stockholms skolor har tillräckligt med platser och god kvalitet för att ge förutsättningar för ett gott företags- och näringslivsklimat. Alla elever har under sin skolgång kontakt med högskolor, branscher, näringsliv och andra aktörer. Eleverna ska därigenom ges möjlighet till kunskap, inspiration och underlag inför framtida studier och yrkesval. Utbildningsförvaltningen bidrar till att stärka Stockholm som en världsledande kunskapsregion genom att utveckla samverkan med lärosäten, myndigheter och andra externa aktörer. Myndighetsutövning och kommunikation gentemot enskilda skolhuvudmän kännetecknas av rättssäkerhet, effektivitet och tydlighet. Förvaltningen framstår som en attraktiv affärspartner för leverantörer av upphandlade varor och tjänster.

Näringslivet och stadens yrkesutbildningar behöver öka sitt samarbete, både inom gymnasieskola och vuxenutbildning. Samverkan mellan utbildnings- och arbetsmarknadsnämnderna ska intensifieras för att utforma en plan för hur staden ska arbeta med kompetensförsörjningsfrågorna. Det ska finnas ett attraktivt utbud av utbildningar inom alla nivåer för snabb etablering på arbetsmarknaden och för att tillgodose näringslivets behov av rätt kompetens. Att möta utmaningen om kompetensförsörjning är ett gemensamt åtagande för många aktörer. Näringslivet behöver involveras i utformningen av utbildningar och arbetsmarknadsinsatser. Det bör ske i ett tidigt skede för att matchningen ska bli så bra som möjligt. Samverkan mellan näringsliv, universitet, skola, vuxen- och arbetsmarknadsutbildning är viktigt för att säkerställa en väl fungerande och långsiktig kompetensförsörjning.

Grundskolorna ska erbjuda alternativa arbetslivsorienterande insatser istället för PRAO som ställs in på grund av pandemin. Förvaltningen samverkar med arbetsmarknadsförvaltningen för att utveckla arbetslivets närvaro i skolan. Att redan tidigt i grundskolan föra in utbildning om entreprenörskap är ett viktigt steg för att fler ungdomar ska bli intresserade av och få kunskap om att driva eget företag.

Stadens kommunala gymnasieskolor verkar på en stor gymnasiemarknad och ingår i den gemensamma länssamverkan för gymnasieantagning. Den rådande modellen innebär att antalet utbildningsplatser på de olika gymnasieprogrammen anpassas efter elevernas önskemål så långt det är möjligt. Idag sjunker antalet sökande till länets gymnasiala yrkesprogram, trots att företagen efterfrågar arbetskraft. Branscher måste ses som attraktiva, för att ungdomarna ska söka yrkesprogram. Det krävs ett mycket aktivt och kreativt samarbete mellan gymnasieutbildningarna och branscherna.

Några exempel på framgångsrika samarbeten mellan yrkesprogram och bransch är Stockholms transport- och fordonstekniska gymnasiums samarbete med Motorbranschcollege, Kungsholmens västra gymnasiums samarbete med vårdsektorn genom Vård- och omsorgscollege samt Midsommarkransens gymnasiums samarbete med förskolan genom Pedagogikcollege. Exempel på samarbete som rör de högskoleförberedande programmen är Stockholm Science and Innovation Schools samarbete med bland annat Microsoft, Tata, IBM, Ericsson, KTH och Stockholms universitet.

Stockholms stads näringslivspolicy ska vara utgångspunkten i förvaltningens kontakter med företag. Under 2021 ska förvaltningen ingå i en samlad servicekedja inom staden för privata etableringar av verksamhet eller tillhandahållande av samhällsfastigheter. En så kallad etableringslots ska inrättas för att stödja och möjliggöra för fler externa aktörer och erbjuda en väg in för de som vill bygga eller utföra verksamhet inom det pedagogiska området.

Genom kommunens insynsrätt ska förvaltningen hålla sig informerad om de fristående skolornas förutsättningar och verksamhet för att kunna fullgöra sina skyldigheter som hemkommun och tillgodose allmänhetens behov av insyn och arbetar fortlöpande med att utveckla formerna för insyn och samordningen av information.

Förvaltningens myndighetsutövning och kommunikation gentemot enskilda huvudmän inom förskola och pedagogisk omsorg redovisas under mål 1.3.0.

Förvaltningen gör årligen inköp av varor och tjänster för stora belopp, och ska framstå som en attraktiv affärspartner. Förvaltningen lägger stor vikt vid att anbudsförfarande vid upphandlingar ska vara tydligt för de leverantörer som önskar lägga anbud, där ramarna för villkor och krav ska vara konkreta och lätta att följa upp. Marknadsdialog genomförs i samverkan med leverantörer och branschorganisationer inför nämndens upphandlingar. Förvaltningen ska upprätthålla en god dialog med antagna leverantörer och genomföra avtalsuppföljningar för att uppnå en hög avtalstrohet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Nämndmål:

Elever och medarbetare har tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva skollokaler

Förväntat resultat

Förvaltningen samverkar med övriga förvaltningar inom staden och kommer in tidigt i planeringsprocesserna. Förvaltningen tar fram tydliga och välutvecklade behovsanalyser och föreslår kostnadseffektiva lokallösningar. Ny-, om- och tillbyggnad sker utifrån utbildningsnämndens funktionsprogram samt utifrån stadens miljömål. Lokalerna är flexibla samt kostnads- och yteffektiva. Befintliga lokaler förvaltas kostnadseffektivt.

Planering och skolutbyggnad

Utbildningsförvaltningens lokalplanering redovisas i lokalförsörjningsplanen som föreläggs nämnden under april månad. Den omfattar en planeringsperiod på tre år, samt en översikt fram till år 2041. Planeringen syftar till att ge alla elever tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler i ett växande Stockholm. Arbetet baseras på behovsanalyser som utgår från stadens befolknings- och elevantalsprognoser, samt för grundskolan även närhetsprincipen. Planen ska ha ett långsiktigt driftkostnadsperspektiv så att utbildningsnämndens och kommunkoncernens samlade lokalkostnader hålls på rimliga nivåer.

Under året kommer förvaltningen att fortsätta samtalen med stadsledningskontoret kring en utveckling av stadens elevantalsprognoser i syfte att öka tillförlitligheten. Utbildningsförvaltningen ska även i samarbete med kommunstyrelsen förbättra redovisningen av tillkommande elevplatser. Ett syfte är att tydliggöra sambandet mellan prognos och planerade nya elevplatser. En utmaning för skolplaneringen är att möta bostadsbyggnadsplaner som ännu inte finns synliga i stadens befolkningsprognos. I gymnasieplaneringen är en utmaning att bedöma behovet utifrån stadens ambition att utbyggnaden av gymnasieskolor i Stockholmsregionen ska vara mer jämnt fördelad över länets kommuner. Arbetet inom gymnasieregionen leds främst av kommunförbundet Storsthlm.

Förvaltningen deltar i samordnad skolplanering i Stockholm (SAMS) för grund- och gymnasieskolans utbyggnadsbehov och avser att i arbetet särskilt lyfta förslag för att säkerställa kostnadseffektivitet.

Samplanering med idrottsförvaltningen kring nybyggnation av skolor och idrottshallar fortsätter och inom SAMS lyfts behovet kring idrotts- och skollokaler i tidiga skeden för effektiva investeringar. Lokalsamnyttjande med andra verksamheter inom staden omfattar framförallt kulturförvaltningens verksamheter.

För att säkerställa att idrottslokaler används effektivt påbörjades under 2020 ett arbete med att bedöma lokalbehovet för skolor som saknar egen idrottssal, samt att ersätta skolorna för de kostnader som uppstår. Förvaltningen kommer under 2021 att fortsätta arbetet i syfte att ytterligare öka effektiviteten i lokalutnyttjandet.

Externa inhyrningar

Förvaltningen deltar i det stadgemensamma arbetet med externa fastighetsägare, bland annat för ny gymnasieskola i Slakthusområdet, samt pilotprojekten kring nya skolor i Telestaden i Farsta, samt på Årstafältet. Förvaltningen kommer under 2021 att fortsätta samverkan med SISAB för att beskriva och tydliggöra processer vid förvärv respektive inhyrning av lokaler från privata fastighetsägare. Arbetet syftar också till att skapa en gemensam bild över vilka lokaler som ur kostnads- och behovsperspektiv bör ägas av privat fastighetsägare.

I lokaler som nämnden hyr av externa fastighetsägare åvilar ofta ett större eget underhållsansvar för hyresgästen än i lokaler som hyrs av SISAB. Under 2021 planerar förvaltningen att genomföra underhåll i vissa externt förhyrda lokaler och påbörja en informationsinsats riktad till skolor med privat fastighetsägare.

Ekonomiskt hållbar utbyggnad

En översyn av projektprocessen för skolbyggnadsprojekt har genomförts av förvaltningen under 2020 och implementeras under 2021. Implementeringen är avgörande för uppdraget att i samarbete med SISAB stärka den ekonomiska styrningen tidigt i processen och säkerställa en effektivisering av hyreskostnaderna. SISAB har i uppdrag att ta fram nyckeltal för utbyggnadsprojekt för att förvaltningen tidigt ska kunna sätta ekonomiska ramar i beställningen till SISAB. Stadens budget för 2021 innehåller också en förändring av beräkningen av det administrativa påslaget som innebär en ökad stimulans för SISAB att begränsa kostnaden per ny elevplats.

Under 2021 kommer förvaltningen tillsammans med SISAB att titta på möjligheten att få ned kostnader genom att bygga med moduler som byggnadsteknik. Arbetet kommer att ske inom ett existerande projekt, Gröndalsskolan, där traditionell byggteknik resulterar i för hög kostnad. Parallellt fortsätter utvecklingen av den flyttbara, med moduler byggda, evakueringskola som ska upprättas i västerort. Se separat tjänsteutlåtande till utbildningsnämnden.

Skolbyggnadsprojekt

Processen för genomförande av ny-, om- och tillbyggnadsprojekt delas upp i fyra skeden: förstudie, utredningsskede, förslagshandlingsskede och genomförandeskede. Utrednings- och förslagshandlingsskedet avslutas med beslut i nämnd förutsatt att ärendet överstiger förvaltningens delegationsnivåer.

Återhållsamhet ska tillämpas vid beställningar av skollokalprojekt, även tilläggs- och ändringsbeställningar, för att begränsa ökningarna av hyreskostnader. Ett arbete pågår för att

utveckla behovsanalysen i nämndens beslut om skollokaler. Flertalet av pågående och planerade projekt omfattar åtgärder i form av kapacitetshöjning, ventilation och kök.

Vid beställningar av ny-, om- och tillbyggnad av kök ska nämnden enligt kommunfullmäktige fortsätta att pröva möjligheten att bygga tillagningskök.

Under året planeras inriktningsbeslut för nya skolor i Slakthusområdet och Hagastaden. Därutöver planeras inriktningsärenden för bland annat Björnbodaskolan, Sandåkraskolan, Skarpnäcksskolan, Norra Ängby och Thorildsplans gymnasium. Ett reviderat inriktningsbeslut respektive genomförandebeslut planeras för Sturebyskolan med anledning av tidigare beslut om kvarteret Drivhuset i Enskede. Genomförandebeslut planeras även för bland annat Gröndalsskolan, Vällingbyskolan och Grimtaskolan. Ärenden beroende av förhandlingar med privata fastighetsägare redovisas inte.

Vid beställningar av skollokaler som inkluderar idrottshall ska nämnden enligt kommunfullmäktige tillse att dessa som regel byggs fullstora. Undantag kan göras av ekonomiska eller särskilda skäl. Förvaltningen avser därför att i kommande ärenden pröva om fullstora hallar kan byggas. Ekonomiska konsekvenser redovisas i lokalförsörjningsplanen och i respektive ärende.

Enkelt avhjälpta hinder och tillgänglighet i publika lokaler

Utbildningsnämnden har fattat ett beslut kring enkelt avhjälpta hinder i skolornas lokaler och därutöver tillgänglighetsanpassning av skolornas publika lokaler. Projektet återstartades under våren 2020 och planeras fortlöpa under 2021. Byggnadsåtgärder beställs också med anledning av enskilda elevers behov på en viss skola.

Skolgårdar

Förvaltningen återupptar under 2021 det särskilda projektet för skolgårdsutveckling. Fokus är att främja idrott och rörelseinriktad lek oavsett kön, med särskilt fokus på mer naturmaterial och grönytor genom en bättre fördelning mellan grönytor och hårdgjord yta på stadens skolgårdar. Möjligheterna att öka andelen grönyta förutsätter i många fall en utökad skolgård. Behovet av tillräcklig skolgårdsyta är också en högt prioriterad fråga för förvaltningen i samband med detaljplaneprocesser och när mark ska anvisas för nya skolor.

Funktionsprogram för skollokaler

En uppdaterad version av funktionsprogrammet för skollokaler behandlas av nämnden i samband med underlag för budget och lokalförsörjningsplan för år 2022–2024. 2021 planeras huvudsakligen uppdatering utifrån erfarenheter från slutförda projekt och grundsärskolans behov. Förvaltningen avser också att inleda ett arbete med att ta fram fler specifika funktioner för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Under 2021 fortsätter arbetet med utvärdering av de nybyggda skolor som beställts enligt funktionsprogrammet. Utvärderingsinsatser planeras som en fortsättning på arbetet inom det forskningsprojekt kring utvärdering av skollokaler som förvaltningen deltog i under 2019.

Utbildningsnämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Beställa åtgärder för att tillgängliggöra skolornas publika lokaler.	2019-01-01	2021-12-31
Säkerställ skolornas inklusive skolgårdarnas tillgänglighet och användbarhet för elever, skolpersonal, vårdnadshavare och andra besökare med olika funktionsnedsättningar, i samband med ny-, om- och tillbyggnad.	2019-01-01	2021-12-31
Tillgängliggöra information om vilka skolor i egen regi som är tillgänglighetsanpassade.	2019-01-01	2021-12-31
Uppmärksamma tillgänglighetsaspekter när verksamheten genomför förändringar i lokaler eller omorganiserar	2019-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Nämndmål:

Utbildningsnämnden bidrar till effektiva och hållbara transporter

Förväntat resultat

Utbildningsnämndens verksamheter planeras och placeras så att behovet av resor och transporter minskar. Resor genomförs på det minst miljöpåverkande sättet. Nämndens tjänstefordon drivs av förnybara bränslen som gas eller el. I upphandlingar ställs miljökrav i enlighet med stadens miljöprogram och stadens mål om fossilbränslefri organisation 2030.

Förvaltningen ska under året arbeta aktivt med implementering av stadens nya rese- och mötespolicy, som väntas beslutas av kommunfullmäktige under 2021. Förvaltningen kommer under året att ta fram nya anvisningar för resor och möten i enlighet med policyn, och i högre grad än tidigare lyfta fram vikten av ett hållbart resande. Alla bilar som förvaltningen äger drivs av förnyelsebara drivmedel, med undantag av utbildningsfordon för lastbil, buss och arbetsfordon.

Pandemin har på kort tid krävt en omställning till nya arbetssätt inom förvaltningen. Digitala distansmöten och utbildningar har blivit en naturlig del av många medarbetares vardag. En fortsatt utveckling av dessa arbetsformer är av stor betydelse för att minska onödigt resande.

Även stadens miljöprogram är vägledande för arbetet med effektiva och hållbara transporter. Upphandlingar som medför transporter, inklusive skolskjuts, ska alltid innehålla krav på att transporterna ska ske miljövänligt.

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens resepolicy ska förnyas i enlighet med stadens miljöprogram och stadens mål om fossilbränslefri organisation 2030	2021-01-01	2022-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Kommunfullmäktiges indikator	Utfall 2020	Årsmål 2021	KF:s årsmål	Period
 Antal bokade timmar i skolidrottshallar utanför skoltid	--	96 000 *	96 000	År

* Möjligheten att nå årsmålet för antal bokade timmar påverkas i hög grad av effekter av pandemin till följd av covid-19.

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Idrottsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden ta fram en handlingsplan för bättre hälsa genom fysisk aktivitet	2021-01-01	2021-03-31

Nämndmål:

Skollokaler är tillgängliga för föreningsliv och andra aktörer efter skoltid

Förväntat resultat

Antalet skolgårdsytor och skol- och idrottslokaler som är tillgängliga för föreningsliv och fysisk aktivitet ökar. Samverkan med kulturförvaltningen möjliggör gemensamt utnyttjande av lokaler.

Under 2021 fortsätter förvaltningens arbete att tillsammans med idrottsförvaltningen verka för att tillgängliggöra samtliga nybyggda skolidrottshallar för idrotts- och föreningsverksamhet, samt verka för att fler befintliga skollokaler och skolidrottshallar tillgängliggörs. Förvaltningen ska även medverka i idrottsförvaltningens uppdrag att utreda ansvarsfördelningen inom staden för tillgängliggörandet av skolidrottshallar och skollokaler för föreningslivet efter skoltid. I samband med ordinarie byggprojekt anpassas i dag utvalda lokaler i nya eller tillbyggda skolor för uthyrning till föreningslivet, i enlighet med funktionsprogrammet för skollokaler. Däremot saknas ett tydligt regelverk för vilken nämnd som har det ekonomiska ansvaret för att beställa idrottsförvaltningens inpasseringssystem och ambulerande tillsyn.

Kulturskolan vill öka sin verksamhet i skolornas lokaler i syfte att göra kulturskolans verksamhet mer tillgänglig för barn och unga. Utifrån detta har kulturförvaltningen och utbildningsförvaltningen tagit fram ett ramverk för att underlätta samverkan. Arbetet fortsätter 2021 utifrån kulturförvaltningens behov. Möjligheterna för samverkan kommer att prövas vid varje enskilt uppdrag.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2020	Årsmål 2021	KF:s årsmål	Period
 Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	--	80 %	80 %	År
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	--	60 %	60 %	År
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	--	1,8 kg CO ₂ /kg livsmedel	1,8 kg CO ₂ /kg livsmedel	År

Kommunfullmäktiges aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, trafiknämnden, äldre- och barnnämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB implementera handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra en kampanj om kemikalier med ungdomar som målgrupp	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Utbildningsnämndens verksamheter bidrar till en hållbar livsmiljö

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter genomsyras av ett hållbarhetsarbete i enlighet med stadens miljöprogram. Miljö- och klimatpåverkan från konsumtion, energiförbrukning, avfall och kemikaliehantering minskar genom ett målmedvetet arbete. Lärande för hållbar utveckling bidrar till att ge elever goda kunskaper i miljö- och klimatfrågor.

Förvaltningen arbetar för att främja hållbar utveckling ur ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt perspektiv med utgångspunkt bland annat i Agenda 2030 och Stockholms stads miljöprogram. Under 2021 kommer förvaltningen ha särskilt fokus på klimatpåverkan, avfall och återbruk, samt kemikaliefrågor.

Målet om en hållbar livsmiljö påverkar förvaltningen ur flera perspektiv. I verksamheten sker varje dag aktiviteter som påverkar miljön; transporter, energiförbrukning, upphandling och inköp av varor och tjänster, kemikaliehantering, resursförbrukning och avfallshantering. Dessutom finns miljöpåverkan som är knuten till ett strategiskt och långsiktigt arbete i exempelvis skolbyggnadsprojekt och upphandlingar. Skolan har också ett uppdrag att utbilda barn och unga i miljö- och klimatfrågor.

Lärande för hållbar utveckling

Arbetet för att utveckla lärandet för hållbar utveckling ska ske genom samarbete med stadens andra förvaltningar och myndigheter, det civila samhället och näringslivet. Förvaltningen ska

utreda möjligheten att fortsätta utbildningar för lärare kring klimatfrågor i samverkan med relevanta samarbetspartners. Förvaltningen fortsätter sin samverkan med Bolincentret för klimatforskning vid Stockholms universitet och Vetenskapens hus och kommer att genomföra kompetensutveckling i form av klimatvandringar för lärare och andra medarbetare.

I samverkan med miljöförvaltningen ska förvaltningen verka för att öka kompetensen inom relevanta områden för arbetet med lärande för hållbar utveckling. Naturskolornas verksamhet ska fortsätta att utvecklas bland annat genom fördjupade samarbeten med miljöförvaltningen. Naturskolan Eggeby gård flyttas organisatoriskt från grundskoleavdelningen till avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa för att ingå i ett sammanhang med övriga naturskolor. Förvaltningen ska öppna en ny naturskola under året. Förvaltningen ska också fortsätta att utveckla den redan etablerade mobila naturskolan med fokus på elever i stadens södra delar. Alla elever ska ges möjlighet att innan årskurs 7 ha fått ta del av den fältundervisning som erbjuds av staden. I NTA-verksamheten (Naturvetenskap och teknik för alla) och naturskoleverksamheten läggs fokus på aktiviteter och kompetensutveckling som berör miljö- och hållbarhetsfrågor. Central förvaltning samordnar arbetet med lärande för hållbar utveckling och informationen på Pedagog Stockholm ska därför utvecklas kring vilket pedagogiskt stöd som finns att tillgå vad gäller lärande för hållbar utveckling.

Klimatpåverkan och klimatanpassning

Skolmåltiderna står för en betydande del av nämndens samlade klimatpåverkan. Arbetet med att minska måltidernas negativa effekter på klimatet har därför hög prioritet. Förvaltningen kommer i samverkan med serviceförvaltningen att arbeta med livsmedelsutbudet för att uppnå målen i Strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat samt medverka i utformning av en ny livsmedelsupphandling. En fortsatt satsning på kompetensutveckling kommer att genomföras kring livsmedelssäkerhet samt klimat- och miljöarbete med fokus på att minska matens klimatpåverkan och öka andelen ekologiska livsmedel.

Samverkan med miljöförvaltningen, äldreförvaltningen och serviceförvaltningen fortsätter i syfte att ta fram mått och mätmetoder för att mäta miljö- och klimatpåverkan från måltider. För att nå närings- och klimatmålen kommer förvaltningen att implementera ett kostdata-system, efter avslutad stadsgemensam upphandling. En uppföljning av klimatmålen mätt i kilo koldioxid av upphandlade livsmedel och måltider ska genomföras, liksom matsvinns-mätningar i stadens alla skolor.

Under 2021 fortsätter arbetet med att minska energiförbrukningen. I samtliga upphandlingar ställs relevanta miljökrav med målet att minska klimatpåverkan från transporter och konsumtion. Vid nybyggnation av skollokaler ska projektering ske utifrån krav på att certifiera skolor med motsvarande Miljöbyggnad, lägst silver. Förvaltningen kommer under året att genomföra en förstudie kring möjligheten att i större skala ansöka om klimat-investeringsmedel för att byta ut äldre storköksutrustning och vitvaror i skolorna.

Förvaltningen ska under året medverka i arbetet med att implementera stadens handlingsplan för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor. I skolbyggnadsprojekt kommer förvaltningen att prioritera en ökad andel grönyta på skolgårdar, liksom solavskärmning och ett gott inomhusklimat i nya skollokaler. Förvaltningen kommer också arbeta för att detaljplaner för nya skolor ska ge förutsättningar för skolbyggnader och skolgårdar att leva upp till uppsatta miljömål om klimatanpassning, exempelvis genom en tillräcklig friyta.

Förvaltningen deltar under 2021 i det stadsövergripande arbetet under ledning av miljöförvaltningen för framtagandet av en handlingsplan för minskad plastanvändning.

Återbruk och avfall

Förvaltningens verksamheter kommer att öka återbruket av möbler och inventarier genom att använda Stocket, samt genom samordning av återbruk i samband med verksamhetsförändringar. För att återbruka i så stor utsträckning som möjligt ska utbildningsförvaltningens verksamheter som står inför nyanskaffning av möbler, inventarier och utrustning alltid kontrollera aktuellt utbud på Stocket återbruk och förvaltningens eget lager innan nyanskaffning görs. Beslut att inte återbruka ska motiveras.

Återbruk i större skala kräver lämpliga lokaler, dels för att tillfälligt lagra möbler och inventarier, dels för att magasinera vid längre skolevakueringar. Förvaltningen kommer under 2021 att iordningställa de lämpliga lokaler som identifierats inom nuvarande lokalbestånd, liksom de för ändamålet inhyrda lokalerna. Förvaltningen fortsätter under 2021 även att delta i stadens arbete med kategoristyrningsarbetet för upphandling inom inredning där miljöpåverkan är ett fokusområde.

Under 2021 påbörjas en ny upphandling för hämtning av verksamhetsavfall i samverkan med idrottsförvaltningen. Upphandlingen är av stor betydelse för att underlätta skolornas möjligheter till ökad källsortering i enlighet med stadens avfallsplan. Samtliga verksamheter har också ett stort ansvar att förebygga att avfall uppstår, genom minskad användning av engångsprodukter och onödiga plastprodukter.

Ett giffritt Stockholm

Stadens kemikalieplan berör förvaltningens verksamheter inom en rad områden, såsom kemi- och NO-undervisningen, lokalvård, skolkök, upphandling och inköp med mera. Arbetet med att nå kemikalieplanens mål ställer krav på en ökad samordning inom förvaltningen och ett ökat stöd till skolorna. Under 2021 kommer förvaltningen att ta fram en vägledning för kemikaliesmart skola och fritids i samarbete med miljöförvaltningens kemikaliecentrum. Förvaltningen ska också genomföra en kampanj om kemikalier med ungdomar som målgrupp.

Utbildningsförvaltningen samordnar arbetet med kemisäkerhet på de kommunala skolorna i syfte att förebygga ohälsa och olyckor. I arbetet ingår bland annat att ge stöd i arbetet kring kemikaliehantering och att organisera hämtning av kemikalier och källsorterat kemikalie-

avfall, hjälpa skolorna vid riskbedömning, riskreducerande åtgärder och ansvarsfrågor samt ge råd vid ombyggnad/nybyggnad av NO-lokalerna. Utbildningsförvaltningen har påbörjat ett arbete tillsammans med miljöförvaltningen om att ta bort eller byta ut de farligaste kemikalierna, och det arbetet fortsätter även under 2021. Samtliga skolor ska använda stadens kemikaliehanteringssystem Chemsoft för att registrera kemikalier. Förvaltningen håller löpande informations- och utbildningsträffar kring hantering av kemikalier och kemiska produkter, såväl i undervisningen som inom skolans övriga verksamheter. Vid dessa träffar utbildas även nya användare i systemet Chemsoft.

Utbildningsnämndens indikatorer	Utfall 2020	Årsmål 2021	KF:s årsmål	Period
Antal skolor som har genomfört checklista för skolmåltider och som uppfyller utbildningsförvaltningens grundläggande krav på måltidsverksamheten	--	160		År
Enheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	--	110		År

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förebygga uppkomsten av avfall och öka insamlingen av matavfall	2020-01-01	2021-12-31

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2020	Årsmål 2021	KF:s årsmål	Period
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	--	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	--	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	--	+/- 1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål:

Det ekonomiska resultatet är i balans

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter håller budget. Goda analyser bidrar till att prognossäkerheten är hög.

Kommunfullmäktiges budgetram för utbildningsnämnden uppgår till 20 824,0 mnkr på kostnadssidan och 527,5 mnkr på intäktssidan, netto 20 296,5 mnkr. Budgeten för investeringar uppgår till 127,0 mnkr.

Budgeten innebär en nettoökning med 642,6 mnkr jämfört med 2020. Ökningen beror främst på ökade prestationsersättningar, det vill säga ökad budget med anledning av att antal elever ökar samt förändrade schablonbelopp, det vill säga ersättningen per elev. Utförlig information finns i avsnitt 4. Redovisning av ekonomi.

Förvaltningen ska arbeta aktivt med att stödja de skolor som inte har en ekonomi i balans. En uppdaterad rutin för åtgärdsplaner för skolor som befarar underskott har utarbetats och kommer att implementeras under 2021.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2020	Årsmål 2021	KF:s årsmål	Period
 Aktivt Medskapandeindex	79	82	82	År
 Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning har genomförts	--	100 %	90%	År
 Andel upphandlingar där marknadsdiallog har genomförts	--	75 %	Tas fram av nämnd	År
 Index Bra arbetsgivare	83	84	84	År
 Sjukfrånvaro	--	6,3 %	Tas fram av nämnd	Tertial

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2020	Årsmål 2021	KF:s årsmål	Period
 Sjukfrånvaro dag 1-14	--	3 %	Tas fram av nämnd	Tertial

Kommunfullmäktiges aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
 Idrottsnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen, kulturnämnden, utbildningsnämnden och Stadshus AB utreda ansvarsfördelningen inom staden för tillgängliggörandet av skolidrottshallar och skollokaler i syfte att tillgängliggöra fler lokaler för idrotts-, kultur- och föreningsverksamhet	2021-01-01	2021-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden inrätta en kostsamordnade funktion med ansvar för samordning och styrning av livsmedel	2021-01-01	2021-12-31
 Kommunstyrelsen ska tillsammans med äldrenämnden, idrottsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden etablera former för att arbeta inom ramen för det strategiska partnerskapet med Karolinska Institutet	2021-01-01	2021-12-31
 SISAB ska tillsammans med kommunstyrelsen och utbildningsnämnden och Stockholms Stadshus AB fortsätta arbetet med att se över processer för att säkerställa kostnadseffektivitet	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen förbättra redovisningen av tillkommande elevplatser som underlag för kommande lokalresursplan	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen utreda möjligheten till en förändring av hantering av avgift i förskola och fritidshem i fall där föräldrar är separerade	2021-01-01	2021-06-30

Nämndmål:

3.2.1 Utbildningsförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare för chefer, medarbetare och framtida medarbetare

Förväntat resultat

Utbildningsförvaltningen är en arbetsgivare med attraktiva arbetsvillkor. Förvaltningen utvecklar, behåller, attraherar, rekryterar och introducerar kompetenta och engagerade medarbetare som tar initiativ till och får möjlighet att utvecklas för att på kvalificerat sätt utföra sina uppdrag. Arbetsmiljön på utbildningsförvaltningens samtliga arbetsplatser är god och stimulerar medarbetare att utveckla verksamheten. Arbetet med strategisk kompetensförsörjning att medarbetare på alla nivåer har den kompetens som behövs för att skapa den bästa skolan för varje elev.

Stockholms stad har stora utmaningar när det gäller kompetensförsörjning av personal till de pedagogiska verksamheterna. En växande befolkning, pensionsavgångar, personalomsättning och brist på nyexaminerade förskollärare och lärare är bidragande orsaker till brist på personal inom stadens pedagogiska verksamheter.

Utbildningsförvaltningen arbetar strategiskt utifrån kompetensförsörjningskedjans alla delar – utveckla och behålla, attrahera, rekrytera och introducera - och sammanställer årligen en kompetensförsörjningsplan som belyser rekryteringsbehovet av skolledare, lärare i fritidshem, barnskötare, lärare, förskollärare samt personal inom elevhälsans professioner. Planen är en bilaga som upprättas i samband med treårsbudgeten och den bifogas, bilaga 13. Att arbeta för att öka läraryrkets attraktivitet, nyansera bilden av att arbeta i skola och kommunicera skolan

och staden som arbetsgivare för samtliga professioner i skolan blir allt viktigare till följd av det stora rekryteringsbehovet. Attraktiva anställningsvillkor, ett gott ledarskap, en god arbetsmiljö och möjligheter till utveckling är viktiga parametrar i arbetet med kompetensförsörjning. Förvaltningen ska fortsatt öka stödet till skolledare för att frigöra tid för det pedagogiska ledarskapet.

Att fortsatt erbjuda insatser för att stärka ledarskapet, verka för en god introduktion, vara en attraktiv skolkommun för VFU-studenter, skapa förutsättningar för lärare att nå legitimation och utöka sin ämnesbehörighet samt fortbildning för att stärka kompletterande kompetenser är viktiga insatser i arbetet med kompetensförsörjning såväl på kort som på lång sikt. I arbetet med kompetensförsörjning ska skolor i utsatta områden ges särskilt fokus under 2021.

Vägar in i läraryrket

För att locka fler till läraryrket i allmänhet och till Stockholms stad i synnerhet fortsätter förvaltningen att bedriva ett kommunikativt och utåtriktat arbete för att sprida positiva bilder av läraryrket, skolan och staden som arbetsgivare. Genom att lyfta goda exempel och berättelser från utbildningsnämndens verksamheter ges en inblick i hur det är att arbeta som lärare i stadens skolor och det ökar stoltheten hos stadens lärare samtidigt som fler lockas att vilja bli lärare. Förvaltningen kommer under året att fortsätta med närvaron i sociala medier och även delta på mässor och arbetsmarknadsdagar i regionen både digitalt och fysiskt i den utsträckning som pandemin tillåter. Stadens erbjudande om goda utvecklingsmöjligheter för lärare med tydliga karriärspår och professionsutvecklande insatser kommuniceras i dessa sammanhang till potentiella medarbetare.

Introduktion för nyanställda och nyexaminerade lärare

Nyexaminerade nyanställda lärare som väljer att påbörja sin yrkeskarriär i Stockholm ska inom sin introduktion få verktyg för ett hållbart yrkesliv och en positiv erfarenhet av staden som arbetsgivare. Förvaltningen fortsätter arbetet med att stärka och utveckla introduktionen. Kompetensfördjupande seminarier kommer att erbjudas som ett komplement till den introduktion som sker på respektive skola. För att ytterligare stärka introduktionen har förvaltningen tagit initiativ till att erbjuda nyexaminerade nyanställda lärare professionsutvecklande samtal med en skicklig pensionerad lärare. Erbjudandet fortsätter under året.

Från nyanländ till nyanställd lärare och Teach for Sweden

Kompetensförsörjningsaktiviteten Från nyanländ till nyanställd lärare fortsätter under 2021 med bland annat ordinarie praktikmoment för nyanlända lärare parallellt med språkstudier. Utöver detta fokuseras särskilt på att öka tillvaratagandet av utbildningsförvaltningens ämneslärarkompetens för yrkesrustande seminarier. Målsättning för aktiviteten är att fler nyanlända lärare och förskollärare ska bli legitimerade och anställningsbara i stadens förskolor och skolor. Inför läsåret 2020/2021 bedöms, i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen, om underlag finns för fortsatta kurser för asylsökande lärare. Kurserna finansieras av Länsstyrelsen. Tidigare kursdeltagare från 2020 följs upp under året.

Samarbetet med Teach for Sweden (TFS) fortgår och är en del i arbetet med att attrahera och rekrytera lärare till först och främst socioekonomiskt utsatta områden. Stiftelsen TFS riktar sig till akademiker som uppfyller de krav som ställs för att läsa en kompletterande pedagogisk utbildning (KPU). Antagna TFS-deltagare får en visstidsanställning på en skola samtidigt som de läser en KPU och går ett ledarskapsprogram. Förvaltningen kommer att fortsätta arbeta för att öka antalet TFS-deltagare som erbjuds anställning inom stadens skolor.

Rekryteringsstöd

De som söker arbete i någon av förvaltningens verksamheter ska få ett professionellt bemötande och en rättvis bedömning av sina kompetenser i en strukturerad och likvärdig rekryteringsprocess fri från diskriminering. Förvaltningen kommer att fortsätta att ge utbildning i kompetensbaserad rekrytering och att ta fram stödmaterial. Insatsen bidrar till att avlasta rektorer och chefer.

Serviceförvaltningen Rekrytering utformar under 2021 ett lärarrekryteringspaket där rektor kan köpa stöd vid rekrytering av lärare. Förvaltningens arbete med att stärka arbetsgivarvarumärket vid rekrytering fortsätter under 2021 i form av stödsatser i hanteringen av annonser i rekryteringssystemet Jobba i stan. För att ytterligare stötta skolor i arbetet kring kompetensbaserad rekrytering kommer förvaltningen att arbeta med uppföljning av skolornas rekryteringsarbete.

Stockholms stads skolors vikariepool

I syfte att underlätta vikarieanskaffningen för skolorna samt att stärka stadens arbetsgivarvarumärke gentemot vikarier har förvaltningen genomfört ett pilotprojekt i två stadsdelsnämndsområden. Utvärdering av projektet har visat på flera fördelar med en vikariepool i egen regi och beslut om en utökning av vikariepoolen har fattats. Under 2021 kommer en bemanningsenhet att startas inom förvaltningen och vikariepoolen i egen regi, kallad Stockholms stads skolors vikariepool kommer att utökas succesivt till att omfatta stadens alla grund- och gymnasieskolor. Stadens vikariepool kommer att innefatta yrkesgrupper inom de pedagogiska verksamheterna och kommer att införas parallellt med att andra befintliga lösningar fortgår, såsom avrop via bemanningsavtal.

Kompetensförsörjning av barnskötare

Satsningen på pedagogikcollege på barn- och fritidsprogrammet vid Midsommarkransens gymnasium fortsätter. För barnskötare inom skolan och förskolan som saknar grundutbildning erbjuds gymnasial yrkesutbildning till behörig barnskötare inom ramen för befintlig anställning.

För barnskötare med minst tre års erfarenhet finns vid Södertörns högskola en erfarenhetsbaserad utbildning till lärare i fritidshem om 180 högskolepoäng fördelat på tre år. För tillsvidareanställda barnskötare som blir antagna till utbildningen utgår vikarieersättning till skolan för den dag medarbetaren är frånvarande till följd av studier vid lärosätet. Insatsen erbjuds utifrån tillgängliga medel.

För barnskötare och fritidsledare inom fritidshem anordnas kompetensutvecklande seminarier.

Ledarutveckling för chefer

Samtliga chefer inom utbildningsförvaltningen spelar en avgörande roll för skolans resultat och utveckling och är en viktig faktor för att attrahera nya medarbetare. Inom skolverksamheten är ledarskapet komplext och chefer ska ges förutsättningar för att klara av det föränderliga chefsuppdraget. Genom förvaltningens chefsprogram erbjuds stadens rektorer och chefer kompetensutveckling och stöd på individ- och gruppnivå för att skapa förutsättning att bedriva ett framgångsrikt ledarskap. Inom ramen för programmet erbjuds seminarier, nätverk, ledningsgruppsutveckling, coachning och finansiering av kringkostnader i samband med rektorsutbildning och fortbildning för rektorer.

Under 2021 fortsätter implementeringen av förvaltningens nya ledarskapsprogram som syftar till att stärka den interna rekryteringsbasen av framtida chefer. Ledarskapsprogrammet innehåller fyra utbildningssteg som riktar sig mot pedagogisk personal som vill utvecklas vidare i sitt ledarskap, för att ge potentiella chefer och ledare förståelse för och grundläggande förmåga i rollen som skolledare. De utbildningar som utvecklats genom pilotförsök kommer under året att övergå till långsiktiga insatser och ytterligare utbildningar kommer att startas.

Insatserna som gjorts för att stärka ledarskapet inom gymnasieskolan fortsätter samt utvecklas med inriktning mot gruppleaderskap samt ekonomi och styrning.

Arbetet med uppdraget att förtydliga det som upplevs som unikt med att vara rektor i Stockholms stad fortsätter liksom uppdraget att erbjuda stöd till rektorer för att öka tid till och fokus på det pedagogiska ledarskapet i verksamheten.

Kompetensförsörjning av förskollärare och lärare i fritidshem

För grundutbildade och erfarna barnskötare inom förskolan och skolan ges möjligheten att studera den erfarenhetsbaserade utbildningen för att kunna erhålla legitimation som förskollärare eller lärare i fritidshem. Vikarieersättning utgår till den enhet där medarbetaren är anställd. Utbildningen erbjuds även fristående huvudmän inom förskolan.

Medel för kompetensutveckling 2020

Förvaltningen kommer under året att söka medel från omställningsfonden för välfärdssektorn för kompetensutveckling bland barnskötare och för att anordna kurs i yrkessvenska för yrkesgrupper inom skolans verksamheter.

En bra arbetsmiljö och attraktiva anställningsvillkor

En god arbetsmiljö bidrar till väl fungerande verksamheter och ett långsiktigt hållbart arbetsliv för förvaltningens medarbetare och chefer. Förvaltningens mål är att åstadkomma en god arbetsmiljö som främjar hälsa och säkerhet i utbildningsnämndens alla verksamheter. Arbetet ska bidra till en god social och organisatorisk arbetsmiljö med ett öppet arbetsklimat

och där medarbetarna upplever delaktighet, engagemang och trivsel. Förvaltningen kommer att fortsätta arbeta med riskbedömning och riskminimering i takt med pandemins utveckling.

Förvaltningen kommer att bistå verksamheterna i arbetet att fortsätta utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet i god samverkan samt bistå i arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering. Fokus är att intensifiera arbetet med att implementera och förankra de stödmaterial och verktyg som tillhandahålls. Intranätet som stödverktyg har utvecklats inom arbetsmiljöområdet, och är en viktig del av implementeringsarbetet.

För att cheferna på ett fullgott sätt ska kunna säkerställa att arbetsmiljöuppgifter i verksamheten hanteras krävs en fungerande fördelning av arbetsmiljöuppgifter och att resurser, befogenheter och kunskaper finns hos de som tar emot en fördelning. Uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet visar att chefer behöver stöd i att fördela arbetsmiljöuppgifter. Arbete kommer därför att inledas med att undersöka specifika behov av stöd.

Förvaltningen tillhandahåller årligen utbildningsinsatser för elevskyddsombud och skyddsombud, vilka också är stöd till cheferna i att bevaka och utveckla arbetsmiljön på skolan. Förvaltningen kommer fortsatt att erbjuda riktad utbildning till skoladministrativ personal, vilket avlastar skolledarna och ökar utrymmet för det pedagogiska ledarskapet.

Föreskrifterna om organisatorisk och social arbetsmiljö och det partsgemensamma stöd materialet till föreskrifterna utifrån verksamheternas förutsättningar (Skol-OSA) kommer att fortsätta prioriteras och implementeras. Förvaltningen ska ta fram ett riktat material till gruppen lärare för öka medvetenhet och kunskap i ämnet.

Förvaltningen ska arbeta för att stärka säkerhetsarbetet som en naturlig del av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Detta ska leda till ökad säkerhet och trygghet för medarbetare och elever samt en stärkt säkerhetskultur inom förvaltningen. Se vidare under mål 1.2.

Förvaltningen fortsätter att stärka kunskaperna om friskfaktorer i olika utbildningsinsatser och att implementera framtagna utbildningar för medarbetare och chefer för att bidra till hälsofrämjande arbetsplatser.

Utbildningsinsatser

Det ska vara lätt för förvaltningens chefer att få det stöd de behöver i sitt arbete och därigenom ha de bästa förutsättningarna för att kunna fokusera på kärnuppdraget. Förvaltningen kommer fortsatt att erbjuda utbildningsinsatser inom personalområdet med chefer som primär målgrupp. Digitalisering av utbildningar och kompetenshöjande insatser och material fortsätter, för ett mer effektivt och flexibelt sätt för mottagande chefer.

Hållbar tjänstefördelning - Lärares undervisningstid

Förvaltningen genomför under 2020 ett pilotprojekt ”Hållbar tjänstefördelning” i syfte att stödja skolledare att skapa hållbara tjänstefördelningar. Utgångspunkten för arbetet har varit

att ta fram tjänstefördelning som ska utgå från elevperspektiv, beakta såväl elevbehov som pedagogiska behov, vara hållbar och garantera den garanterade undervisningstiden. Med hållbar tjänstefördelning menas att tjänstefördelningen ska vara långsiktig, socialt och ekonomiskt hållbar utifrån elev- och personalperspektiv.

Förvaltningen fortsätter nu arbetet genom att utreda möjligheterna till att utöka tid för undervisningen för lärare inom ramen för gällande avtal. Tid för undervisning beskrivs i tjänstefördelning och beskriver både elevens undervisningstid och lärarnas tid för undervisning. I utredningsarbetet ingår att utreda såväl möjligheter som hinder och resultat av en hållbar tjänstefördelning. Utredningen ska ge exempel på hur behörighetsgraden utifrån elevernas behov och perspektiv kan öka, samt svara på frågor vad det gäller den garanterade undervisningstiden för elever, tiden för undervisning för lärare samt möjligheter och utmaningar med att åstadkomma hållbar tjänstefördelning. Utredningen kommer genom att utreda assistenternas och arbetslagens roll och möjligheter i frågan kunna ge svar och exempel på hur lärarnas tid för det pedagogiska uppdraget och ledarskapet kan öka.

Sjukfrånvaro

Operativt och strategiskt stöd till verksamheterna ges fortsättningsvis för att skapa friska arbetsplatser. Det sker till exempel genom rådgivning, analys av statistik och genom att ta fram handlingsplaner på både individ- och gruppnivå. De enheter som har högst frånvaro erbjuds ett riktat stöd där analys och kartläggning görs för att komma fram till vilka insatser som är lämpliga. Covid-19-pandemin har orsakat att framförallt korttidsfrånvaron har ökat. En svårighet är att veta vad av detta som är arbetsrelaterad frånvaro. Nuvarande arbetssätt och stödmaterial i hanteringen av medarbetare som har hög korttidsfrånvaro kan därför bli aktuell att se över i syfte att förebygga långtidssjukskrivning som är arbetsrelaterad. En förhöjd sjukfrånvaro på grund av rådande pandemi är rimligt att förvänta även under nästa år.

Implementering av framtaget processtöd fortsätter för att utveckla skolledares strategiska arbete med sjukfrånvaron. Verktyg som bidrar till hälsa och livsbalans utvecklas i samarbete med företagshälsovården. Hälsofrämjande utbildningsinsatser erbjuds i digital form.

Förebygga diskriminering

Det pågående arbetet med att implementera och säkerställa att riktlinjerna avseende trakasserier, sexuella trakasserier eller repressalier är kända i verksamheten bland medarbetare och chefer fortsätter. Aktiva åtgärder mot diskriminering på arbetet för chefer och samverkansgrupper underlättas genom stödverktyg, utbildningar och seminarier som grundläggande arbetsmiljöutbildning och kompetensbaserad rekrytering.

Förvaltningen kommer att fortsätta att ge utbildning i kompetensbaserad rekrytering. De som söker arbete i förvaltningens verksamheter ska få ett professionellt bemötande och en rättvis bedömning av sina kompetenser i en strukturerad och likvärdig rekryteringsprocess fri från diskriminering.

Arbetet med typannonser för de vanligaste befattningarna fortsätter, vilket underlättar chefernas hantering vid framtagande av annonser samt förebygger att diskriminering sker. Arbetet att göra heltid till norm vid nyanställning och erbjuda ofrivilligt deltidsarbete heltid kommer också att fortgå under 2021.

Samverkan med lärosäten

Förvaltningen samverkar inom flera områden med lärosäten som bedriver utbildningsverksamhet och forskning inom skolans och förskolans område.

Arbetet för att erbjuda en likvärdig och högkvalitativ verksamhetsförlagd utbildning fortsätter i samverkan med lärosätena. De nya organisationsmodellerna för VFU-verksamheten, centrum för professionsutveckling vid Södertörns högskola och klustermodellen vid Stockholms universitet är genomförda. Ett utvecklingsarbete kring klusterorganisationen pågår i samarbete med Stockholms universitet.

Inom ramen för RUN Sthlm (Regionalt utvecklingsnätverk Stockholm) träffas kommunerna och lärosätena i Stockholms län och fokuserar på gemensamma utmaningar vad gäller kompetensförsörjningsfrågor i skola och förskola.

Utbildningsförvaltningen deltar tillsammans med Stockholms universitet i en statlig försöksverksamhet om att utveckla former för praktikinrä forskning inom utbildningsområdet. Arbetet, som sker inom ramen för Stockholm Teaching & Learning Studies (STLS) organisation, syftar till att utveckla strukturer och sammanhang där forskare och lärare gemensamt kan arbeta med undervisningsutveckling. I relation till detta arbete har ett antal FoU-projekt formulerats. Dessa utgår från huvudmännens systematiska kvalitetsarbete och fokuserar på språkutvecklande arbetssätt och litteracitet i de respektive undervisningsämnena. Förutom att utveckla och testa möjliga samverkansformer mellan akademi och praktik, syftar försöksverksamheten till att ta fram professionsrelevant kunskap som vilar på vetenskaplig grund. Läs mer om FoU-arbete under mål 1.3.1.

Förvaltningens samverkan med Stockholms universitet kring konferensen Förskolesummit fortsätter med sikte på genomförande i juni 2022.

Konferensen Leda lärande med medverkan av stockholmslärare och forskare som 2020 fick ställas in på grund av pandemin, planeras att genomföras hösten 2021.

Stärkta karriärvägar och utvecklingsmöjligheter för lärare

Utbildningsförvaltningen möjliggör goda utvecklingsmöjligheter för lärare på stadens skolor. Karriärtjänsterna syftar till att skapa god undervisning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet för alla elever. Karriärtjänsterna utvecklingslärare, förstelärare och lärare med lektorat (forskarutbildade lärare med karriärtjänst som lektor) är egna befattningar och

dessas grupper utgör nästan 1 100 av stadens totalt cirka 9 000 lärare. Möjligheter till stöd finns också för avancerade studier på magister-/mastersnivå samt till licentiatexamen.

En del av det samlade statsbidraget för karriärsteg som infördes den 1 juli 2020 viktas så att förstelärare och lektorer med karriärtjänst på skolor med särskilt svåra förutsättningar, med beaktande av elevernas socioekonomiska bakgrund, ges ett tidsbegränsat lönetillägg på 5 000 kronor i månaden.

Lön som verktyg för verksamhetsutveckling

De avtalsförhandlingar som på grund av pandemin pausades och återupptogs under hösten har först i november resulterat i nya centrala avtal för AKV (Vision, Akademikerförbundet SSR och Ledarna) för Lärarförbundet samt för Kommunal. Detta har resulterat i en försenad lokal löneöversyn för stora grupper avseende 2020. För många medarbetare kommer resultat från årets löneöversyn att betalas ut först år 2021.

Det centrala avtalet för Lärarnas samverkansråd är tecknat för perioden 1 april 2018 – 31 mars 2021 och kan komma att sägas upp senast den 31 december 2020. Även avtalet med Vårdförbundet och Fysioterapeuterna kan sägas upp vid årsslutet. Uppsagda avtal innebär att avtalsrörelser ska genomföras.

Sammanfattningsvis kan den lokala löneöversynen år 2021, som för vissa avtalsområden ska omfatta såväl 2020 som 2021, komma att bli utdragen.

Det partsgemensamma förvaltningsövergripande arbetet med Lärarnas samverkansråd centrala avtal, HÖK 18, fortsätter under resterade del av avtalsperioden. Inom området lön och lönebildning kommer fokus att vara på att ta fram lönekriterier för biträdande rektor samt att ta fram ett stöd till cheferna, att använda i kommunikationen på APT inför en löneöversyn. Syftet är att öka kunskapen hos medarbetarna kring de olika delarna i processen. Samtal fortsätter också kring mål och metoder för att hantera lönestrukturella utmaningar.

Det lönestrategiska dokumentet som är förvaltningens styrdokument för lönebildningen revideras med syfte att förbättra struktur och sökbarhet. Dokumentet innehåller också i vissa delar en ökad styrning med syfte att få en sammanhållen lönebildning som uppfattas som rättvis och som driver goda prestationer.

Utbildningsdirektörens beslut att rektorer vid grundskolor som utifrån socioekonomiskt index befinner sig i kvartil fyra ges möjlighet att, inom sina egna budgetramar, utge ett individuellt lönetillägg om 3 000 kr/mån för medarbetare inom vissa yrkeskategorier gäller även för år 2021. Lönetilläggets effekter på verksamheten ska utvärderas under året.

Utbildningsnämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Identifiera befintliga brister i tillgängligheten i verksamhetens arbetsplatser för medarbetare med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga (syn, hörsel, kognitiv förmåga). Dokumentera bristerna i en åtgärdsplan. Åtgärda bristerna.	2019-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

3.2.2 Skattemedel används effektivt, till största nytta för stockholmarna

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter präglas av kostnadseffektivitet. Förvaltningen ger stöd till skolorna kring effektiv resursanvändning. Tydliga prioriteringar och god ekonomistyrning präglar arbetet inom områden som upphandling, skollokaler och digitalisering. Transparens och lika villkor råder i resurstilldelningen till fristående skolor.

Nämndens resurser ska i största möjliga mån användas till kärnverksamheten. Under 2021 fortsätter arbetet med ett aktivt stöd till skolorna kring effektiv resursanvändning, med fokus på de skolor där behoven är störst. Upphandling och inköp är av stor betydelse för ett mer effektivt resursutnyttjande, liksom arbetet med planering av skollokaler.

Upphandling och inköp

Förvaltningen deltar i stadens centrala och gemensamma upphandlingar för att tillvarata verksamheternas behov av varor och tjänster. Förvaltningens avtalsuppföljning fokuserar på avtalstrohet, avtalad kvalitet och pris, styrning mot avtalat sortiment, seriositetskontroll av antagna leverantörer samt att minimera risken för otillåtna direktupphandlingar. Prioriterade avtalsområden är bemanningstjänster till den pedagogiska verksamheten och elevhälsan samt lokalvård på entreprenad enligt förvaltningens plan för systematisk avtalsuppföljning.

Marknadsdialog genomförs i samverkan med leverantörer och branschorganisationer inför upphandlingar av lokala ramavtal. Aspekter som särskilt beaktas i kommande upphandlingar är tillgänglighet, barnperspektivet, miljöpåverkan, möjligheten för små och medelstora företag att delta samt innovation i den mån det är möjligt.

Förvaltningens upphandlingar ska konkurrensutsättas och genomföras i stadens upphandlingsverktyg Kommers. Upphandlingar kommer att genomföras enligt nämndens plan för upphandling, se bilaga 11.

Inköpsanalyser med stöd av stadens verktyg för spendanalys genomförs under året i syfte att identifiera avtalsområden där ramavtal saknas, avvikelser i avtalstrohet mot befintliga ramavtal, samt nivån av systemutnyttjande avseende inköpssystemet i Agresso.

Samtliga lokala ramavtal ska anslutas till stadens inköpssystem. Beställningar i inköpssystemet är ett fortsatt utvecklingsområde för förvaltningen och för att öka systemutnyttjandet kommer insatser att genomföras under året för att stödja beställarna i inköpsarbetet.

Lokalvård

Förvaltningen har det stadsövergripande ansvaret för inköpskategorin lokalvård till ett totalt avtalsvärde om cirka 500 mnkr per år. Under 2021 kommer upphandlingsmallar för stadens största inköpsområden av lokalvård inom skola, förskola och kontor att utvecklas. Här

kvalitetssäkras krav kring hållbarhet och att staden upphandlar rätt kvalitet till rätt pris samt förutsättningar för effektiv avtalsförvaltning av stadens lokalvårdsavtal.

Förvaltningen har nya upphandlade lokalvårdsavtal för cirka 150 skolor till ett totalt avtalsvärde om cirka 200 mnkr per år. I samband med implementering av avtalen utvecklas ett systematiskt kvalitetsarbete på central och lokal nivå för avtalsuppföljning. Detta syftar till att säkerställa att lokalvård utförs på ett kostnadseffektivt sätt och att höja kontinuiteten i utförandet med ökad brukarnöjdhet i fokus.

Måltider

Den årliga uppföljningen av skollagens krav på näringsriktiga måltider kommer att genomföras samt uppföljning av miljömål och avtalstrohet. Arbetet med att öka avtalstroheten syftar till att skapa god kvalitet och ökad kostnadseffektivitet. Förvaltningen kommer att fortsätta att delta i stadens arbete med kategoristyrning inom måltider och livsmedel samt vitvaror och storkök.

Resurseffektiva skollokal

Ett effektivt lokalutnyttjande är av avgörande betydelse för att begränsa lokalkostnaderna i relation till antalet elever. Förvaltningen sluter kapacitetsöverenskommelser med varje skola, i syfte att optimera lokalutnyttjandet. Arbetet för att uppdatera flera överenskommelser på stadens skolor fortlöper under 2021 och eventuella flaskhalsar för ökat kapacitetsutnyttjande identifieras.

Förvaltningen kommer fortsätta att verka för att öka gymnasieskolans lokaleffektivitet under 2021 genom exempelvis frågor kopplade till pedagogiskt nytänkande och schemaramens användande. Utifrån kapacitetsutredningarna som är fastställda för respektive gymnasieskola, ska en översyn göras som syftar till att ta fram förslag på effektivt lokalutnyttjande. Dessutom ska lokalutnyttjandet kopplas tydligare till de uppdrag och den verksamhet som gymnasieskolorna ska bedriva i lokalerna under läsåret.

Förvaltningen avser att utveckla rutinerna för att identifiera och tillgängliggöra lokalytor som är tomställda/vakanta. Lokaler som förvaltningen inte har långsiktigt behov av säs upp. Tomställda ytor som är del av en lokal kan upplåtas till andra förvaltningar inom staden. Uthyrning till fristående skolor sker huvudsakligen vid tillfälliga behov.

Förvaltningen avser att utveckla planeringen av evakueringar i samband med underhåll av skollokal. För att nyttja nybyggda skolors kapacitet för evakuering behöver en turordning för nybyggnation och årtal för underhåll fastställas i god tid och för en längre tidsperiod. Uppdraget förutsätter samverkan med SISAB.

Kostnader i detaljplaneprocesser

Detaljplaneprocesser för nya skolor syftar till att säkerställa tillgången på skoltomter tidigt i planeringen av nya bostadsområden. Processen innebär höga kostnader för förvaltningen på

grund av omfattande utredningar och tomträttsavgälder för framtida skolor. Kostnaden för dessa tomträttsavgälder är begränsad år 2021, men kommer successivt att öka. Kostnadsutvecklingen för detaljplaner kommer därför att belysas i nämndens lokalförsörjningsplan.

Externa fastighetsägare

Förvaltningen deltar i det stadgemensamma arbetet för fler externa fastighetsägare av skollokaler, som syftar till att begränsa stadens behov av investeringar. Samtidigt innebär inhyrningar i lokaler med kommersiell hyra att hyreskostnaden ökar över tid. I lokaler som ägs av SISAB, och hyrs utifrån stadens samverkansavtal, sjunker hyreskostnaden över tid. Förvaltningen avser därför att utveckla underlag för nämndens inhyrningsbeslut i externa lokaler, som synliggör ett långsiktigt kostnadsperspektiv.

IT-förvaltning

Skolplattformen

Den 1 januari 2020 övergick det stadsövergripande ansvaret för Skolplattformen till utbildningsförvaltningen, som därefter ansvarar för Skolplattformen även gentemot arbetsmarknadsförvaltningen och alla stadsdelsförvaltningars förskolor. I och med övertagandet av Skolplattformen har utbildningsförvaltningen inlett arbetet med att etablera en ny förvaltningsstyrningsmodell (PM3) med en ny objektsindelning för förvaltningens samtliga IT-system och digitala läresurser med syfte att bättre stödja de olika verksamhetsprocesserna. Införandet av den nya förvaltningsorganisationen görs genom ett införandeprojekt som startade hösten 2020 och kommer att fortsätta 2021.

Förvaltningen fortsätter under 2021 arbetet med stabiliserande åtgärder, införande av restkrav samt att identifiera eventuella brister i tillgängligheten i Skolplattformen och digitala läresurser i undervisningen för elever, skolpersonal och vårdnadshavare med nedsatt funktionsförmåga avseende rörelse och orientering (syn, hörsel, kognition). Förvaltningen har genomfört säkerhetstester i samtliga system och genomför kontinuerligt risk- och konsekvensbedömningar. De tidigare restkraven ses över för att stämma överens med förändrade behov. Nya funktioner testas alltid och införanden planeras utifrån verksamhetens behov. En plan för att genomföra återkommande penetrationstester (för att upptäcka eventuella sårbarheter i IT-system) kommer att tas fram. En förstudie för att höja kvaliteten vid releaser (införande av nya funktioner) genom automatiserade tester är påbörjad och arbetet fortsätter under 2021.

Under året kommer förberedande arbete inför nya upphandlingar av delsystem och tjänster inom skolplattformen påbörjas. Det innebär bland annat att utreda förutsättningarna för skolformsövergripande system och tjänster.

Etablering av förvaltningsstyrningsmodell för GSIT 2.0

Ansvaret för förvaltningen av Fujitsus tjänster är delat mellan stadsledningskontoret och utbildningsförvaltningen. Stadsledningskontoret ansvarar för tjänste- och produktavtalet samt den it-nära förvaltningen och utbildningsförvaltningen ansvarar för den verksamhetsnära förvaltningen. Utbildningsförvaltningen samordnar även GSIT2-leveransen för pedagogiska

verksamheter inom stadsdelsförvaltningarna, arbetsmarknadsförvaltningen och kulturförvaltningen.

Förvaltningsorganisation och samverkansforum har etablerats och startats under 2020 och GSIT-projektet har avslutats. Under 2021 fortsätter arbetet med att trimma in organisation, samverkan och processer, tillsammans och parallellt med etableringen av förvaltningsstyrmodellen PM3 på utbildningsförvaltningen.

Ärendehanteringssystem - eDok

eDok är ett stadsgemensamt systemstöd och arbetssätt för ärende- och dokumenthantering. Systemet ska användas för registrering av handling, remisshantering och nämnd- och styrelsehantering. eDok införs löpande i Stockholms stad år 2017–2021 och ersätter stadens nuvarande ärende- och dokumenthanteringssystem samt Insyn, verktyget för publicering av handlingar inom staden.

Under hösten 2020 startade Stadsarkivet ett införandeprojekt för utbildningsförvaltningen och förberedelser genomfördes. Förberedelsearbetet kommer att fortsätta under början av 2021 och införande på central förvaltning och ett antal pilotskolor planeras till våren 2021. Till hösten 2021 planeras införande av systemet på resterande skolor. Införandet kommer att innebära utbildningsinsatser på hela förvaltningen i systemstöd eDok och tillhörande arbetssätt.

Digitala ansökningar och tillsyn

Förvaltningen kommer att fortsätta att arbeta för att digitalisera alla ansökningar som ingår i myndighetsuppdraget. Digitala ansökningar i e-tjänsten medför en ökad effektivisering och säkerhet. Arbetet med digital signering kommer att fortsätta på förvaltningen, vilket ger en effektivare handläggning.

Utövandet av myndighetsuppdraget gällande tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg genom digitala verktyg innebär en större flexibilitet mot de granskade. Granskade förskolor har återkopplat att det har varit kvalitetshöjande för dem att fotografera, filma och sedan kommentera de pedagogiska miljöerna, då det gett upphov till reflektion kring desamma. Detta arbete kommer därmed fortsätta, då det möjliggör en bättre planering av tillsynerna.

Utbildningsnämndens indikator	Utfall 2020	Årsmål 2021	KF:s årsmål	Period
Andel elektroniska inköp	--	50 %*		År

- * Rapporten kommer från och med 2021 att ta med avrop från samtliga avtal som är upplagda i Agresso under vald period, såväl centrala, gemensamma som lokala avtal.

Utbildningsnämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Ställ krav på tillgänglighet och användbarhet vid upphandling av digitala tjänster och produkter.	2019-01-01	2021-12-31

Utbildningsnämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Delta i EU-projekt som bidrar till verksamhetsutveckling	2019-01-01	2021-12-31
Delta i EUROCITIES-nätverket och specifika nätverk inom EUROCITIES för kunskapsinhämtning och erfarenhetsutbyte	2019-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska genomföra en översyn av möjliga åtgärder för att sänka kostnaderna för evakuering i samband med underhåll	2021-01-01	2021-12-31

Agenda 2030

Globala och lokala utmaningar hänger alltmer samman. Skolan behöver därför ge elever verktyg för att kunna lösa morgondagens utmaningar. FN:s globala hållbarhetsmål Agenda 2030 och lärande för hållbar utveckling ska vara en självklar del av skolornas verksamhet. Arbetet med att utveckla lärandet för hållbar utveckling ska ske genom samarbete med stadens andra förvaltningar och myndigheter, det civila samhället och näringslivet.

Arbetet med de globala målen i Agenda 2030 omfattar många olika aspekter av förvaltningens uppdrag. I arbetet med agendans mål om minskad ojämlikhet, jämställdhet samt hälsa och välbefinnande är samverkan med andra förvaltningar av central betydelse. Arbetet beskrivs närmare inom respektive sakområde i verksamhetsplanen. Arbetet med de miljömässiga hållbarhetsmålen i Agenda 2030, samt lärande för hållbar utveckling, beskrivs närmare under mål 2.5.

Utbildningsnämnden har ett särskilt uppdrag som målsansvarig inom Stockholms stad för två av de globala målen i Agenda 2030, Ingen hunger (mål 2) och God utbildning för alla (mål 4). Målsvaret innebär ett uppdrag att i samverkan med andra förvaltningar och externa aktörer verka för att målen nås.

Stockholms står inför flera stora utmaningar i relation till Agenda 2030 mål 4. Främst handlar det om bristande likvärdighet i skolan, skillnader i studieresultat, stora skillnader i den vuxna befolkningens utbildningsnivå, liksom brist på lärare. Utbildningsnämndens verksamhetsplan har ett starkt fokus på en rad åtgärder relaterat till dessa utmaningar. Åtgärderna redovisas i första hand under mål 1.1 samt 1.3.

För att nå Agenda 2030 mål 2 fortsätter förvaltningen arbetet med att grundlägga och skapa ett intresse för goda matvanor, fysisk aktivitet och förebygga ohälsa i framtiden. Förvaltningen kommer under 2021 att fortsatt arbeta med åtgärder för ökad rörelse och hälsosamma matvanor.

EU- och internationellt arbete

Stockholms stad har de senaste åren intensifierat sin internationella verksamhet inom strategiskt viktiga områden, bland annat genom den internationella strategin och EU-policyn, men också internt i staden. Pandemin innebär ett abrupt avbrott i det internationella arbetet och utbyten har ställts om till digitala möten och konferenser. Det är också här förvaltningen lägger fokus under 2021. Engagemanget i Eurocities kommer att fortsätta i digital form och

nya lösningar för att bibehålla kontinuitet i samarbetet utvecklas i samverkan mellan medlemsstäderna. Genom det kunskaps- och erfarenhetsutbyte som sker vid möten med andra städer kan staden ta del av goda exempel och nya innovativa lösningar, men även få nya perspektiv på den egna verksamheten och en bättre förståelse för vår omvärld.

EU-projekt bidrar till att staden får möjlighet att utbyta erfarenheter, diskutera utmaningar och testa nya metoder. De är också en möjlighet att visa andra städer hur Stockholms stad utvecklar samhällsservicen för invånarna. Inom förvaltningen finansieras flera utvecklingsprojekt med EU-medel, till exempel genom Europeiska Socialfonden (ESF). Förvaltningen kommer att fortsätta söka EU-medel för projekt inom prioriterade områden. Under 2021 ligger fokus på likvärdighet och höjda kunskapsresultat i utsatta områden.

Intern kontroll

Internkontrollen fyller en viktig funktion i att säkerställa att förvaltningens resurser används kostnadseffektivt. Styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi ska göras systematiskt och tydligt samt hänga ihop. Stadens integrerade lednings- och styrningssystem ILS genomsyrar arbetet. En god internkontroll är ett viktigt instrument för att kvalitetssäkra styrningen och uppföljningen.

Under 2020 infördes nya rutiner för stärkt internkontroll inom förvaltningen. Internkontrollprocessen har förankrats hos stöd- och verksamhetsavdelningarna, och återrapportering genomförs systematiskt. För att internrevisionerna ska ingå som en del i det löpande arbetet skickas protokoll till enheterna, till grundskole- och gymnasiechefer/avdelningschefer samt till ekonomi- och HR-enheterna.

Under 2021 fortsätter arbetet med att utveckla internkontrollen med fokus på tydlig uppföljning. I samband med månadsprognoserna kommer controllers för berörda enheter att återkoppla hur arbetet för att åtgärda eventuella brister utvecklas. I slutet av året ska enheterna återkoppla hur de arbetat med rutinerna samt hur rutinerna har förankrats bland medarbetarna. Verksamhetscontroller kommer att återkoppla övergripande till avdelningarna i slutet av året. I början av det kommande året görs genomgångar med grundskole- och gymnasiechefer/avdelningschefer avseende eventuella brister på deras enheter

I bilaga 12 finns system för internkontroll med internkontrollplan samt väsentlighets- och riskanalys för väsentliga processer.

4. Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Budgetram enligt kommunfullmäktige

Driftsbudget, belopp i mnkr	Budget 2020	Budget 2021	Ökning (+)/ minskning (-)
Kostnader	20 188,8	20 824,0	635,2
Intäkter	534,9	527,5	-7,4
Netto KF Budget	19 653,9	20 296,5	642,6
Investeringar	135,0	127,0	-8,0

Kommunfullmäktiges budgetram för utbildningsnämnden uppgår till 20 824,0 mnkr på kostnadssidan och 527,5 mnkr på intäktssidan, netto 20 296,5 mnkr. Budgeten för investeringar uppgår till 127,0 mnkr.

Budgeten innebär en nettoökning med 642,6 mnkr jämfört med 2020. Ökningen beror främst på ökade prestationsersättningar, det vill säga ökad budget med anledning av att antal elever ökar samt förändrade schablonbelopp, det vill säga ersättningen per elev. Se tabellerna nedan.

Schabloner KF Budget (ersättning per barn/elev)	Förändring 2021
Förskola	+ 1,5 %
Fritidshem	+ 1,0 %
Fritidsklubb*	- 4,2 %
Grundskola åk F-9	+ 2,5 %
Grundsärskola	+ 2,5 %
Gymnasieskola	+ 1,0 %
Gymnasiesärskola	+ 1,0 %

*minskning kompenseras av ökad avgift för vårdnadshavare.

Kommunfullmäktiges budgetram är beräknad utifrån följande förändring av antalet barn/elever mellan 2020 och 2021:

Antal barn/elever (volym) (hemkommun Stockholm)	KF 2021	Förändring 2021
Förskola	20 651	-27
Fritidshem	41 341	221
Fritidsklubb	13 935	276
Grundskola åk F-9	101 864	2 102
Grundsärskola	1 074	59
Gymnasieskola	28 814	-127
Gymnasiesärskola	413	34

Källa: Stadsledningskontoret

Ett viktigt antagande i nämndens verksamhetsplan är elevantalet för 2021 utifrån förvaltningens bedömning. Elevantalet skiljer sig åt jämfört med kommunfullmäktiges budget som bygger på andra, mindre aktuella, bedömningar. Jämfört med kommunfullmäktiges budget 2021 beräknas antalet stockholmsbarn i verksamhetsplanen enligt nedanstående sammanställning, vilket motsvarar en ytterligare prestationsökning av budgetramen med cirka 242 mnkr.

Antal barn/elever per verksamhet	KF 2021	VP 2021	Förändring 2021
Förskola, fristående	20 651	19 671	-980
Fritidshem	41 241	40 899	-342
Fritidsklubb	13 935	15 011	1 076
Grundskola F-9	101 864	105 106	3 242
Grundsärskola	1 074	1 154	80
Gymnasieskola	28 814	28 966	152
Gymnasiesärskola	413	419	6

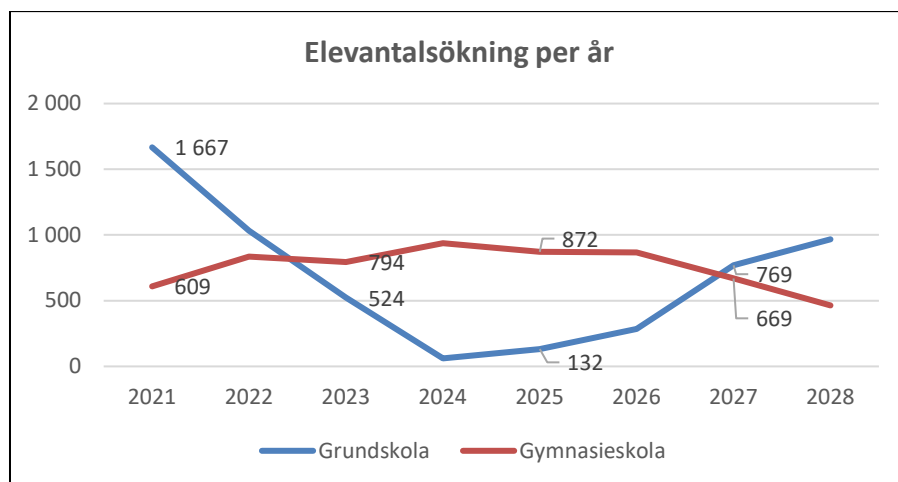
Källa: Utbildningsförvaltningen

Mer detaljerade uppgifter kring antal schablonggrundande barn och elever finns i bilaga 2. Bilaga 1 innehåller av stadsledningskontoret särskilt efterfrågade budgetuppgifter.

Prestationsförändringar (ändringar i barn- och elevantal) som beräknas påverka budgeten anges i månads- och tertialrapporter till kommunstyrelsen under året. Nämnden tilldelas budget utifrån det faktiska antalet barn och elever. Avräkning sker vid årets slut då budgeten revideras.

Elevutveckling på längre sikt

Förändringen av antal elever på lång sikt utifrån stadens befolkningsprognos framgår av diagrammet nedan. Ökningen av elever i grundskola kommer att avta de närmaste åren efter att ha legat på över 1 000 elever per år under lång tid. Ökningen av gymnasieelever ligger på mellan 600 och 900 elever under kommande år, en stor ökning jämfört med tidigare år.

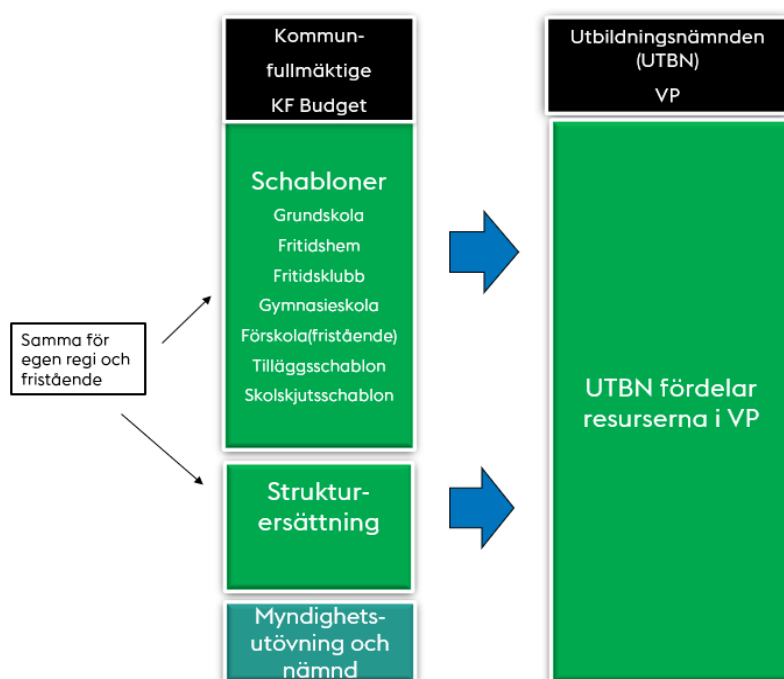

Källa: Befolkningsprognos Stockholms stad

Kommunfullmäktiges fördelningsmodell

Budget från kommunfullmäktige till utbildningsnämnden fördelas med schabloner per barn/elev och med anslag som är specifika belopp riktade till olika ändamål. Det största anslaget benämns strukturersättning och fördelas på samma grunder för både kommunala och fristående skolor. Schablonen avser att täcka merparten av kostnaderna för verksamheten. Schablonen är olika för olika årskurser, men samma belopp gäller oavsett huvudman, det vill säga om eleven går i en kommunal skola eller i en fristående skola.

Schematiskt kan förhållandet mellan kommunfullmäktiges och utbildningsnämndens budget beskrivas på följande sätt:

I budgeten fördelar nämnden den budgetram som kommunfullmäktige beslutat om. För elever i fristående skolor och andra kommuner utgår ersättning enligt kommunfullmäktiges schablon eller enligt prislista som fastställs i verksamhetsplanen, se bilaga 5.

För elever i kommunala skolor har kommunfullmäktige beslutat att minst 72 procent av schablonbeloppet ska betalas ut till grundskolorna. Resterande del av schablonen finansierar gemensamma kostnader såsom lokalkostnader, övergripande administration, vissa IT-kostnader och löner för grundskolornas rektorer.

I verksamhetsplanen ingår även resurser för myndighetsutövning, nämndens uppdrag som hemkommun och kostnader för den politiska ledningen i form av ett fast anslag för myndighetsutövning och nämnd.

Resursfördelning för en likvärdig skola

En likvärdig skola är en förutsättning för att alla elever ska få möjlighet att lyckas. Att öka likvärdigheten mellan skolor är en viktig och utmanande uppgift. Nämnden har fastställt målet *Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning* i enlighet med kommunfullmäktiges inriktningsmål *En modern storstad med möjligheter för alla* och målet för verksamhetsområdet *I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige*. I arbetet med att öka likvärdigheten och uppnå nämndens mål är resursfördelning en viktig del.

I budgetramen från kommunfullmäktige ingår anslag som benämns strukturersättning. Nämnden fördelar största delen av denna i syfte att stärka likvärdigheten. Det sker främst i form av socioekonomisk ersättning inom förskola, grundskola och gymnasieskola. Syftet är att kompensera för elevers socioekonomiska bakgrund, då det är statistiskt fastställt att den påverkar elevernas förutsättningar och resultat i skolan. Det förväntas även leda till minskade skillnader i skolornas förutsättningar.

Utöver detta anslag finns ett betydelsefullt statsbidrag från Skolverket för en likvärdig skola. Dessutom finns en tilläggsersättning för nyanlända inom grundskolan och anslag riktade mot barn och elever med omfattande behov av särskilt stöd.

Lika villkor för alla huvudmän – bidrag på lika villkor

Skollagens bestämmelser om bidrag till fristående skolor bygger på principen om likställighet mellan aktörerna på skolområdet. Detta uttrycks som att bidragen till fristående skolor ska utgå efter samma grunder som till de kommunala skolorna. Stadens resursfördelningsmodell utgår från likavillkorsprincipen och ambitionen att säkerställa detta på ett så tydligt och transparent sätt som möjligt. Detta sker huvudsakligen genom olika modeller med peng - vilket innebär en ersättning per elev - samt att resursfördelningen för en likvärdig skola i form av socioekonomiska ersättningsmodeller och anslag för elever i behov av omfattande stödåtgärder sker efter samma grunder oberoende av vilken huvudman det gäller.

Grundläggande för resursfördelningsmodellen är att den ska upplevas som rättvis, vara enkel att förstå och innebära ett så effektivt resursutnyttjande som möjligt.

Omslutningsförändringar

Med omslutningsförändring avses en ökad/minskad kostnad eller utgift som har ett direkt samband med en ökad/minskad intäkt eller inkomst. Omslutningsförändringar består normalt enbart av driftskostnader till följd av ökade intäkter.

För att ge en korrekt bild av faktisk bruttoomslutning ska nämnden till kommunstyrelsen redovisa förändrad omslutning till följd av ökade externa intäkter för bland annat försäljning av verksamhet, huvudsakligen intäkter och kostnader för elever från andra kommuner. I

beloppet ingår också statsbidrag med mera. Omslutningsförändringarna i nämndens verksamhetsplan uppgår till totalt 1 934,1 mnkr, som framgår av bilaga 1.

Skolskjutsar

Tidigare har skolskjuts i vissa fall beviljats till kommunala och fristående skolor utanför kommunen trots att motsvarande utbildning finns inom kommunen. Från och med höstterminen 2021 föreslås att möjligheten till skolskjuts till dessa skolor upphör. Möjligheten till skolskjuts för skolor utanför kommunen gäller dock fortsatt för kommunala och fristående skolor som begränsat sitt mottagande för elever med särskilda stödbehov. Förändringen gäller från och med läsåret 2021/2022 och då endast för nya elever. Förändringen beräknas innebära 16 mnkr i årliga kostnadsminskningar när full budgeteffekt uppnås. Budgeteffekten år 2021 bedöms vara ytterst begränsad då infasningen startar under höstterminen och då endast för nya beslut.

Budget per verksamhetsområde 2021 samt jämförelse med 2019 och 2020

Nämndens verksamhetsplan utgår från den indelning i verksamhetsområden som framgår av stadens centrala krav genom stadsledningskontorets anvisningar.

Nämnden har som **hemkommun** ett myndighetsansvar för att alla elever boende i kommunen har tillgång till skola i kommunens egna verksamheter eller i fristående skola, samt för fördelningen av resurser både till egen verksamhet och fristående skolor. Som **huvudman** har nämnden vidare ansvar för kvalitet och ekonomi i skolor som drivs i kommunens egen regi.

De delar som avser hemkommun innefattar alla nämndens medel oberoende av huvudman. För att kunna särskilja de delar av nämndens budget som berör verksamheten i egen kommunal regi, så beskrivs dessa under de avsnitt som har rubriken egen regi.

Utbildningsnämndens budgetram uppgår till 20 824,0 mnkr på kostnadssidan och 527,5 mnkr på intäktssidan, netto 20 296,5 mnkr.

Utbildningsnämnden per verksamhetsområde. Driftverksamhet, mnkr	Utfall 2019	Budget 2020 (VP)	Prognos november 2020	Budget 2021 (VP)
Förskola	2 713,5	2 731,5	2 663,0	2 783,7
Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola	13 142,6	13 266,2	13 315,5	13 870,8
Gymnasieskola och gymnasiesärskola	3 160,7	3 288,6	3 247,5	3 293,6
Nämnd och övergripande administration	384,2	367,6	353,8	348,4
Summa drift netto	19 401,1	19 653,9	19 519,7	20 296,5
Investeringar		135,0	100,0	127,0

Förskola - hemkommun

Driftverksamhet, mnkr	Utfall 2019	Budget 2020 (VP)	Prognos november 2020	Budget 2021 (VP)
Förskola	2 713,5	2 731,5	2 663,0	2 783,7

Utbildningsnämnden ansvarar för finansiering av fristående förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg och allmän förskola. Stadsdelsnämnderna ansvarar för förskola i kommunal regi. Budgeten baseras huvudsakligen på schabloner per inskrivet barn. Kommunfullmäktige beslutar årligen om schablonbelopp som för 2021 är höjda med 1,5 procent.

I nämndens budget ingår anslag för socioekonomisk ersättning, myndighetsutövning samt omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds. Det socioekonomiska bidraget genereras utifrån stadsdelsnämndsområdet där verksamheten är belägen och utifrån kriterierna: utländsk bakgrund, vårdnadshavarnas utbildningsnivå och inkomst.

I budgeten ingår även medel för bland annat samordning av förskolefrågor, kompetensutveckling av barnskötare och förskollärare, språkstöd, tilläggsbelopp, inspektion och tillsyn samt e-tjänster. Nämnden har ett intäktskrav på 260,1 mnkr avseende statsbidrag för maxtaxa och kvalitetssäkrande åtgärder.

Ersättning till fristående förskolor framgår av bilaga 5.1. Ersättning för omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds framgår av bilaga 5.2.

Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola - hemkommun

Driftverksamhet, mnkr	Utfall 2019	Budget 2020 (VP)	Prognos november 2020	Budget 2021 (VP)
Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola	13 142,6	13 266,2	13 315,5	13 870,8

Schabloner KF Budget (ersättning per barn/elev)	Förändring 2021
Fritidshem	+ 1,0 %
Fritidsklubb*	- 4,2 %
Grundskola åk F-9	+ 2,5 %
Grundsärskola	+ 2,5 %

*minskning kompenseras av ökad avgift för vårdnadshavare

Schablonerna från kommunfullmäktige har höjts med 2,5 procent för samtliga årskurser i grundskolan. Nämndens budget är beräknad på 3 242 fler elever än kommunfullmäktiges budget, varav 2 522 i egen regi och 720 i fristående skolor och kommunala skolor i annan kommun.

Schablonen från kommunfullmäktige för fritidshem 6-9 år och 10-12 år har höjts med 1,0 procent och för fritidsklubbar har den sänkts med 4,2 procent.

Grundsärskolans schabloner från kommunfullmäktige avseende undervisning, skolskjuts och tillägg för särskoleelever i fritidshem har höjts med 2,5 procent.

Ersättningar till olika huvudmän finns i bilaga 5.

För modersmålsersättning och peng för fritidsklubb kommer elevavläsning att ske månadsvis från och med 2021.

Strukturersättning

Strukturersättningen för grundskola uppgår till 2 248,8 mnkr och utgör totalt 19,5 procent av grundskolans grundersättning som består av schabloner och strukturersättning. Anslaget som tilldelas nämnden i fullmäktiges budget, ska bland annat täcka kostnader för socioekonomisk ersättning, tilläggsbelopp/verksamhetsstöd för elever med behov av omfattande särskilt stöd, modersmålsersättning och tilläggsersättning för nyanlända elever.

För modersmålsersättning avsätts 282 mnkr, vilket bygger på en ersättning om 10 290 kr/elev och år. Det är en höjning med 2,0 procent jämfört med föregående år.

Strukturersättningen ska också finansiera ersättning för stockholmselever vid statliga specialskolor som Manillaskolan och Hällsboskolan, kommunövergripande verksamhet, elevför-

säkringar och verksamhetsförlagd utbildning (VFU), vilket motsvarar en kostnad om sammanlagt 94,3 mnkr.

Dessutom avsätts anslag för att finansiera merkostnader avseende skolskjuts inom både grundskola och grundsärskola.

Översyn av tilläggsbelopp och verksamhetsstöd

Förvaltningen har under våren 2020 genomfört ett utredningsuppdrag i syfte att se över fördelning av medel inom ramen för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd inom grundskolan inklusive förskoleklass, samt organisationen av undervisning för elever med omfattande behov av särskilt stöd i de kommunala skolorna.

Utbildningsnämnden beslutade i juni 2020 att från och med 2021 införa ett strukturbidrag för fristående resursskolor som syftar till att skapa mer förutsägbara och hållbara förutsättningar för dessa verksamheter (dnr 1.3.2-10624/2019). Strukturbidraget är en del av grundbeloppet och kompletterar schablonen och den socioekonomiska ersättningen. Det ska vara lika för alla elever på resursskolor och beloppet uppgår till 36 tkr per elev och år inklusive moms-kompensation, för elever i grundskola och förskoleklass. Totalt avsätts 22 mnkr för strukturbidrag till resursskolor.

Resursskolorna kommer även fortsättningsvis att kunna ta del av nuvarande tilläggsbelopp för elever med omfattande stödbehov.

Anslaget för tilläggsbelopp/verksamhetsstöd uppgår till 354 mnkr. Anslaget är minskat med 22 mnkr som är omfördelat till grundbelopp avseende strukturersättning för fristående resursskolor. Ersättningsnivåerna per behovsgrupp är höjda med 2,0 procent jämfört med föregående år och framgår av bilaga 5.7.

Tilläggsersättning för nyanlända

Skolor som tar emot nyanlända elever som är bosatta i Stockholms stad ersätts med skolpeng och socioekonomisk ersättning på samma villkor som för elever som inte är nyanlända. Därutöver ersätts skolorna med en särskild tilläggsersättning för nyanlända. Den finansieras dels av strukturersättningen, där cirka 116 mnkr avsätts, och dels av asylbidraget från Migrationsverket. Belopp för tilläggsersättning för nyanlända framgår av bilaga 5.6.

Fördelning av profilbidrag

Skolor som av utbildningsnämnden fått uppdrag utöver den ordinarie skolverksamheten, kan erhålla ett extra bidrag, ett så kallat profilbidrag för kommunövergripande verksamhet. Bidraget fastställs årligen i nämndens verksamhetsplan. Förvaltningen kommer att göra en översyn av modellen för finansiering av profilbidrag samt Alviksskolans hörselklasser under 2021.

Bidrag per skola (i mnkr)	2021
Vasa Reals skola	1,9
Hillelskolan	1,6
Kungliga Svenska Balettskolan	7,7
Adolf Fredriks musikklasser	0,2
Adolf Fredriks musikklasser Farsta	0,1

Socioekonomisk ersättning

Resterande 1 223,1 mnkr av strukturersättningen fördelas till skolor i egen regi och till fristående skolor enligt den socioekonomiska modellen. Det innebär en ökning med cirka 52,9 mnkr jämfört med 2020. Delar av statsbidraget för stärkt likvärdighet som söks av respektive huvudman, kommer att fördelas till grundskolorna i egen regi utifrån den socioekonomiska modellen. För Stockholms stads del uppgår statsbidraget till 328,9 mnkr för 2021 och av dessa fördelas 197 mnkr utifrån den socioekonomiska modellen.

Den socioekonomiska ersättningen fördelas utifrån antal inskrivna stockholmselever och viktas mot följande variabler: invandringsår, vårdnadshavares utbildningsbakgrund, om vårdnadshavaren uppbär ekonomiskt bistånd, familjesituation, vårdnadshavarnas inkomst, skolmiljö samt boendemiljö. Indexet beräknas för samtliga skolor som har minst tio stockholmselever. Modellen innehåller en fördelning av ett basbelopp på 800 kr per elev för att garantera en miniminivå av ersättning för varje skola.

För att inte variationerna för skolorna ska bli för kännbara mellan åren, används ett glidande medelvärde som bygger på de tre senaste årens index. Skolor som öppnar under året och inte är med i underlaget för beräkningen av de olika variablerna, tilldelas en ersättning motsvarande genomsnittet per elev för respektive driftsform i det stadsdelsnämndsområde där skolan är belägen. Fristående skolor belägna utanför Stockholms stad tilldelas genomsnittsansättningen per elev för samtliga fristående skolor utanför Stockholm.

En förändrad tillämning av sekretessbestämmelserna av SCB har gjort att det inte är möjligt att ta fram nya index för fristående skolor. Det innebär att 2020 års index kommer att användas som 2021 års index för fristående skolor. För stadens egna kommunala skolor kommer nya index att användas.

Interkommunala ersättningar

Utbildningsförvaltningen i Stockholms stad har tidigare haft principen att hemkommunen ska ersätta skolkommunen med ett belopp som motsvarar hemkommunens kostnad för motsvarande utbildning. Inför 2020 fattade nämnden beslut om att övergå till en princip om att skolkommunen ska ersättas för sina kostnader. På så sätt bedömdes en mer ändamålsenlig resursfördelning ske då ersättningen istället fullt ut motsvarar vad det kostar att tillhandahålla utbildningen. Detta gäller såväl för stockholmselever i andra kommuner som elever från andra kommuner i Stockholms stads skolor. Inför läsåret 2020/2021 började bestämmelserna

tillämpas för stockholms elever i andra kommuner och gällde för alla elever. Inför läsåret 2021/2022 kommer staden att börja tillämpa bestämmelserna även för elever från andra kommuner i Stockholms stads skolor. Bestämmelserna kommer dock endast att gälla nya elever och för befintliga elever ändras inte den interkommunala ersättningen.

För elever från andra kommuner som sökt utbildning i Stockholm vid grundskola med profilerad undervisning debiteras elevens hemkommun fortsatt enligt den fasta prislista som är fastslagen i bilaga 5.4.

Gymnasieskola och gymnasiesärskola - hemkommun

Driftverksamhet, mnkr	Utfall 2019	Budget 2020 (VP)	Prognos november 2020	Budget 2021 (VP)
Gymnasieskola och gymnasiesärskola	3 160,7	3 288,6	3 247,5	3 293,6

Kommunfullmäktige har höjt schablonen för gymnasieskola, gymnasiesärskola, tilläggschablon och skolskjutsschablon med 1,0 procent.

Gymnasiesärskola finansieras genom en grund- och tilläggsschablon utifrån olika behovsgrupper, 1 till 5. När det gäller elever i behovsgrupp 5 kompenseras utbildningsnämnden utifrån faktiska kostnaderna för dessa elever i den mån schablonen inte räcker till. Även skolskjutskostnader finansieras med en skolskjutsschablon som också är indelad i behovsgrupp 1 till 5.

Prislista för gymnasieskola i Stockholmsregionen

Stockholms stad tillämpar Storsthlmns gemensamma prislistor för nationella gymnasieprogram, programinriktat val samt interkommunal ersättning/tilläggsbelopp för modersmålsundervisning i Stockholms län samt Håbo kommun. Priserna redovisas i bilaga 5.13 för fristående gymnasieskola, respektive 5.12 a mellan kommuner. Priserna är oförändrade jämfört med 2020.

För övriga program som inte omfattas av den gemensamma prislistan, beräknas bidrag på samma grunder som för kommunens egna gymnasieskolor, se bilaga 5.13 och 5.12.

Belopp för interkommunal ersättning till gymnasieskola utanför Stockholms län samt för elever från andra kommuner utanför Stockholms län i Stockholms skolor i egen regi finns i bilaga 5.12 b.

Storsthlmns rekommendation tillämpas avseende interkommunal ersättning för elever som går i klass med hörselanpassning, vilket framgår av bilaga 5.12 a och 5.12 b.

För nationella program med specialpedagogisk profil, så kallade mindre undervisningsgrupper, tillämpas Storsthlmns tilläggsersättning för 2021 för elever i kommunal regi. För elever i fristående skolor har kommunstyrelsen beslutat att inte tillämpa Storsthlmns tilläggsersättning. Det innebär att det för fristående skolor utgår programpeng med möjlighet att ansöka om tilläggsbelopp för de elever som har ett omfattande behov av särskilda stödinsatser. Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att under en övergångsfas, fram till och med mars 2021, betalas Storsthlmns tilläggsersättning ut för elever i fristående skolor på nationella program med specialpedagogisk profil.

Den gemensamma prislistan omfattar inte introduktionsprogrammen (med undantag för programinriktat val där det gemensamma programpriset används i kombination med ett tillägg

som bestäms av Stockholms stad), International Baccalaureate, utbildning för yrkesdansare samt reseersättning. Programpeng för dessa beräknas på samma grunder som för kommunens egna gymnasieskolor med motsvarande inriktning.

Skolverket godkänner och prissätter spetsutbildningar och särskilda varianter på vissa nationella program.

Fristående gymnasiesärskolor och interkommunala elever

Minskade lokalkostnader för verksamheten i egen regi och fler elever innebär lägre centrala kostnader per elev i respektive program/behovsgrupp. Lokalkostnadsminskningen beror på att Stockholms byggtekniska gymnasium avvecklas från höstterminen 2021. Då ersättningen till fristående gymnasiesärskolor och ersättningen för elever från annan kommun i Stockholms stads gymnasiesärskolor baseras på kostnaderna i egen regi, resulterar förändringen i att programpengen till fristående gymnasiesärskolor minskar med 4,2 procent i snitt och ersättningen för elever från andra kommuner minskar med cirka 4,9 procent, se bilaga 5.16 - 5.17.

Strukturersättning

Nämnden tilldelas en strukturersättning som innefattar socioekonomiskt tilläggsanslag, verksamhetsstöd, ersättning för modersmål, verksamhetsförlagd utbildning (VFU) samt elevförsäkringar med mera. Strukturersättningen uppgår till 161,8 mnkr.

Det socioekonomiska anslaget beräknas efter ett antal elevrelaterade bakgrundsvariabler där elevens meritpoäng i årskurs 9 väger tyngst. Syftet med anslaget är att ge alla elever samma möjligheter att uppnå gymnasieskolans mål. Socioekonomisk ersättning fördelas enligt samma principer till skolor i egen regi och fristående skolor på program som inte omfattas av den gemensamma prislistan. Den socioekonomiska ersättningen avseende elever på nationella program i skolor i egen regi omdisponeras för att stärka elever med sämre förutsättningar.

En förändrad tillämning av sekretessbestämmelserna av SCB har gjort att det inte är möjligt att ta fram nya index för fristående skolor. Det innebär att 2020 års index kommer att användas som 2021 års index för fristående skolor. För stadens egna kommunala skolor kommer nya index att användas. Anslaget för socioekonomisk ersättning uppgår till totalt 82,3 mnkr.

För skolor som omfattas av Storsthlmns gemensamma prislista utbetalas en socioekonomiskt fördelad ersättning som benämns strukturtillägg. Det är baserat på meritvärdet i årskurs 9. För detta ändamål har 19,6 mnkr avsatts. Sammanlagt uppgår den totala budgeten för socioekonomiskt fördelade ersättningar till 102,0 mnkr, en ökning med 3,4 mnkr jämfört med 2020.

Inom strukturersättningen avsätts medel för modersmålsundervisning. Den totala kostnaden för modersmålsersättning beräknas bli 13,1 mnkr.

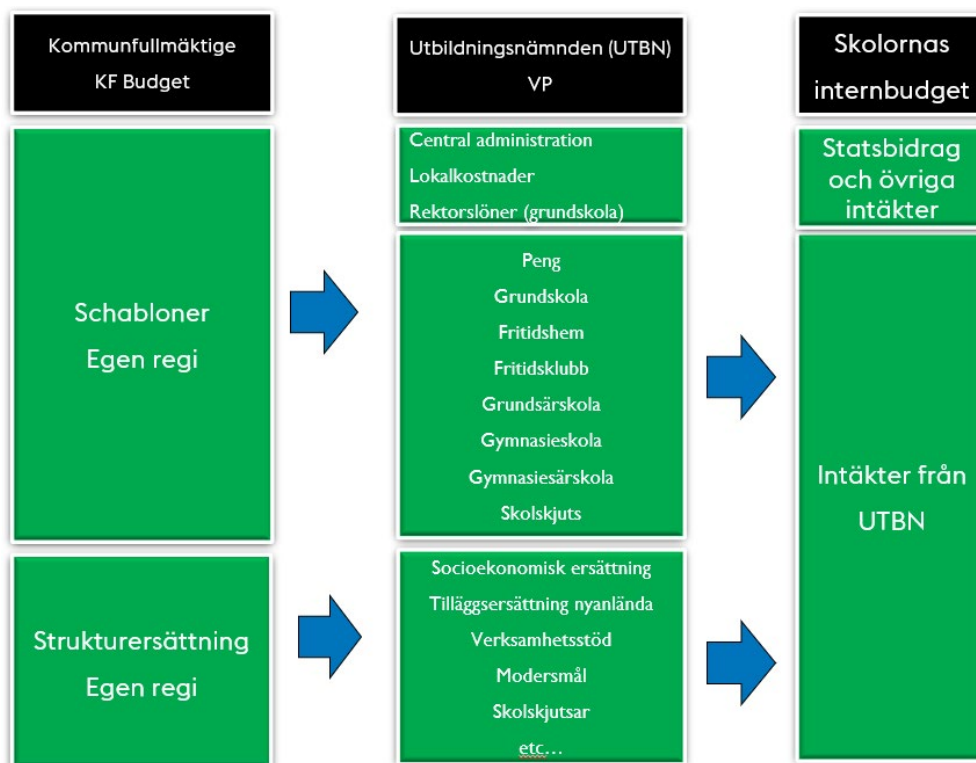
Nämnd och övergripande administration – myndighetsutövning, hemkommun och huvudman

Driftverksamhet, mnkr	Utfall 2019	Budget 2020 (VP)	Prognos november 2020	Budget 2021 (VP)
Nämnd och övergripande administration	384,2	367,6	353,8	348,4

Budgeten omfattar nämndverksamhet, ledning, myndighetsutövning, information, ekonomi- och personaladministrativt stöd, utvecklingsinsatser, strategiska IT-frågor, drift och förvaltning av skolplattformen och andra förvaltningsgemensamma kostnader som inte enkelt kan hänföras till någon verksamhet. Utbildningsnämnden har ansvar för elevförsäkringar och kopieringskostnader för stadens samtliga utbildningsformer.

Budget för nämnd och övergripande administration uppgår till 348,4 mnkr. Dessa medel består både av delar som avser myndighetsutövning och förvaltningens roll som hemkommun samt även delar som avser rollen som huvudman. Kommunfullmäktiges anslag för myndighetsutövning och hemkommunsuppdraget uppgår till 168 mnkr och ingår i budgeten för nämnd och övergripande administration.

Generella ekonomiska förutsättningar för verksamheten i egen regi – huvudman

Resursfördelningen till verksamheten i egen regi sker huvudsakligen genom att nämnden i verksamhetsplanen beslutar om vilka medel som ska avsättas från schablonerna för egen regis elever till central administration och lokalkostnader, samt nivån på den peng per elev som ska betalas ut till skolorna. Enligt fullmäktiges riktlinjer ska minst 72 procent av grundskolans schabloner utbetalas i peng till skolorna. I verksamhetsplanen fördelas även strukturersättningen till diverse olika anslag som är avsedda för skolorna. Utifrån dessa förutsättningar fastställer sedan varje skola sin internbudget.

Pengen till skolorna i egen regi förändras enligt tabellen nedan. Ökningen motsvarar det budgetutrymme som återstår när avsättningar och prioriteringar gjorts för lokalkostnader och central administration.

Skolpeng/Programpeng egen regi VP (ersättning per elev)	Förändring 2021
Fritidshem	+ 0,5 %
Fritidsklubb	- 4,2 %
Grundskola åk F-9	+ 2,5 %
Grundsärskola	+ 2,5 %
Gymnasieskola	+ 1,0 %
Gymnasiesärskola	+ 1,0 %

Antal barn/elever i egen regi(volymer) (huvudman Stockholm)	VP 2021	Förändring 2021	Andel av totalt antal stockholms- elever
Grundskola åk F-9	79 252	+ 1 404	75 %
varav hemkommun Stockholm	77 452	+ 1 504	
varav från annan kommun	1 800	-100	
Grundsärskola	849	+ 47	74 %
varav hemkommun Stockholm	839	+ 52	
varav från annan kommun	10	- 5	
Gymnasieskola	18 386	+ 377	41 %
varav hemkommun Stockholm	11 766	+ 57	
varav från annan kommun	6 620	+ 320	
Gymnasiesärskola	339	+ 16	57 %
varav hemkommun Stockholm	237	+12	
varav från annan kommun	102	+ 4	

Antal elever beräknas öka med drygt 1 400 elever inom grundskola och knappt 400 elever inom gymnasieskola jämfört med 2020.

Fördelning av vissa kostnader i egen regi

Förvaltningen föreslår att fördelning av vissa kostnader i egen regi godkänns:

- fördelning av IT-kostnader (sidan 91)
- fördelning av kostnader för köp från serviceförvaltningen. (sidan 91)
- modell för finansiering av idrottslokaler (sidan 92)
- modell för finansiering av regionala särskilda undervisningsgrupper (sidan 93)

Dessa förslag och principer beskrivs nedan under respektive avsnitten för verksamhet i egen regi.

Resultatenheter och anslagsenheter i egen regi

Resultatenheter 2021 Prognos ingående fond i mnkr	Belopp i mnkr
Grundskolor (110 st)	427,6
Gymnasieskolor (18 st)	77,0
Stöd kring lärande och elevhälsa (1 st)	20,2

Skolorna i egen regi är indelade i resultatenheter och anslagsenheter. För resultatenheter finns ett särskilt regelverk som redovisas i bilaga 6. Det innebär bland annat att de har möjlighet att föra med sig resultat mellan åren i så kallade resultatfonder. Inrättandet av nya resultatenheter sker under förutsättning av att de i bokslutet inte redovisar ett underskott två år i rad. Resultatenheterna framgår i bilaga 1.

Skolor som inte uppfyller kraven för att vara resultatenheter benämns anslagsenheter. Anslagsenheter ska ha en åtgärdsplan där det framgår hur enheterna åter ska få en ekonomi i balans och nå resultatenhetsstatus på nytt. Anslagsenheterna framgår av bilaga 3.

Antalet resultatenheter i grundskoleverksamheten beräknas för 2021 bli 110 stycken, under förutsättning att Norra Ängby skolor, Klastorp/Essinge skolor och Lilla Adolf Fredriks skola har ett nollresultat alternativt ett överskott i bokslutet 2020 och därmed kan inrättas som resultatenheter.

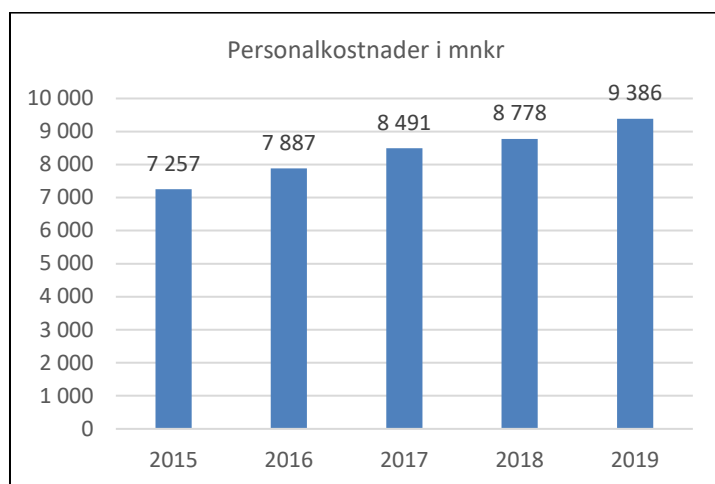
Hjulsta grundskola, Hedvig Eleonora skola, Åsö grundskola, Skarpatorpsskolan och Herrängens skola beräknas avvecklas som resultatenheter och övergå till att bli anslagsenheter. Det innebär att det kommer att finnas 18 anslagsenheter 2021.

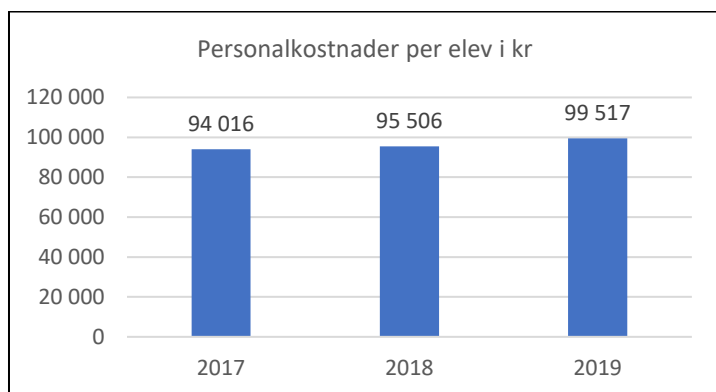
Gymnasieverksamheten beräknas ha 18 resultatenheter och 15 anslagsenheter under 2021. Detta gäller under förutsättning att P A Fogelströms gymnasium och Stockholms Hotell- och Restaurangskola visar ett nollresultat alternativt ett överskott i bokslutet 2020 och därmed kan inrättas som resultatenheter. Anslagsenheterna Skärholmens gymnasium och Enskede gårds gymnasium har avvecklats från höstterminen 2020. Under 2021 kommer förvaltningen att utreda och föreslå principer för förtydligad och aktivare styrning av gymnasieskolornas anslagsenheter.

Skolorna organiseras i olika områden och samtliga grund- och gymnasieskolor i egen regi per område framgår i bilaga 4.

Väsentliga kostnader för verksamheten i egen regi

Personalkostnader

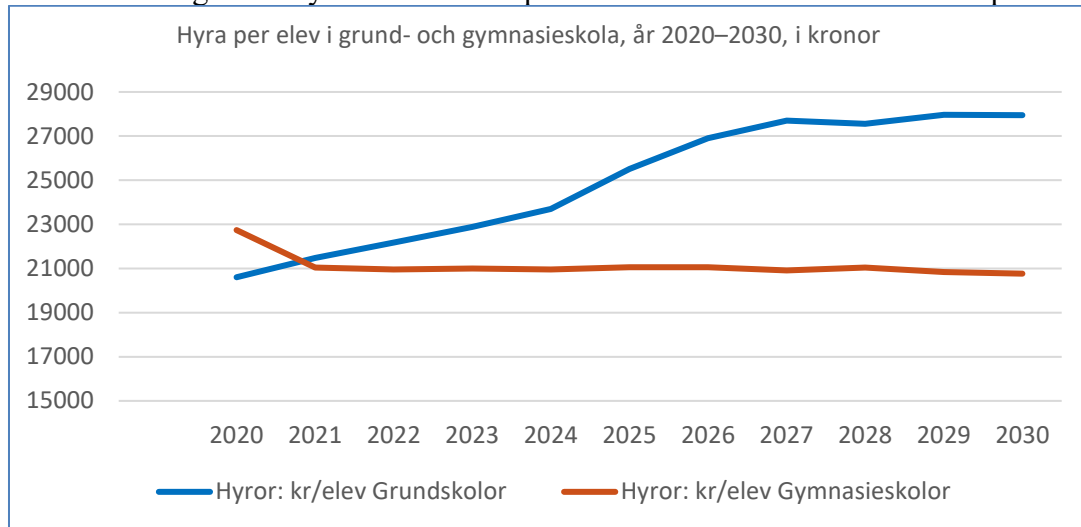

Personalkostnader utgör den största delen av verksamheten i egen regi. Utvecklingen de senaste åren framgår i diagrammet ovan. Kostnadsökningarna består av ökade löner och fler anställda på grund av ständigt ökat antal elever. År 2019 uppgick personalkostnaderna till 9,4 mdkr och förvaltningen hade drygt 16 400 anställda medarbetare varav cirka 14 000 tillsvidareanställda. Personalkostnaden per elev var 2019 cirka 99 500 kr per elev vilket är en ökning med 4,2 procent jämfört med 2018. Personalkostnadernas utveckling påverkas av ett antal faktorer, bland annat lönerörelse, lärartäthet, budgetförutsättningar, elevantalsutveckling samt rektors sätt att organisera verksamheten. Komplexiteten i detta gör det svårt att göra antaganden om utvecklingen nästkommande år.

Lokalkostnader

Den planerade utbyggnaden av skollokaler för att möta elevantalsutvecklingen innebär att lokalkostnaderna ökar de närmaste åren. Ökningen sker främst inom grundskola där ökningen 2021 uppgår till 139 mnkr. För gymnasieskola sker en minskning av lokalkostnaderna 2021 med 13 mnkr. Orsaker till kostnadsökningarna är bland annat att det tillkommer flera nya skolor, vissa om- och tillbyggnadsprojekt samt paviljongetableringar. Förvaltningens bedömning är att det blir en stor utmaning att hantera ökade lokalkostnader inom grundskolan under flera år framöver. Detta kan illustreras genom diagrammet nedan som visar en prognos över utvecklingen för hyreskostnaderna per elev under den kommande tioårsperioden.

Källa: Utbildningsförvaltningen lokalförsörjningsplan

IT-kostnader

Stadens kostnader för licenser, drift, underhåll med mera för gemensamma och centrala IT-lösningar fördelas genom Stockholms stads IT-prislista. För utbildningsförvaltningens del ökar de kostnader som fördelas via IT-prislistan med 7,3 mnkr och uppgår till sammanlagt 276,6 mnkr. Kostnadsökningen beror till största del av datakommunikation på grund av ökad datatrafik som en konsekvens av skolplattformen och covid-19. Förutom IT-kostnader som fördelas genom Stockholms stads IT-prislista tillkommer förvaltningens egna IT-kostnader. Totalt sett uppgår förvaltningens kostnader för licenser, förvaltning, drift och utveckling av IT-system, som är underlag för det som fördelas ut till skolorna/enheterna, till 287,1 mnkr, en ökning med 14,9 mnkr eller 5,5 procent.

Tabellen nedan visar de IT-kostnader som fördelas ut till enheterna för 2021 jämfört med 2020. Orsaken till att den utfördelade kostnaden per elev är något högre för gymnasieskola jämfört med grundskola är kostnader för Microsoftlicenser, då varje elev har en egen dator på gymnasiet.

Utfördelad IT-kostnad i kr per elev respektive anställd	2020	2021
Kostnad per elev, Grundskola	1 551	1 648
Kostnad per elev, Gymnasieskola	1 582	1 653
Kostnad per anställd, Grundskola	7 420	7 791
Kostnad per anställd, Gymnasieskola	7 034	7 335
Kostnad per anställd, Central förvaltning	7 763	8 198

Därutöver finns IT-kostnader om 66,5 mnkr som ett anslag på central förvaltning som inte nycklas ut till skolorna.

Grunder för fördelningen framgår i bilaga 10.

Kostnader för köp från serviceförvaltningen

Utbildningsförvaltningen debiteras för löne- och personaladministrativa tjänster, ekonomiadministrativa tjänster och vissa övriga tjänster utifrån köp från serviceförvaltningen. Vissa av dessa kostnader nycklas ut till skolorna och vissa kostnader belastar den centrala administrationen. Prislistan framgår av bilaga 9.

I de kommande avsnitten beskrivs ekonomiska förutsättningar för verksamheten i egen regi för respektive verksamhetsområde.

Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola i egen regi - huvudman

Skolpeng egen regi VP (ersättning per elev)	Förändring 2021
Fritidshem	+ 1,0 %
Fritidsklubb*	- 4,2 %
Grundskola åk F-9	+ 2,5 %
Grundsärskola	+ 2,5 %

*minskning kompenseras av ökad avgift för vårdnadshavare.

Höjningen av skolpengen till egen regis grundskolor åk F-9 föreslås bli 2,5 procent och för fritidshem 1,0 procent. Pengen uppgår då till 72,0 procent av schablonerna för grundskola åk F-9 och 72,3 % för fritidshem, vilket är i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer. Skolpeng för grundskola och fritidshem med mera framgår i bilaga 5.3.

I enlighet med fullmäktiges budget har en avsättning från schablonen för egen regi gjorts med 0,7 mnkr för informationsprojekt inom sex- och samlevnad med fokus på samtycke och 1,5 mnkr för information om elevhälsa.

Lokalkostnader, mnkr del av budget för egen regi	Budget 2020	Budget 2021	Ökning/ minskning
Grundskola och grundsärskola	1 834	1 973	+139

Grundskoleverksamhetens lokalkostnader har ökat med 139 mnkr jämfört med 2020, vilket motsvarar en ökning med 7,6 procent.

Ny modell för finansiering av idrottslokaler

Grundskolor i egen regi har tillgång till idrottslokaler på olika sätt, vissa har egna hallar medan andra hyr in sig i idrottsförvaltningens hallar. När idrottslokalerna tillhör utbildningsförvaltningen så ansvarar förvaltningen för hyreskostnaden men skolan ansvarar för kostnader för till exempel städ, vaktmästare, utrustning i idrottslokaler och reinvesteringar. När idrottslokalerna istället tillhör idrottsförvaltningen så ansvarar förvaltningen för hela kostnaden, vilket innebär både hyreskostnaden och kostnader för städ, vaktmästare, utrustning i salarna och reinvesteringar. Skolorna betalar i detta fall inget utan idrottslokalerna är en fri nyttinghet i sin helhet.

Det finns därför en risk att skolor med egna idrottslokaler missgynnas ekonomiskt jämfört med de som hyr av idrottsförvaltningen, vilket gör att skolorna inte verkar på lika ekonomiska villkor. Ett andra problem är att det, i de fall skolorna nyttjar idrottsförvaltningens hallar, förekommer att skolor bokar betydligt mer tid än de sedan utnyttjar.

Därför införs en modell där förvaltningen betalar 90 procent av i idrottsförvaltningens idrotts-hallar bokad tid, och respektive skola betalar resterande 10 procent. Även idrottslokaler som förvaltningen hyr av andra än idrottsförvaltningen omfattas i de fall skolan inte har skötsel-

ansvar. Tidigare betalade alltså förvaltningen 100 procent. Den föreslagna avgiften leder dels till en ökad likvärdighet eftersom skolor som hyr in sig hos idrottsförvaltningen kommer att få ungefär lika höga kostnader för idrottslokaler som skolor med egna idrottslokaler, dels att ekonomiska incitament skapas att hålla nere mängden bokad tid i idrottsförvaltningens lokaler. När mängden bokad tid minskar kan idrottsförvaltningens lokaler utnyttjas bättre.

Översyn av tilläggsbelopp och verksamhetsstöd

Under 2020 gjordes en översyn av fördelningen av resurser för elever i grundskola med omfattande behov av särskilt stöd. Ett resultat av översynen blev den nya modell för resursfördelning till fristående resursskolor som införs 2021. Den bärande tanken i utredningens förslag för en kommunal organisation är att elever, i så hög grad det är möjligt, ska få det stöd de behöver på en skola nära hemmet. Elever som har omfattande behov av särskilt stöd, och som bedöms behöva undervisning i särskild undervisningsgrupp, ska erbjudas undervisning i specialiserade undervisningsgrupper. Också för dessa grupper är utgångspunkten att de ska finnas i anslutning till den egna skolan eller i samarbete med övriga skolor i närområdet.

För verksamhet i egen regi ska en ny organisation genomföras, där insatser på respektive skola kompletteras med nya regionala särskilda undervisningsgrupper (RSU), samt den typ av centrala grupper med särskild inriktning (CSI) som redan etablerats i staden. För att svara mot behovet av fler platser än CSI rymmer idag och samtidigt stärka elevernas möjlighet att återgå till ordinarie undervisning ska RSU-grupper inrättas i samtliga stadsdelsnämnds-områden och fullt utbyggt ha plats för cirka 250 elever. RSU-grupperna kommer att minska behovet av CSI-grupper, men ett 100-tal platser i CSI kommer att finnas kvar också i den nya organisationen. Sammantaget ökar antalet platser i grupper som inte knyts till en enskild skola från dagens cirka 250 till 350 hösten 2023, då den nya organisationen är tänkt att vara implementerad fullt ut.

Finansieringen av RSU kommer att ske genom att skolor i egen regi avsätter resurser från sitt grundbelopp, samt genom individuellt sökt verksamhetsstöd. Resurserna från grundbeloppet delas upp i en solidariskt finansierad del som betalas med en avgift per elev för samtliga skolor i egen regi, och en RSU-avgift från elevens hemskola för de elever som bereds plats i RSU. Vidare överför hemskolan elevens skolpeng till den skola som anordnar verksamheten. Ingen överföring görs av socioekonomisk ersättning.

Den totala resursen per elev i RSU kommer 2021 att bestå av ett årsbelopp på 72,5 tkr/elev som är solidariskt finansierat, 72,5 tkr/elev i RSU-avgift från elevens hemskola, samt elevens skolpeng som varierar något beroende på elevens ålder. Då införandet av RSU startar höstterminen 2021 kommer beloppen för höstterminen 2021 att vara hälften av årsbeloppen ovan. Därutöver har skolorna möjlighet att ansöka om individuellt verksamhetsstöd på samma sätt som för alla andra elever. Lösningen gör att det kan förekomma skillnader i resurs mellan olika grupper och inom en och samma grupp över tid, beroende på om eleverna uppbär verksamhetsstöd eller inte. I genomsnitt väntas de totala resurserna för verksamheten i RSU

att vara på samma nivå som idag gäller för CSI-gruppernas verksamhet, eller cirka 280 tkr/elev utöver skolpengen.

Resurserna till det solidariskt finansierade bidraget till RSU-grupperna åstadkoms genom att alla skolor betalar in en premie. Eftersom andelen elever i RSU-grupp förväntas bli betydligt lägre i de lägre årskurserna än i de högre blir också premien lägre för de lägre årskurserna. Årsavgiften för 2021 uppgår till 78 kr/elev i lågstadiet, 328 kr/elev i mellanstadiet och 410 kr/elev i högstadiet. För 2021 utgår avgiften dock bara med halvt årsbelopp eftersom den nya organisationen införs med början höstterminen 2021.

Årspremie per årskurs, kronor per elev (samtliga elever)

	Årspremie 2021	Halvårseffekt 2021
Årskurs F-3	78	39
Årskurs 4-6	328	164
Årskurs 7-9	410	205
Genomsnitt samtliga elever	235	117,5

Beslut om placering i RSU fattas av en styrgrupp bestående av rektorerna i stadsdelsnämndsområdet och respektive grundskolechef, i enlighet med för staden gemensamma riktlinjer för vilka elever som ska kunna beredas plats i RSU.

Grundsärskola

Mellan 87,5 och 93,7 procent av schablonen för grundsärskola, skolskjuts och tillägg för fritidshem, beroende på årskurs och behovsgrupp, betalas ut som peng till verksamheten i egen regi. Det motsvarar en höjning om 2,5 procent. Skolskjutstillägget utbetalas i sin helhet som peng till skolorna. Skolpeng för grundsärskola och skolskjuts framgår av bilaga 5.8.

Tillägget för fritidshem är höjt med 2,5 procent jämfört med 2020 och motsvarar 92,1 procent av kommunfullmäktiges schablon, se bilaga 5.8.

Statsbidrag för en likvärdig skola

Statsbidrag för likvärdig skola	2019	2020	2021
Riket	3,5 mdkr	4,9 mdkr	6,2 mdkr
Stockholm	180 mnkr	254 mnkr	329 mnkr
varav i socioekonomisk modell (varav grundbelopp 69 mnkr = 900 kr/elev 2021)	120 mnkr	127 mnkr	197 mnkr
varav riktade medel mot F-3 (inkl. utjämningspott 5 mnkr 2021)		67 mnkr	72 mnkr
varav mera styrande och stödjande	60 mnkr	60 mnkr	60 mnkr
	↓	↓	↓
varav grundskoleavdelningens ledning	50 mnkr	50 mnkr	50 mnkr
varav övrig central förvaltning	10 mnkr	10 mnkr	10 mnkr

Statsbidraget för en likvärdig skola som år 2021 uppgår till 328,9 mnkr, fördelas till största delen, 197 mnkr, till skolor i egen regi enligt modellen för socioekonomisk ersättning. Som en del av de 197 mnkr införs ett basbelopp på 900 kr per elev för att stärka miniminivån för varje skola. Det socioekonomiska bidraget som en skola i egen regi får, kommer alltså att bestå av en del som kommer från nämndens anslag och därefter läggs en del på som kommer från statsbidraget. Vid jämförelser med fristående skolor är det viktigt att notera att de själva måste ansöka om statsbidraget och att det socioekonomiska bidraget som nämnden finansierar är exklusive statsbidrag.

Från och med 2021 har statsbidraget för lågstadiesatsningen upphört helt och hållet. Från statsbidraget för en likvärdig skola avsätts 72 mnkr som riktas mot årkurs F-3 genom en fördelning utifrån antal elever på skolan. 5 mnkr av dessa medel fördelas som en tillfällig kompensation till de skolor som förlorar mest jämfört med den tidigare fördelningen enligt lågstadiesatsningen.

60 mnkr av statsbidraget fördelas på ett mer styrande och stödjande sätt. Det innebär att grundskoleavdelningens ledningsgrupp i samverkan med avdelningen för utveckling och samordning och avdelningen för ekonomi och styrning, utarbetar förslag till fördelning av resurserna till skolor som är i särskilt behov av insatser som förbättrar möjligheten till måluppfyllelse för varje elev. De 10 mnkr som avser övrig central förvaltning består av ett antal tjänster som tillsatts för att kunna arbeta med några prioriterade områden, nämligen: kompetensutveckling inom läsutveckling och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, insatser för att stärka förvaltningens strukturella kompetens samt insatser för att stärka skolornas kapacitet avseende systematiskt kvalitetsarbete. Utöver detta planeras en riktad insats som genomförs tillsammans med Tekniska museet, riktat till skolor med särskilda utmaningar. Slutligt förslag till fördelning beslutats enligt delegation av utbildningsdirektören.

Uppföljning av socioekonomisk ersättning och statsbidrag för en likvärdig skola

Alla grundskolor ska i verksamhetsplanen planera för, och i verksamhetsberättelsen redogöra för, användningen av socioekonomiska medel och statsbidrag för en likvärdig skola. Förvaltningen följer upp och analyserar användningen av tilldelade medel.

Gymnasieskola och gymnasiesärskola i egen regi - huvudman

Programpeng egen regi VP (ersättning per elev)	Förändring 2021
Gymnasieskola	+ 1,0 %
Gymnasiesärskola	+ 1,0 %

För gymnasieskola och gymnasiesärskola i egen regi höjs programpengen med 1,0 procent jämfört med 2020. Det innebär att den genomsnittliga programpengen uppgår till 70,6 procent av fullmäktiges schablon. Snittprogrampengens andel av schablonen har sjunkit jämfört med 2020 (71,0 procent), vilket främst beror på att fler elever antas välja nationella program som är billigare och att antalet elever på språkinträdning minskar.

Modersmålersättningen för elever i skolor i egen regi utbetalas från 2021 enligt Storsthlmns rekommendationer, vilket innebär 8 711 kr per elev.

Lovskola finansieras av statsbidrag och bedrivs vid Blackebergs gymnasium och Thorildsplans gymnasium.

Lokalkostnader, mnkr del av budget för egen regi	Budget 2020	Budget 2021	Ökning/ minskning
Gymnasieskola och gymnasiesärskola	432	419	-13

Gymnasieverksamhetens lokalkostnader har minskat med 13 mnkr jämfört med 2020, vilket motsvarar en minskning med 3,0 procent. Minskningen beror främst på lägre lokalkostnader för Stockholms byggtkniska gymnasium som avvecklas från och med höstterminen 2021.

Sedan 2020 ligger budget för timbokning av idrottslokaler från idrottsförvaltningen på gymnasieavdelningen och syftet är att skapa en tydligare koppling mellan bokning och hyresbetalning. Förvaltningen kommer att utreda om budgeten för timbokning ska ligga under central förvaltning eller fördelas ut på skolorna i syfte att nå ett så resurseffektivt nyttjande av idrottslokaler som möjligt.

Andelen elever från andra kommuner som går i stadens kommunala skolor är 36 procent vilket motsvaras av 6 620 elever. 2020 låg andelen på 35 procent eller 6 300 elever.

För verksamhetsstöd avseende Stockholms gymnasieelever i egen regi avsätts 22,9 mnkr, en ökning med 0,9 mnkr jämfört med 2020.

Programpengen till gymnasieskolor i egen regi framgår av bilaga 5.11.

För gymnasiesärskola i egen regi framgår programpeng, modersmålersättning och tilläggsbelopp för skolskjutsar i bilaga 5.15.

Uppföljning av socioekonomiska medel

Alla gymnasieskolor ska i verksamhetsplanen planera för, och i verksamhetsberättelsen redogöra för, användningen av socioekonomiska medel. Förvaltningen följer upp och analyserar användningen av tilldelade medel.

Investeringar

Nämndens investeringsram för 2021 uppgår till 127,0 mnkr, vilket är en minskning med 8 mnkr jämfört med 2020.

Fördelningen av investeringsmedlen utgår från parametrarna antal elever på skolorna, behovet av nyetableringsstöd samt eventuellt behov av centrala investeringar. En del av det elevrelaterade investeringsutrymmet fördelas direkt till resultatenheterna i budgeten. Resten fördelas till verksamhetsavdelningarna, som under året och i samråd med ekonomienheten beslutar om fördelningen av dem utifrån inkomna ansökningar och aktuella riktlinjer. Kort- och långsiktiga drift- och underhållskonsekvenser av investeringarna beaktas vid besluten. Alla investeringar bedöms utifrån kriterierna en likvärdig skola, elevernas lärande, ökad konkurrenskraft och ökad kostnadseffektivitet. Vid ansökningar om medel ska rangordning och prioritering göras av enheten/avdelningen. Se bilaga 8 a och 8 b.

Kapitalkostnaderna beräknas uppgå till 124 mnkr. Kapitalkostnader för investeringar kopplade till beslut av central förvaltning finansieras med centrala medel, övriga kapitalkostnader bär enheterna själva inom ramen för den tilldelade skolpengen.

5. Övrigt

Verksamhetsförändringar inom grundskolan

Bobergsskolan åk F-6 byggs ut till en F-9-skola för att i större utsträckning kunna erbjuda plats till boende i Norra Djurgårdsstaden. Skolan byggs ut successivt underifrån och blir till hösten 2021 en F-7-skola.

En ny grundsärskola kommer från och med höstterminen 2021 att startas på Rödabergsskolan utifrån ett behov av ytterligare platser inom grundsärskolan i området.

En ny grundsärskola kommer från och med höstterminen 2021 att startas på Kvickenstorpsskolan utifrån ett behov av ytterligare platser inom grundsärskolan i området.

Verksamhetsförändringar inom gymnasieskolan

De båda skolenheterna Enskede Gårds gymnasium och Skärholmens gymnasium har varit vilande från och med den 1 juli 2020, i enlighet med beslut bland annat i samband med verksamhetsplan för 2020.

Under 2021 kommer planering och uppbyggnad av en ny gymnasieskola i Enskede att fortlöpa utifrån nämndens beslut i november 2020. Byggnaden ska anpassas för grundskola årskurs 7–9 samt för gymnasium med högskoleförberedande program. Skolan planeras för cirka 1 200 elever.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att Enskede gårds gymnasium upphör som skola per den sista december 2020.

Delar av de lokaler som Skärholmens gymnasium lämnat används för andra skolverksamheter, i enlighet med tidigare beslut. Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att Skärholmens gymnasium fortsätter att vara vilande under 2021 i avvaktan på beslutsunderlag kring hur Lindeparkens gymnasiesärskolas verksamhet i byggnaden Skärholmens gymnasium kan kompletteras med annan verksamhet i framtiden.

På Konradsberg kommer den sista planerade verksamhetsanpassningen att ske under våren 2021. Till hösten kan därför antalet antagningsplatser öka. Grundskolan kommer att ha möjlighet till 800 elevplatser och gymnasieskolan kommer att kunna öka elevkapaciteten från dagens 1 000 till 1 200.

Till sommaren 2021 går de sista eleverna ut från Stockholms byggtekniska gymnasium och de tillfälliga lokalerna som använts kommer att avvecklas.

Ny lagstiftning med mera

Med anledning av pandemin beslutade regeringen under om en ny förordning, förordning (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta. Förordningen har under 2020 reviderats vid flera tillfällen för att bättre anpassas till de behov som har uppstått. Under året har ett flertal beslut fattats av huvudmannen, med stöd av förordningen, för att begränsa smittspridningen av covid-19. Utbildningsförvaltningen fortsätter att bevaka eventuella nya revideringar i förordningen. Vid behov kommer huvudmannen att fatta nödvändiga beslut och vidta åtgärder utifrån förordningen när det gäller smittspridningen av covid-19.

Den 1 juli 2021 börjar ändrade kursplaner i grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan att gälla. Ändringarna omfattar kursplanernas alla tre delar: syfte med mål, centralt innehåll och kunskapskrav. I syftestexten har fakta och förståelse betonats. Det centrala innehållet har anpassats när det gäller omfattning, konkretionsgrad och progression. Kunskapskraven har gjorts mindre omfattande och detaljerade. Kursplanerna ska också samordnas – både med varandra i grundsärskolan och med de reviderade kursplanerna i grundskolan och specialskolan.

Nya kapitel införts i skollagen med möjligheter till fjärrundervisning (22 kap.) och distansundervisning (23 kap.). Även skollagens kapitel (24 kap.) om entreprenader och samverkan har reviderats. Skolförordningen och gymnasieförordningen har också ändrats som en följd av detta. Den nya regleringen kan tillämpas första gången på utbildning och annan verksamhet som påbörjas efter den 30 juni 2021. Den nya regleringen har inget att göra med den tidsbegränsade förordningen med möjlighet till distansundervisning med anledning av covid-19.

Fjärrundervisning får bara användas om det inte finns eller inte går att få tag på någon lärare som uppfyller kraven på legitimation och behörighet i aktuellt ämne eller om elevunderlaget på en skolenhet är så begränsat att ordinarie undervisning inom skolenheten skulle leda till betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter.

Distansundervisning få användas som särskilt stöd för en elev i som inte kan delta i den ordinarie undervisningen på grund av en dokumenterad medicinsk, psykisk eller social problematik, om alla andra möjligheter till särskilt stöd är uttömda eller bedöms olämpliga och om eleven eller elevens vårdnadshavare medger att sådan undervisning används. Distansundervisning ska endast få utföras av en huvudman inom skolväsendet som av Skolinspektionen har godkänts som utförare av sådan utbildning.

Utbildningsförvaltningen kommer under året att utreda under vilka förutsättningar som den nya regleringen kan och bör användas.

En statlig utredning, Bygga, bedöma, betygssätta – betyg som bättre motsvarar elevernas kunskaper (SOU 2020:43), har varit på remiss och behandlas nu i Regeringskansliet. I

betänkande föreslår utredningen bland annat att ämnesbetyg införs i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan och att betygsättningen ska vara kompensatorisk. Skolverket har med detta som bakgrund fått ett uppdrag att se över ämnesplanerna. Det finns en majoritet i riksdagen för att förslagen genomförs varför utbildningsförvaltningen kommer att följa utvecklingen och börja förbereda för förändringarna.

Riksdagen, regeringen och Skolverket har beslutat om flera ändringar i gymnasieskolans nationella program. Utbildningarna har anpassats utifrån efterfrågan och arbetslivets behov. Främst gäller det yrkesprogrammen där inriktningar, programfördjupningar och ämnen har reviderats. De flesta förändringar börjar gälla den 1 juli 2021 och några från den 1 juli 2022. Det innebär att vissa gymnasieskolor under året behöver påbörja processen med att förändra sitt utbud och att förvaltningen påbörjar processen med att säkerställa att administrativa system med mera anpassas till förändringarna.